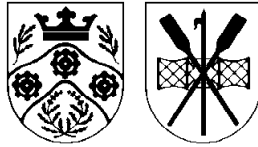

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Børne- og Ungdomsudvalget

Protokol

Torsdag den 19. maj 2011 kl. 14:30
afholdt Børne- og Ungdomsudvalget møde i Udvalgsværelse 1/Rådhus.

Medlemmerne var til stede

Endvidere deltog:

Børne- og Fritidsdirektør Ulla Agerskov, vicedirektør
Torben Carlsen, dagtilbudschef Charlotte Bidsted,
børne- og familiechef Iben Attrup Madsen og kontorchef
Vibeke Schneider

INDHOLDSFORTEGNELSE

Sag nr:		Side:
01	Forslag til del-regnskab 2010, Børne- og Ungdomsudvalget .	4
02	1. anslået regnskab 2011, Børne- og Ungdomsudvalget .	7
03	Budget 2012 perspektivnotater Børn og Fritid .	10
04	Forslag til fælles inklusionsstrategi for børne- og ungeområdet .	12
05	Fremtidig organisering af specialområdet på dagtilbud, herunder udmøntning af budgetaftale 2011-14 om reduktion af ressourcepladser og flytning af administration af de særlige tilbud (§ 32) til dagtilbudsområdet .	15
06	Samarbejdsaftale mellem Lyngby-Taarbæk Kommune, Børnehuset Lærkereden og Haldor Topsøe A/S .	19
07	Evaluering af aftalerne om overgange mellem tilbud på børne- og ungeområdet .	21
08	Handleplan for inklusion i skolevæsenet .	23
09	Godkendelse af anlægsregnskab for genhusning på Lindegårdsskolen .	26
10	Ungepakken, udmøntningen af ny lovgivning på 15 - 17 års området .	27
11	Venstre ønsker sag på dagsordenen: Antallet af vikartimer i	30

Lyngby-Taarbæk Kommunes folkeskoler

.

12

Meddelelser maj 2011 - Børne- og Ungdomsudvalget

31

.

Forslag til del-regnskab 2010, Børne- og Ungdomsudvalget

Indstilling

Børne- og fritidsforvaltningen foreslår, at

Børne- og Ungdomsudvalget overfor Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelse anbefaler, at Regnskab 2010 godkendes.

Sagsfremstilling

I henhold til proceduren for regnskabsaflæggelsen 2010 skal fagudvalgene behandle regnskabet for drifts- og anlægsvirksomheden inden for deres udvalgsområder.

Økonomiudvalget blev på mødet den. 22. marts 2011 orienteret om regnskabsstatus 2010, og efterfølgende har Kommunalbestyrelsen godkendt overførslerne på mødet 29. marts 2011.

Hovedresultatet af regnskab 2010 fremgår af følgende oversigt.

Forskellen mellem Regnskab 2010 og bevilling fremgår af kolonne 4.

De godkendte overførsler fremgår af kolonne 5.

Den reelle afvigelse fremgår af kolonne 6.

1.000 kr., netto	Oprindeligt budget	Budget inkl. bevillingsændringer	Regnskab	Afvigelse (3-2)	Overført til 2011	Reel afvigelse (4-5)
	1	2	3	4	5	6
DRIFT						
Aktivitetssområde SKOLER	487.647	488.763	486.233	-2.530	332	-2.862
Aktivitetssområde BØRN	352.039	370.819	361.364	-9.455	-11.021	1.566
Drit ialt	839.686	859.582	847.597	-11.985	-10.689	-1.296
ANLÆG						
Aktivitetssområde SKOLER	25.970	13.620	11.276	-2.344	-1.960	-384
Aktivitetssområde BØRN	1.453	4.890	3.296	-1.594	-1.497	-97
ANLÆG ialt	27.423	18.510	14.572	-3.938	-3.457	-481
I ALT	867.109	878.092	862.169	-15.923	-14.146	-1.777

Som det fremgår af ovenstående oversigt, var der i 2010 et samlet mindreforbrug på driften på -12 mio. kr., hvoraf -10,7 mio. kr. bliver overført til 2011. Under anlægsvirksomhed var der et samlet mindreforbrug på -3,9 mio. kr., hvoraf -3,5 mio. kr. overføres til 2011.

Driftsvirksomhed

De detaljerede bemærkninger fremgår af det trykte regnskab i sagen, dog skal der til

afvigelsen på -12 mio. kr. gøres følgende bemærkninger:

Aktivitetsområdet SKOLER

Folkeskoler 2,6 mio. kr.

Fællesområdet har et mindreforbrug på -0,8 mio. kr., der hovedsageligt vedrører mellemkommunal betaling for normal undervisning (-2,5 mio. kr.), lærere udlånt mod refusion (0,8 mio. kr.) og vikardækning ved langtidssygdom (1,1 mio. kr.). Skolernes decentrale område har et merforbrug på 3,4 mio. kr. (løn 0,8 mio. kr. og øvrige driftsudgifter 2,6 mio. kr.).

Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen -1,2 mio. kr.

Pædagogisk Center har et mindreforbrug på -1,0 mio. kr. primært som følge af endnu ikke afholdte udgifter i forbindelse med flytning af fællessamling. Ulse Lejrskole har et mindreforbrug på -0,3 mio. kr. grundet vigende tilslutning.

Befordring af elever -0,6 mio. kr.

Mindreforbruget skyldes primært indbetalinger fra kommuner vedrørende tidligere regnskabsår samt nyindgået aftale med Taxa.

Specialskoler -2,4 mio. kr.

Fællesområdet har et mindreforbrug på -0,9 mio. kr. hovedsageligt vedrørende køb/salg af pladser og befordring af elever bl.a som følge af nyindgået aftale med Taxa.

Ungdomsskolevirksomhed -1,1 mio. kr.

Mindreforbruget skyldes primært elevernes opsparring til lejrskoler og opsparring til følgearbejder efter diverse ombygninger/rokader i forbindelse med Handelsskolens overtagelse af lokaler, brandmyndighedskrav og flytning af Pædagogisk centers fællessamling.

Aktivitetsområdet BØRN

Dagtilbudsområdet -10,2 mio. kr.

Fælles Formål 3,1 mio. kr.

Merforbruget kan primært henføres til søskendetilskud 0,7 mio. kr., hvor der er merforbrug på integrerede dagtilbud og mindreforbrug på dagpleje, vuggestuer og børnehaver. Endvidere er der merforbrug vedrørende betalinger til/fra andre kommuner bl. a. som følge af, at der bliver passet væsentlig flere børn i andre kommuner.

Dagtilbuddene -12,2 mio. kr.

På dagplejen er der et mindreforbrug på -0,8 mio. kr. På vuggestuer, børnehaver og integrerede institutioner er der et mindreforbrug på -11,4 mio. kr. (lønninger -7,7 mio. kr. og øvrige udgifter -2,0 mio. kr.). Af mindreforbruget vedrører -7,7 mio. kr. overførsler fra foregående år. der er endvidere mindreforbrug på forældrebetaling

og socialpædagogiske fripladser.

Udsatte børn- og unge 0,8 mio. kr.

I forbindelse med 3. anslået regnskab 2010 blev der foretaget en række omplaceringer af budgetmidlerne under "Plejefamilier og opholdssteder", "Forebyggende foranstaltninger" og "Døgninstitutioner". Omplaceringerne har efterfølgende vist sig ikke at afspejle den regnskabsmæssige fordeling mellem områderne. Der er derfor større afvigelser som netto dog kun giver et merforbrug på 0,2 mio. kr. Under "sikrede døgninstitutioner" er der et mindreforbrug på -0,8 mio, kr. En del af mindreforbruget kan tilskrives manglende opkrævning fra nogle af regionerne for 2. halvår 2010. Det resterende merforbrug kan bl. a. henføres til tabt arbejdsfortjeneste.

Anlægsvirksomhed

De detaljerede bemærkninger fremgår af det trykte regnskab i sagen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Anbefales overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen at Regnskab 2010 godkendtes.

1. anslået regnskab 2011, Børne- og Ungdomsudvalget

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at

1. Børne- og Ungdomsudvalget overfor Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelse tager redegørelsen vedrørende 1. anslået regnskab 2011 til efterretning.
2. Udvalget drøfter det specialiserede socialområde med udgangspunkt i det udarbejdede materiale bagerst i 1. anslået regnskab 2011.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget behandlede den 26. april 2011 forvaltningens redegørelse vedr. 1. anslået regnskab 2011. Redegørelsen er udarbejdet i forlængelse af budgetudfordringssagen fra februar 2011 og på baggrund af de tillægsbevillinger, der blev givet på KMB-mødet den 28. marts 2011 samt endelig med udgangspunkt i forbruget pr. 31.3.2011.

Økonomiudvalget besluttede på mødet,

1. at tage redegørelsen til efterretning
2. at oversende redegørelsen til de enkelte fagudvalg med henblik på behandling
3. at forvaltningen skal udarbejde forslag til yderligere initiativer til nedbringelse af serviceudgifterne i 2011.

Resultatet af fagudvalgets behandling oversendes til Økonomiudvalgs mødet den 24. maj.

1.000 kr. (netto)	Budget 2011	Korrigeret budget 2011	Opfølgning 31.3.2011	Afvigelse fra korrigeret budget 2011	Afvigelse fra oprindeligt budget 2011
Drift					
SKOLER	478.341	481.890	481.890	0	3.549
BØRN	357.054	367.300	367.300	0	10.246
Drift i alt	835.395	849.190	849.190	0	13.795
Anlæg					
SKOLER	3.000	10.457	10.457	0	7.457
BØRN	0	3.747	3.747	0	3.747
Anlæg i alt	3.000	14.204	14.204	0	11.204
Total	838.395	863.394	863.394	0	24.999

- = mindre udgift/merindtægt

+ = merudgift/mindreindtægt

Som det fremgår af oversigten forventes der ingen afvigelser på

aktivitetsområderne. Der skal dog bemærkes følgende:

Pladssituationen pr. 1. april 2011

På dagtilbudsområdet er der i forbindelse med budgetudfordringssagen bevilget 3,4 mio. kr. til midlertidige pladser samt godt 1 mio. kr. til genåbning af Trinbrættet pr. 1. september 2011. Ad de 3,4 mio. kr. er p.t. anvendt 0,4 mio. kr. til opnormering af Emil Pibers Vej 4 og 0,7 mio. kr. til Forårsskovgruppeordninger. De resterende 2,3 mio. kr. vil blive brugt til ekstra pladser i 2011, men på grund af den korte tidshorizont fra bevillingen er givet og tidlig SFO-start har det ikke været muligt at oprette alle pladserne endnu. Det forventes, at den konkrete placering af pladser vil være afklaret pr. 1. juli.

Specialiserede socialområde

Som en del af materialet til 1. anslået regnskab er vedlagt indberetningen til Indenrigsministeriet samt de udarbejdede nøgletal vedr. det specialiserede socialområde. Både indberetningen og nøgletallene indgår i den ledelsesinformation, som fremadrettet skal understøtte de faglige og økonomiske prioriteringer på området. Nøgletallene er udvalgt efter økonomisk relevans og validitet i styringsmæssig sammenhæng. For en række foranstaltninger gælder det, at det på nuværende grundlag ikke er muligt at opgøre enhedsomkostningerne. Det gælder primært ydelser på det forebyggende område, hvor der i forbindelse med visitationen typisk henvises til foranstaltninger, hvor omfanget af aktiviteten i forhold til ugentligt eller månedligt timeforbrug først ligger fast efter foranstaltningens ophør. Oplysningerne opsamles ikke systematisk i dag, hvorfor det vil være nødvendigt at ændre styringsmodellen til også at opsamle tidsforbruget i de enkelte foranstaltninger. Der er derfor ikke tale om en udtømmende opgørelse for hele det specialiserede område, men i det omfang det løbende bliver muligt at knytte flere foranstaltninger til oversigten, vil ledelsesinformationen blive udbygget.

Tallene i indberetningen til Indenrigsministeriet er identisk med de tal, der ligger til grund for skønnet for 1. anslået regnskab 2011, men da Indenrigsministeriets krav til indberetningen ikke indeholder alle de aktivitetsområder, som ligger under Børn og Familier afviger oversigten fra LTK's samlede aktivitetsopgørelse. For både aktivitetskønnet og nøgletallene gælder det, at de baserer sig på dispositionsregnskabet, som udgør hjørnestenen i økonomistyringen af området.

Ifølge oversigten forventes rammen for 2011 på Børne- og Ungdomsudvalgets område overholdt svarende til, at forvaltningen forventer at kunne indfri de modgående initiativer på samlet 3 mio. kr., som i 2010 blev lagt ind i budgettet for 2011.

Oversigten behandles ligeledes i Social- og Sundhedsudvalget den 18. maj 2011. Sagen er behandlet i Økonomiudvalget den 26. april 2011 som et bilag til 1. anslået regnskab og behandles i Kommunalbestyrelsen den 2. maj 2011 ligeledes som et bilag til 1. anslået regnskab.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Ad. 1. Anbefales overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen at 1. anslået regnskab 2011 tages til efterretning.

Ad 2. Drøftedes og taget til efterretning.

Budget 2012 perspektivnotater Børn og Fritid

Børne- og Fritidsforvaltningen indstiller, at

Børne- og Ungdomsudvalget drøfter perspektiver og udfordringer på aktivitetsområderne skoler, børn samt udsatte børn og unge i første udkast til perspektivnotater. Reviderede udkast til perspektivnotater fremlægges på udvalgets møde i juni 2011.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte på udvalgsmødet d. 22. februar 2011 en tidsplan for den politiske budgetproces 2012-2015. Heri fremgår, at fagudvalgene i maj og juni arbejder med perspektivnotaterne, der beskriver de faglige, styingsmæssige og økonomiske udfordringer og perspektiver for de enkelte aktivitetsområder. Perspektivnotaterne vil blive indarbejdet i Budgetforslaget 2012-15 som budgetbemærkninger.

I denne udgave af perspektivnotaterne fremgår kun nøgletal for 2010 og 2011. Nøgletal for 2012 og frem afventer, at budgettet bliver fremskrevet til 2012 priser. Komplette nøgletalstabeller præsenteres på udvalgets møde i juni 2011.

I forbindelse med udarbejdelse af perspektivnotaterne 2011 blev der, som følge af ny lovgivning, indført obligatoriske borgerrettede kvalitetsmål for alle aktivitetsområderne. I perspektivnotaterne 2012, afsnit 7, gives en kort status over de flerårige kvalitetsmål.

Perspektivnotaterne for aktivitetsområderne skoler, børn og udsatte børn og unge er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Beslutningskompetence

Børne- og Ungdomsudvalget

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Drøftedes. Revideret udkast til perspektivnotater fremlægges på udvalgets møde i juni 2011.

Forslag til fælles inklusionsstrategi for børne- og ungeområdet

.

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår,

1. At Børne- og Ungdomsudvalget drøfter udkast til en ny og fælles inklusionsstrategi på børne- og ungeområdet
2. At udvalget beslutter, hvorvidt udkastet skal sendes i høring, sammen med de udarbejdede handleplaner for henholdsvis dagtilbuds- og skoleområdet

Sagsfremstilling

Med afsæt i Børne- og Ungdomsudvalgets temamøde den 28. marts 2011 – samt i drøftelser i specialtilbudsudvalget på skoleområdet og på dagtilbudsområdet - har Børne- og Fritidsforvaltningen udarbejdet et udkast til en fælles inklusionsstrategi på børne- og ungeområdet.

Inklusionsstrategien sætter en overordnet fælles ramme for og definition af, hvad der på børne- og ungeområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune forstås ved begrebet inklusion, og hvordan der arbejdes med inklusion. Det er en afgørende forudsætning for at skabe en øget inklusion, at der er enighed og opbakning til definitionen af inklusion og en fælles forståelse af, hvad kommunen ønsker at opnå med denne inklusion.

I Lyngby-Taarbæk Kommune defineres inklusion som:

- Alle børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et ligeværdigt, socialt fællesskab.
- Barnet skal føle sig som aktør i sit eget liv og opleve at kunne bidrage til og være værdifuld i fællesskabet.
- Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces. Alle tilbud på børne- og ungeområdet skal skabe mulighed for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og et optimalt læringsmæssigt udbytte for alle børn. I denne proces skal der tages særligt hensyn til de børn, som er i farezonen for eksklusion.

Målet med den nye definition er et ønske om at:

- At flere børn oplever sig som en del af fællesskabet
- At flere børn trives bedre

- At flere børn lærer mere både i uformelle og formelle sammenhænge
- At de professionelle fortsat udvikler deres professionelle praksis i forhold til de aktuelle børn og deres forudsætninger
- At børn ikke reduceres til deres vanskelighed
- At det bliver muligt at se det almindelige i det særlige

Det indebærer en ændring af praksis på hele børne- og Ungeområdet, således:

- at dagtilbud og skoler i Lyngby-Taarbæk Kommune ikke fokuserer på en given funktionsnedsættelse, men i stedet aktivt understøtte forandringer i kultur, handling og organisering, der er nødvendige for at kunne inkludere børn og unge.
  - at konkret opbakning fra forvaltning og politikere er en nødvendig forudsætning for at implementere inklusion i på hele børne- og ungeområdet.
  - at forældregruppen anerkender, at inklusion har betydning for udvikling af sammenhængskraft i samfundet. Ved at øge inklusion gives alle børn mulighed for at møde en større variation af børn også børn i andre vilkår end dem selv.
- Ligeledes viser forskning, at inklusion og øget kompetence til at arbejde i et felt med større variation i børns kompetencer (fx i Finland), øger niveauet i alle elevers færdigheder og kompetencer. Det vil sige, at de dygtigste bliver dygtigere, og de svageste profiterer fagligt af at forblive i gruppen i stedet for at udskilles til et mere homogent tilbud.

Med afsæt i denne strategi og definitionen af inklusion er der udarbejdet handleplaner for skole- og dagtilbudsområderne, der i tråd med strategiens anbefalinger vil betyde:

- Færre pladser og børn i specialsystemet
- Flere børn, der tidligere ville være henvist til specialtilbud, forbliver i almenområdet
- At diagnoser ikke automatisk udløser et specialtilbud, men at barnet med hensyntagen til reelle behov og udviklingspotentiale inkluderes i almenområdet mest muligt.

Der henvises til særskilte sager på andet sted på dagsordenen herfor.

Økonomiske konsekvenser

De umiddelbare konsekvenser af handleplanen på skoleområdet vil være, at ca. 100 pladser på specialområdet udfases og at de midler, der herved omfordeles/frigives, foreslås tilført almenområdet til at støtte inklusionsarbejdet på de almindelige skoler.

I budgetaftalen for budget 2011-2014 blev det besluttet at spare 4 mio. kr. på specialområdet, hvoraf 2 mio. kr. skulle tilbageføres til almenområdet. Besparelsen og omfordelingen indføres over tre år: 2012, 2013 og 2014.

Omlægningen på dagtilbudsområdet finansieres inden for den nuværende ramme for specialindsatsen og i tråd med Budgetaftalen for 2011-14:

I forbindelse med budgetaftalen for 2011-14 besluttede budgetforligspartierne at reducere antallet af ressourcepladser, svarende til 400.000,- kr. netto i 2011 og 800.000,- kr. netto i 2012. Det betyder en bruttobesparelse på henholdsvis 533.333,- kr. i 2011 og 1.066.667,- kr. fra 2012 og i de følgende år.

Samtidig blev det besluttet, at dagtilbuddene på normalområdet tilføres 400.000,- brutto fra 2011 og i de følgende år.

På grund af den sene implementering af budgetreduktionen, kan det ikke nås i 2011 at realisere hele besparelsen. Det foreslås, at besparelsen enten a) findes et andet sted inden for Børne- og Fritidsforvaltningen område eller b) overføres til 2012.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Ad. 1. Drøftedes.

Ad. 2.

Et medlem, Morten Norman Jørgensen, F, stillede forslag om, at det overordnede mål med inklusionsstrategien formuleres som følger: ”Flest mulige børn skal føle sig inkluderede uanset om der er tale om special- eller almenskolesystemet” frem for at være præciseret som en konkret procentsats.

Et flertal i udvalget stemte imod.

Herefter vedtog et enigt udvalg at sende strategien i høring. Materialet tilrettes med de faldne bemærkninger.

Fremtidig organisering af specialområdet på dagtilbud, herunder udmøntning af budgetaftale 2011-14 om reduktion af ressourcepladser og flytning af administration af de særlige tilbud (§ 32) til dagtilbudsområdet

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget godkender

1. forslag til strategi for inklusion på 0-6 årsområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune og tilkendegiver, at der som grundlag for den fremtidige organisering sker en

- Decentralisering af den enkeltintegrerede indsats til dagtilbuddene pr. 1. august 2011
- Nedlæggelse af ressourcegrupperne i Børnehusene Vandpytten og Troldebo pr. 1. august 2011 – udmøntning af budgetaftalen for 2011 – 14.
- Samling af budget- og ledelsesansvar i dagtilbuddene og udarbejder en tildelingsmodel i tråd med dagtilbuddenes øvrige ressourcefordelingsmodel.

2. forslag til strategi for inklusion på 0-6 årsområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune som høringsgrundlag og sender det i høring i Småbørnsrådet, Handicaprådet, forældrebestyrelserne på dagtilbudsområdet, samt i MED-udvalgene på dagtilbudsområdet med henblik på endelig godkendelse i juni 2011.

Sagsfremstilling:

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker, at alle dagtilbud skal arbejde målrettet med inklusion af børn med særlige behov. I forlængelse heraf bad Børne- og Ungdomsudvalget i august 2010 Børne- og Fritidsforvaltningen om at udarbejde et forslag til en konkret omlægning af specialområdet med udgangspunkt i PA Consultings analyses decentrale model.

Børne- og Fritidsforvaltningen fremlagde i oktober 2010 et forslag til 4 overordnede modeller for den fremtidige organisering af specialindsatsen på dagtilbudsområdet. Børne- og Ungdomsudvalget udsatte sagen, idet et flertal af udvalget bad forvaltningen om at udarbejde en model som tydeligt bygger på et fagligt grundlag med udgangspunkt i en definering af begrebet inklusion.

I forlængelse heraf har forvaltningen med afsæt i Børne- og Ungdomsudvalgets temadrøftelse den 28. marts 2011 udarbejdet et forslag til en egentlig tværgående

inklusionspolitik (der henvises til særskilt sag herom andet sted på dagsordenen), der klart definerer inklusion.

Budgetaftalen for 2011 – 2014 lægger ligeledes op til at intensivere arbejdet med inklusion i dagtilbuddene, således at flere børn fremover rummes i de almindelige dagtilbud. Det sker ved en delvis omfordeling af midler fra støtteområdet til normalområdet. Der er i modelforslagene taget højde for budgetaftalens konsekvenser. Se anden sag på dagsordenen for udmøntning af budgetaftalen.

Med udgangspunkt i ovenstående har forvaltningen udarbejdet en handleplan for inklusion på dagtilbudsområdet, som også omfatter udmøntning af budgetaftalen for 2011-14.

Handleplan for inklusion på dagtilbudsområdet

Formålet med handleplanen for inklusion på dagtilbudsområdet er, at decentralisere specialindsatsen, således at børn med særlige udfordringer i fremtiden i højere grad inkluderes naturligt i dagtilbuddet, og dagtilbuddet har et klart ansvar for indsatsen over for børn med særlige behov. Samtidig sikres de enkelte dagtilbud rammer for og muligheder til at udnytte deres viden, kompetencer og erfaringer til at tilrettelægge og gennemføre indsatsen i forhold til disse børn.

Målet er, at (stort set) alle børn kan være en del af det almindelige fællesskab og udvikle sig der. Og at ressourcerne følgelig skal trækkes til institutionerne – frem for at det er børnene der skal trækkes til ressourcerne. Det forudsætter, at institutionerne anvender en pædagogik, som også kan imødekomme børn med særlige behov. Derfor er en tilpasning af det pædagogiske arbejde i form af et større fokus på børns relationer og intentioner en nødvendig forudsætning for omlægning af indsatsen.

For at understøtte dagtilbuddenes arbejde med inklusion decentraliseres specialpædagogerne til dagtilbuddene i tråd med Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning i august 2010. Det betyder, at specialopgaven udlægges til områder og netværk, som i forlængelse heraf selv organiserer opgaven med at understøtte børn med særlige behov og oparbejde inkluderende miljøer. Dvs. at specialpædagogernes ressourcer (medarbejderne) fordeles efter de eksisterende forholdstal til områder og netværk og dermed får dagtilbuddene yderligere ressourcer til at varetage opgaven med at inkludere børnene i dagtilbuddene.

Udmøntning af budgetaftalen for 2011-14

Børn med særlige behov skal i videre omfang understøttes i eget miljø og dagtilbud. Med budgetaftalen for 2011 – 2014 ønsker budgetforligspartierne at intensivere arbejdet med rummelighed og inklusion i dagtilbuddene, således at flere børn fremover rummes i de almindelige dagtilbud. Dette sker ved en delvis omfordeling af midler fra støtteområdet til normalområdet. Budgetreduktionen indebærer således at ressourcepladser nedlægges, samtidig med at der sker en øget indsats for

inklusion i dagtilbuddene.

I forlængelse af budgetaftalen om nedlæggelse af en ressourcegruppe foreslås to modeller:

- Nedlægge ressourcepladserne i Børnehusene Vandpytten og Troldebo pr. 1. august 2011
- Nedlæggelse af ressourcegruppen i Børnehuset Åkanden pr. 1. august 2011

Idet behovet og presset (bl.a. via ventelisterne) er mindst for ressourcepladserne i model C anbefaler forvaltningen at ressourcegrupperne i børnehusene Troldebo og i Vandpytten nedlægges. Børnene i disse grupper er i forvejen integreret på stuerne – og kan støttes via en intensiveret indsats her.

Større sammenhæng i indsatsen

For at styrke den lokale sammenhæng mellem ressourcegrupper og normalgrupper i de huse, der huser ressourcegrupperne udlægges budget til og ledelse af ressourcegrupperne til disse huse. Dermed bevares det velfunderede faglige miljø og kompetencer, samtidig med at der skabes en større pædagogisk og planlægningsmæssig sammenhæng mellem dagtilbuddet, der huser gruppen og de øvrige børnegrupper – og dermed en bedre basis for en større inklusion på sigt.

Samtidig sigter handleplanen på at sikre en større sammenhæng i specialtilbud på det specialiserede børneområde og specialtilbuddene på almenområdet. Derfor flyttes forvaltningen af ophold i særlige dagtilbud § 32 flyttet fra det specialiserede børneområde til dagtilbudsafdelingen. Overflyttelse af administration og budget vil samtidig sikre bedre sammenhæng mellem visitationen til § 32 og bevilling.

Handleplanen lægger op til en mere målrettet kvalitetssikring og kompetenceudvikling af dagtilbuddenes specialindsats via en klarere ansvarsfordeling af det inkluderende arbejde, krav om større dokumentation og en mere målrettet kompetenceudvikling.

Handleplanen lægger også op til en mere kontinuerlig visitation, der samler ansvaret for visitation og budgetansvar. Samtidig lægges der op til at området i fremtiden går væk fra de en specifik timetildeling i forbindelse med specialindsatsen og i stedet lægges der op til en model med en højere grad af generel ressourcefordeling med udgangspunkt i børnetallet – dermed tildeles ressourcer på samme måde som det øvrige dagtilbudsområde, hvor pengene følger barnet.

Økonomiske konsekvenser

Omlægningen finansieres inden for den nuværende ramme for specialindsatsen og i tråd med Budgetaftalen for 2011-14:

I forbindelse med budgetaftalen for 2011-14 besluttede budgetforligspartierne at

reducere antallet af ressourcepladser, svarende til 400.000,- kr. netto i 2011 og 800.000,- kr. netto i 2012. Det betyder en bruttobesparelse på henholdsvis 533.333,- kr. i 2011 og 1.066.667,- kr. fra 2012 og i de følgende år.

Samtidig blev det besluttet, at dagtilbuddene på normalområdet tilføres 400.000,- brutto fra 2011 og i de følgende år.

På grund af den sene implementering af budgetreduktionen, kan det ikke nås i 2011 at realisere hele besparelsen. Det foreslås, at besparelsen enten a) findes et andet sted inden for Børne- og Fritidsforvaltningen område eller b) overføres til 2012.

Beslutningskompetence:

Kommunalbestyrelsen

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Godkendtes at sende materialet i høring.

Samarbejdsaftale mellem Lyngby-Taarbæk Kommune, Børnehuset Lærkereden og Haldor Topsøe A/S

Indstilling:

Børne- og Fritidsforvaltningen indstiller, at Børne- og Ungdomsudvalget

- godkender allonge til driftsoverenskomsten mellem Kommunalbestyrelsen i Lyngby Taarbæk Kommune og bestyrelsen for Børnehuset Lærkereden, beliggende på Nymøllevej 38. 2800 Lyngby.

Sagsfremstilling

Den selvejende institution Børnehuset Lærkereden har siden 1996 haft en aftale med Haldor Topsøe A/S om at 12 af deres i alt 64 pladser er reserveret til ansatte i Haldor Topsøe A/S. I forbindelse med den oprindelige aftale betalte Haldor Topsøe 2 mio. kr. til Børnehuset Lærkereden. Samtidig har Haldor Topsøe finansieret en tilbygning til Lærkereden.

I det aftalen udløber den 30. juni 2011 rettede bestyrelsen i Lærkereden henvendelse til Forvaltningen i sommeren 2010. Og forvaltningen, bestyrelsen og Haldor Topsøe A/S har i samarbejde udarbejdet et nyt udkast til et tillæg – allonge – til driftsoverenskomsten, der fornyer samarbejdsaftalen mellem Lyngby-Taarbæk Kommune, Børnehuset Lærkereden og Haldor Topsøe A/S i 5 år frem.

Aftalen erstatter delvist § 1, samt § 1 stk.2 og § 2 i aftalen fra 31. januar 1996 indgået mellem Haldor Topsøe, Lyngby Taarbæk Kommune og Lærkeredens bestyrelse, samt brev af den 19. september 2006 fra Lyngby Taarbæk Kommune, og brev af den 15. september fra Haldor Topsøe. Aftalen indebærer at

- Firmaet Haldor Topsøe A/S gives fortrinsret til 12 af børnehusets pladser til de ansattes børn. Ansatte i Haldor Topsøe har generelt gjort brug af aftalen i løbet af årene. I de seneste år har ca. halvdelen af de ansatte, der har haft børn i Lærkereden også været bosiddende i Lyngby-Taarbæk Kommune.
- Hvis ansættelsesforholdet i firmaet Haldor Topsøe A/S ophører, kan barnet beholde pladsen, såfremt forældrene ønsker det. Aftalen betyder, at indskrevne børn kan forblive i Lærkereden indtil skolestart. Aftalen ligger i tråd med lovgivningens fritvalgsregler, som betyder at vuggestuebørn fra andre kommuner kan forblive i vuggestuen til børnehavestart, og børnehavebørn kan blive til skolestart i Lyngby-Taarbæk Kommunes dagtilbud.
- Pladsanvisningen står for anvisningen af børnene. Børnene anvises efter samme

procedure som andre børn. Pladserne er takstfinansieret.

- Aftalen gælder fra 1. juli 2011 til 30. juni 2016, og genforhandles et år før udløb. Kontraktperioden løber fem år frem. Alle tre parter har ønsket en kortere kontraktperiode.
- Haldor Topsøe finansierer aftalen med i alt 750.000 kr. over de næste 5 år.
- Midlerne forventes anvendt til vedligeholdelse af Lærkereden og aktiviteter, der støtter den pædagogiske linje i institutionen. Anvendelse af midlerne skal årligt dokumenteres. Idet det er kommunen som mister pladserne som skal oprettes et andet sted, men er Lærkereden som får midlerne for aftalen, er det aftalt med formanden for bestyrelsen, at Lærkereden i de kommende 5 år selv finansierer mindre vedligeholdelser og renoveringer.
- Lærkereden forpligter sig til i begrænset omfang at muliggøre begrænset markedsføring af Haldor Topsøe (på eksempelvis en opslagstavle i institutionen). Desuden tillades at Haldor Topsøe på sin hjemmeside må henvise til aftalen, i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere.

Til udvalgets orientering er Lundtofte distriktet, hvor Børnehuset Lærkereden er placeret, blandt de mindst pressede distrikt i kommunen, hvad angår mangel på pladser. Bortset fra i Taarbæk er ventelisterne pt. lukket for borgere fra andre kommuner.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Anbefales overfor Økonomiudvalget som foreslået af forvaltningen.

Evaluering af aftalerne om overgange mellem tilbud på børne- og ungeområdet

.

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at anbefalingerne i ”Notat om evaluering af aftalerne om overgange mellem tilbud” godkendes og indgår som grundlaget for overgangene fra august 2011, som forpligtende retningslinier.

Sagsfremstilling

Baggrund

Der har siden 2004 været arbejdet med at forbedre procedurerne i forbindelse med overgangene mellem de forskellige tilbud på børne- og ungeområdet. De første procedurer blev vedtaget i 2005 i form af et sæt anbefalinger. Herefter blev disse i 20xx revideret, således at de anbefalinger, der tidligere var vedtaget, blev erstattet af mindstekrav. Det blev endvidere vedtaget at regelsættet skulle evalueres i 2009.

Der har været nedsat en arbejdsgruppe, som fik til opgave at foretage en egentlig evaluering af, om de anbefalinger, der ligger for den enkelte overgang, er fulgt og om der er forslag til forbedringer, præciseringer eller lignende.

Herudover skulle arbejdsgruppen fokusere på overgange og problemstillinger i forbindelse med

1. børn med særlige behov og
2. tosprogede børn
3. problemstillinger, der kan ligge i overgange set i forhold til det nye projekt Børn og Unge på Tværs, jf. kommissorium, som er vedlagt sagen,

Arbejdsgruppen har bestået af medarbejdere ved skoler og daginstitutioner. Arbejdsgruppen har gennemført en spørgeskemaundersøgelse i samtlige institutioner i kommunen vedrørende krav og anbefalinger til overgange.

På baggrund af denne har arbejdsgruppen udarbejdet anbefalinger på to områder. Dels hvor der ikke er kommet nye regelsæt, dels på områder, hvor der er kommet nye regler siden november 2008.

Hvor der ikke er kommet nye regelsæt er der foreslået,

- at der ændres i samtalskemaerne, jf. disse og
- ændringer barnets lejlighed til at besøge skolen herunder SFO.

Hvor der er kommet nye regler siden november 2008 er der foreslået

- tosprogede børn
- ændringer omkring § 4a og modtagelsesklasser
- krav i forbindelse med Børn og Unge på Tværs - - stafetlog m.v.
- ændrede terminer, skolebestyrelsesvalg, indskrivning og andet
- ændret procedure vedrørende udsættelse af skolestart
- børn med særlige behov og eventuelt tilkendt støtte
- tidlig start i SFO.

Arbejdsgruppen har endeligt sammenskrevet evalueringsskemaet, således at statusevalueringen fremgår samlet for hver af de deltagende institutioner, jf. det i sagen vedlagte.

Det er forvaltningens vurdering, at der skal være tale om forpligtende retningslinier for dermed at sikre, at anbefalingerne om overgange mellem tilbud følges på alle institutioner, skoler og klubber.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Beslutningskompetence

Børne- og Ungdomsudvalget

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Godkendtes foreløbig. Sagen forelægges udvalget igen i september 2011 i forbindelse med evaluering af tidlig start i SFO.

Handleplan for inklusion i skolevæsenet

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen indstiller, at

1. handleplanen for inklusion i skolevæsenet danner baggrund for indsatsen med løbende at udvikle et inkluderende skolevæsen frem til 2015
2. udvalget godkender det overordnede mål om at nedbringe andelen af ekskluderede børn til 3% i 2020
3. handleplanen for inklusion på skolevæsenets område udsendes til høring blandt skolebestyrelserne og andre relevante høringsparter.
4. den i budget 2011-2014 vedtagne reduktion på specialområdet med 4 mio. kr., hvoraf de 2 mio. kr. tilføres almenområdet, udmøntes som foreslået i handleplan for inklusion på skoleområdet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Kommunalbestyrelsen vedtog i januar 2009 en strategi for specialtilbud på skoleområdet. Denne rapport har siden da været udgangspunktet for udviklingen af området. Nærværende handleplan for inklusion er således udarbejdet af specialtilbudsudvalget, som består af en række repræsentanter for skoler, specialskoler og forvaltning.

I handleplanen er indarbejdet det fastsatte mål for Kommuneaftalen mellem KL og finansministeren på 3% i 2020 og budgetbesparelsen på 4 mio. kr., hvoraf de 2 mio. kr. skulle tilbage til almenområdet, som blev vedtaget af kommunalbestyrelsen i forbindelse med budget 2011 og overslagsårene.

Endelig skal handleplanen ses som en direkte konsekvens af vedtagelsen af en fælles inklusionsstrategi på børneområdet.

Sagsindhold

Handleplanen indeholder to væsentlige bevægelser: dels fra rummelighed til inklusion og dels fra specialtilbud til almentilbud. Rummelighed forstås som en given elevs tilstedeværelse i et alment skoletilbud på skolens præmisser. I en rummelig skole lægges der ikke vægt på elevens oplevelse af sin situation i

fællesskabet.

Bevægelsen fra specialtilbud til almentilbud betyder, at en række af de børn, der tidligere har modtaget et tilbud i et af vores specialtilbud, fremadrettet vil komme på deres distriktsskole og her blive inkluderet i undervisning og skole.

Ved at øge inklusion gives alle børn mulighed for at møde en større variation af børn også børn i andre vilkår end dem selv. Ligeledes viser forskning, at inklusion og øget kompetence til at arbejde i et felt med større variation i børns kompetencer betyder, at niveauet i alle elevers færdigheder og kompetencer øges. Det vil sige, at de dygtige bliver dygtigere og de svageste profiterer fagligt af at forblive i gruppen i stedet for at blive udskilt til et mere homogent tilbud.

Handleplanen har et delmål i 2015, hvor målet vil være at nedbringe udskillelsen til 4%. Det endelige mål i 2020 vil være en udskillelse på 3%. Dette betyder,

- at langt flere elever inkluderes på almentilbudene med forskellige støttesystemer
- at der etableres en ny og mere fleksibel specialtilbudsstruktur på færre skoler
- at en ændring af mønstret med at placere elever udenfor kommunen, således at langt flere holdes indenfor kommunens grænser og endelig
- en fortsat og differentieret kompetenceudvikling af det samlede skolevæsen og særlige specialist- og ledelsesgrupper.

I henhold til planen skal der etableres nye fælles initiativer og initiativer på den enkelte skole med henblik på at kunne inkludere eleverne på almentilbudene.

På specialområdet vil eleverne blive samlet på Sorgenfriskolen og Heldagsskolen samt Hummeltofteskolen. Målgrupperne for disse tre specialtilbud vil blive præciseret. Tilbuddene skal gøres mere fleksible i forhold til at kunne inkludere elever i så særlige vanskeligheder, at de i en periode eller igennem en større del af deres skoleforløb profiterer af et specialiseret skoletilbud. Dette vurderes konkret i visitationsudvalget i forhold til hver enkelt elev.

Samlet set medfører handleplanen, at antallet af børn/pladser på specialtilbuddene nedsættes fra 319 til 218 i perioden 2011-2015.

Der skal sættes på dagsorden en fortsættelse af SAL-projektet for samtlige medarbejdere og ikke mindst en mere differentieret indsats i forhold til nærmere definerede målgrupper. Der skal også sættes målrettet på etablering af egentlige forældre/klassekurser, således at intentionen med inklusion og konsekvenserne heraf udbredes med henblik på en generel accept.

Økonomiske konsekvenser

De umiddelbare konsekvenser af handleplanen vil være, at ca. 100 pladser på specialområdet udfases og at de midler, der herved omfordeles/frigives, foreslås tilført almenområdet til at støtte inklusionsarbejdet på de almindelige skoler.

I budgetaftalen for budget 2011-2014 blev det besluttet at spare 4 mio. kr. på specialområdet, hvoraf 2 mio. kr. skulle tilbageføres til almenområdet. Besparelsen og omfordelingen indfases over tre år: 2012, 2013 og 2014.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Godkendtes at sende handleplanen i høring

Godkendelse af anlægsregnskab for genhusning på Lindegårdsskolen

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at anlægsregnskab vedrørende genhusning i forbindelse med stabilisering af Lindegårdsskolen godkendes.

Sagsfremstilling

Genhusning i forbindelse med stabilisering Lindegårdsskolen er nu afsluttet og det endelige anlægsregnskab fremlægges til godkendelse.

Kommunalbestyrelsen har tidligere givet anlægsbevilling på i alt 2.800.000 kr. Det samlede forbrug på anlægssagen udgør 2.336.000 kr., hvilket giver et mindreforbrug på 464.000 kr. Der henvises i øvrigt til endeligt regnskab udarbejdet af Teknisk Forvaltning.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Anbefales overfor Økonomiudvalget som foreslået af forvaltningen, herunder at mindreforbruget på 464.000 kr. tilføres kassen.

Ungepakken, udmøntningen af ny lovgivning på 15 - 17 års området

Indstilling

Børne- og Fritidsforvaltningen foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget med udgangspunkt i "Rapport vedrørende Ungepakkens udmøntning i Lyngby-Taarbæk Kommune" godkender

1. arbejdsgruppens forslag til organisering af de nye tilbud for den beskrevne målgruppe
2. arbejdsgruppens økonomiforslag for 2011 og 2012
3. at den foreslåede styregruppe for Ungepakken, primo 2012 får til opgave at sikre økonomien fra 2013 indenfor det samlede budget på området, alternativt at beskrive behovet for eventuelt justering af budgettet, således at det kan indgå i budgetlægningen for 2013-2016

Sagsfremstilling

I efteråret 2009 blev en række nye love, samlet kaldet Ungepakken, besluttet i Folketinget. Baggrunden for ny lovgivning på 15 - 17 års området var aftalen om "Flere Unge i Uddannelse og Job" og aftale om ungeydelse for de 15 - 17 årige. Overordnet betyder Ungepakken, at kommunerne på en række områder skal skærpe deres indsats overfor unge, så de har optimale muligheder for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse og / eller komme i varig beskæftigelse. Kommunen skal udarbejde en uddannelsesplan for alle unge og herunder sikrer sig, at den unge er uddannelsesparat og om nødvendigt iværksætte særlige undervisningsforløb og mentorordning for at opnå denne parathed. Loven tilsiger, at alle 15 - 17 årige har pligt til at være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet og kommunen pålægges at kontrollere, at den unge overholder denne pligt. Hvis pligten ikke overholdes kan der blive tale om at inddrage ungeydelsen.

I Lyngby-Taarbæk Kommune førte ovennævnte lovændringer til, at der i 2010 blev nedsat en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra UU-Nord, LTU, Jobservice, Borgerservice, Børn og familie og skoleafdelingen. Der blev udarbejdet et kommissorium for arbejdsgruppen. Kommissoriet er vedlagt sagen. Arbejdsgruppens endelige "Rapport vedrørende Ungepakkens udmøntning i Lyngby-Taarbæk Kommune" fremlægges hermed for udvalget.

Arbejdsgruppen skitserer i rapporten omfanget og indholdet af Ungepakken, herunder de væsentligste problemstillinger i udmøntningen.

Målgruppen for den særlige indsats i forhold til "uddannelsesparathed" bliver fastlagt, idet arbejdsgruppen peger på, at især to grupper unge kan profitere af tiltagene i Ungepakken - "Den blinde passager", unge som undgår voksenkontakt og krav og "Daglejeren", unge som er "ikke boglig stærke" og skoletrætte. Desuden er der i rapporten beskrevet yderligere 5 lokalt kendte kategorier af unge, som også vil kunne afhjælpes ved de nye tiltag.

Forslag til udmøntning af Ungepakken i Lyngby-Taarbæk Kommune indeholder derfor flere forskellige aspekter.

- en udvidet mentorordning & vejledning for målgruppen v/ UU-Nord
- en stærkere satsning på muligheden for og fastholdelse i virksomhedspraktikforløb v/ Jobcenter
- særlige undervisningsforløb i skolefag / valghold i 10. klasse / Ungdomsskole regi
- tilkøb af individuelle afprøvningsforløb / eventuelt flere EGU pladser.

Arbejdsgruppen foreslår, at der nedsættes en permanent Ungepakke-arbejdsgruppe med deltagere fra de berørte områder, så der løbene sikres et samarbejde omkring tiltagene for den enkelte Unge.

Arbejdsgruppen foreslår tillige, at en styregruppe nedsættes for at sikre en koordinering af den overordnede indsats indenfor Ungepakkens område.

Økonomiske konsekvenser

Til budgetår 2010 - 2014 blev der via DUT midler gives følgende beløb til finansiering af ny lovgivning i forbindelse med Ungepakken:

2010 - i alt 496.000 kr. Beløbet indgik som mindredgift i forbindelse med 3. anlået regnskab 2010.

2011 - i alt 834.000 kr. svarende til arbejdsgruppens forslag til Ungepakkens udmøntning, idet økonomien dækker tilbud fordelt mellem UU-Nord, Jobcenter, LTU og individuelle undervisningsforløb. Det vurderes, at der i 2011 vil blive tale om udgift svarende til et år, selvom der er gået 4 måneder, idet mange af disse tiltag pågår fra slut 9. / 10. klasse og hen på efteråret.

2012 - ialt 1.349.000 kr. Arbejdsgruppen foreslår, at tilbuddet fra 2011 videreføres i 2012 indenfor samme økonomiske ramme. De resterende midler 515.000 kr. indgår som mindredgift ved budgetlægning 2012 - 2015.

Fra 2013 er de nye tilbud ikke finansieret via DUT midler, hvorfor der skal findes ny løsning for forsat finansiering og eventuelt reorganisering på dette område fra 2013.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget

Åbent punkt Børne- og Ungdomsudvalget den 19-05-2011, s.29

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Anbefales overfor Økonomiudvalget som foreslået af forvaltningen.

Venstre ønsker sag på dagsordenen: Antallet af vikartimer i Lyngby-Taarbæk Kommunes folkeskoler

Christina Stenberg-Lillie (V) har i mail af 29. april 2011 anmodet om, at følgende sag optages på dagsordenen:

"Vi har mødt forældre og skoleelever, der synes der er mange vikartimer. Timer, hvor børnene ikke altid får en lærer som underviser, men en voksen de ikke altid kender og med begrænset udbytte af timen. Forældre, der må minde en ung vikar om at tælle børnene, inden han tager dem med på tur. Og så en generel usikkerhed hos forældre omkring det reelle omfang af vikarer. Senest har formanden for det fælles elevråd i Lyngby-Taarbæk Kommune udmeldt, at vikartimer også er en af elevernes mærkesager - Se artikel i Det Grønne Område (12/4-11 uge 15)

Vi ønsker at få afdækket omfanget af vikarer, årsager og hvad vi kan gøre for at minimere antallet af vikartimer igennem et barns skolegang. Er der meget sygdomsfravær, hvad kan vi så gøre for at minimere det? Kan planlægningen gøres anderledes, så der bliver færre fraværstimer for de faste lærere? Og hvordan griber man begrebet "skemalagte vikartimer" an ude på skolerne? "

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Udvalget var enige om at have særligt fokus på vikartimer og aflyste timer i skolerne i forbindelse med den årlige UNI-C-undersøgelse og Kvalitetsrapporten på skoleområdet.

Meddelelser maj 2011 - Børne- og Ungdomsudvalget

.

Indstilling

Sagsfremstilling

Meddelelser fra formanden og forvaltningen

1. Orientering om aftale om lærernes arbejdstid 2011-2013 samt udmøntning budget 2011 på skoleområdet.

Bilag: Kopi af sag nr. 10 på Økonomiudvalgets møde den 26. april 2011 er udsendt til udvalgets medlemmer

.

2. Indmeldelsestal og ventelister i dagtilbud i april 2011

Til udvalgets orientering forelægges oversigter over dels indmeldelsestal og ventelister i dagtilbud i april 2011, dels udviklingen i indmeldte i dagtilbud i 2010 og 2011 (til og med april måned) og ventelisten frem til 31. juni 2011. Faldet i antallet af børn på ventelisten i foråret 2011 skyldes, at sommervisiteringen er i fuld gang og at mange

børn følgerigt er anvist plads fra enten 1. maj 2011 (distrikter med tidlig SFO-start) eller 1. august 2011

Bilag: Indmeldelsestal i dagtilbud i marts 2011, samt venteliste (april) og Udviklingen i indmeldte i dagtilbud i 2010 og 2011 (til og med marts måned) er udsendt til udvalgets medlemmer.

3. Orientering om fælles pasning

Børne- og Ungdomsudvalget bad på mødet den 14. april om at få en orientering om udmøntningen af den fælles pasning på dagtilbudsområdet. Forvaltningen har derfor udarbejdet et kortfattet notat herom, som er udsendt til udvalgets medlemmer..

Umiddelbart efter ugerne med fælles pasning, spørges de forældre, som har benyttet ordningen, ledere og medarbejder om deres erfaringer med fælles pasning 2011. På baggrund af de samlede erfaringer udarbejder forvaltningen en evaluering, som forelægges Børne- og Ungdomsudvalget i september 2011.

4. Konvertering af børnehavestuepladser til vuggestuepladser i Børnehuset Grønnevej

Idet der er et meget stort pres på vuggestuepladser i Virum har forvaltningen pr. 1. maj 2011 konverteret en børnehavestue med 12 børnehavestuepladser til en vuggestuestue med 6 børn. Herefter er normeringen i Børnehuset Grønnevej 25 børnehavestuepladser og

18 vuggestuebørn. Konverteringen sker inden for Børnehusets Grønnevejs økonomiske ramme.

5. Bytinget

Bytinget afholdes fremover som en fast årlig begivenhed

Børne- og Ungdomsudvalget, den 19. maj 2011:

Taget til efterretning.

Kvartalsvis rapport - det specialiserede socialområde pr. 31.3.2011

Denne rapport indeholder

1. Ledelsesinformation
2. Nøgletal
3. Indberetning til Indenrigs- og sundhedsministeriet

1. Ledelsesinformation

Ledelsesinformationen har til formål at præsentere den kvartalsvise indberetning af udgifterne på det specialiserede socialområde på en ny måde, så den i højere grad kan understøtte den økonomiske og faglige prioritering mellem de forskellige foranstaltninger.

Præsentationen er baseret på to dele.

- Oversigten, som indberettes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Indberetningen baseres på nøjagtig de samme skøn, som er anført i 1. anslået regnskab 2011. Men da Indenrigs- og Sundhedsministeriet anvender en anden afgrænsning af det specialiserede socialområde, vil oversigtens tal afvige fra opgørelserne på aktivitetsområderne Ældre, Handicappede, Sundhed og Udsatte børn og unge.
- Nøgletallene skal give et indblik i, hvad det er for nogle aktivitetstal og priser, som ligger til grund for Budget 2011-14. Oversigten er ikke udtømmende for det specialiserede socialområde, men er udvalgt ud fra økonomisk relevans og validitet. Fremadrettet vil indholdet af oversigten blive udvidet i det omfang, at nøgletallene er relevante at bringe i spil i en prioriterings- og styringsdiskussion.

Den samlede økonomi

Opgørelsen viser samlet set et merforbrug på **3,2 mio. kr.** – merudgifter på voksne og handicappede på 8,06 mio.kr. og mindredgifter på 4,82 mio.kr. på Pleje og omsorg.

De tilsvarende udgifter i 1. anslået regnskab 2011 findes under aktivitetsområderne Ældre (her er udgiften 0) og Handicappede (her er merudgiften 5,4 mio. kr. som undtages udgifter til boligsikring (1 mio. kr.) og voksenspecialundervisning og ungdomsuddannelse (1,2 mio. kr.)).

Udsatte børn og unge

Området forventes samlet set at balancere. Skønnet er baseret på dispositionsregnskabet, som blev udviklet i 2010 med det formål at få bremset udgiftsudviklingen og skabe et grundlag for den økonomiske styring af budgetområdet.

Med afsæt i dispositionsregnskabet ved udgangen af 1. kvartal 2011 forventes rammen for 2011 overholdt, når der samtidig skal indfris de modgående initiativer på samlet 3 mio. kr.

Udsatte voksne og handicappede og pleje og omsorg

Områderne udviser merudgifter på 3,2 mio. kr., som primært vedrører udgifter til en borger på ca. 4 mio. kr. samt en stigning i udgifterne til midlertidige botilbud på 2,8 mio. kr. I den modsatte retning trækker mindredgifter til eksempelvis frit-valg på 2,1 mio. kr.

Kvartalsvis rapport
- det specialiserede socialområde pr. 31.3.2011

2.1. Nøgletal - Aktivitetsområde Udsatte børn og unge¹

	Funktionso mråde	Aktivitet		Gennemsnitspriser		Økonomi (1.000 kr.)		
		Helårs-/månedspersoner		B 2011		AR 2011		
		B 2011	AR 2011	B 2011	AR 2011	B 2011	AR 2011	Afvigelse
Særlige dagtilbud	05.25.17	-	20,2	-	431.000	-	8.689	-
Plejek familier	05.28.20	-	38,0	-	373.000	-	14.174	-
Netværkspleje	05.28.20	-	5,0	-	152.000	-	760	-
Opholdssteder	05.28.20	-	16,4	-	1.529.000	-	25.076	-
Kost-/efferskoler	05.28.20	-	3,2	-	229.000	-	733	-
Eget værelse	05.28.20	-	6,1	-	283.000	-	1.726	-
Døgninstitutioner	05.28.23	-	13,2	-	947.000	-	12.500	-
Sikrede døgninstitutioner ²	05.28.24	-	0,2	-	1.344.000	-	2.813	-
Refusion af særligt dyre enkeltsager							-2.981	
I alt (Specialiseret socialområde)							63.490	
Merudgiftsydelse ³								
(Ikke specialiserede socialområde)	05.57.74	-	215,3	-	36.000	-	7.751	-
Tabt arbejdsfortjeneste ³								
(Ikke specialiserede socialområde)	05.57.74	-	109,9	-	109.000	-	11.979	-
I alt							83.220	

1) Nøgletallene omfatter primært anbringelsesområdet, idet det for en lang række af de forebyggende foranstaltninger ikke giver mening at opgøre enhedskostningerne for ydelser, som ikke alle er udmålt som månedsforbrug, men typisk er bevilliget med et samlet timetal, som skal være afholdt inden for en given periode eller er bevilliget uden timetal eller stopdato med henvisning til, at det fastlægges internt i samarbejde med Forebyggelsescentret.

2) Det anslåede forbrug vedr. sikrede døgninstitutioner er opgjort inkl. udgifter til objektiv finansiering, som udgør langt hovedparten af forbruget på kontoen.

3) Aktivitetstallet for merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste er opgjort som månedspersoner, hvor dispositionerne omregnes til månedspersoner uanset antallet af bevilligede timer mv.

Kvartalsvis rapport
- det specialiserede socialområde pr. 31.3.2011

2.2. Nøgletal - Aktivitetsområde Handicappede

	Funktionso mråde	Aktivitet Helårs-/månedspersoner		Gennemsnitspriser		Økonomi (1.000 kr.)		
		AR 2011		AR 2011		AR 2011		
		B 2011	AR 2011	B 2011	AR 2011	B 2011	AR 2011	Afvigelse
Længerevarende botilbud	05.38.50	89	83	850.295	869.295	75.676	72.151	-3.525
Midlertidige botilbud	05.38.52	52	59	470.000	440.000	24.440	25.960	1.520
Beskyttet beskæftigelse	05.38.58	70	70	127.581	127.581	8.931	8.931	0
Aktivitets- og samværstilbud	05.38.59	111	111	181.577	181.577	20.155	20.155	0
<i>Støtteforanstaltninger</i>								
Hjælp til udvikling af færdigheder	05.32.33	175	175	153.505	153.505	26.863	26.863	0
Personlig og praktisk hjælp	05.32.32	13	16	384.616	750.000	5.000	12.000	7.000
Hjælp til ansættelse af hjælpere	05.32.32	6	7	1.452.324	1.550.000	8.714	10.850	2.136
Hjælp til behandling	05.32.33	50	50	10.082	10.082	504	504	0
Egne plejehjem og beskyttede boliger	05.32.32	23	21	428.696	442.850	9.860	9.300	-560
Refusion af særligt dyre enkeltsager						-7.870	-9.030	-1.160
I alt (Specialiseret socialområde)						172.273	177.685	5.411
Ungdomsuddannelse (ikke specialiseret socialområde)	03.30.46	39	49	266.100	276.550	10.378	13.551	3.173
I alt						182.651	191.235	8.584

2.3. Nøgletal - Aktivitetsområde Ældre

	Funktionso mråde	Aktivitet Helårs-/månedspersoner		Gennemsnitspriser		Økonomi (1.000 kr.)		
		AR 2011		AR 2011		AR 2011		
		B 2011	AR 2011	B 2011	AR 2011	B 2011	AR 2011	Afvigelse
Længerevarende botilbud	05.38.50	26	31	634.706	593.645	16.185	18.403	2.218
Midlertidige botilbud	05.38.52	3	2	85.967	70.000	258	140	-118
I alt (Specialiseret socialområde)						16.443	18.543	2.100

Kvartalsvis rapport
- det specialiserede socialområde pr. 31.3.2011

3. Indberetning til Inderigs- og Sundhedsministeriet

Nettodriftsudgifter 1.000 kr.	Budget (1)	Korrigeret budget (2)	Forventet regnskab (3)	Afvigelse til opr. budget (4)=(3)-(1)	Afvigelse til korr. budget (5)=(3)-(2)
Udsatte børn					
Særlige dagtilbud og særlige klubtilbud (5.25.17)	12.156	12.156	12.156	0	0
Refusion af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 001)	-840	-840	-840	0	0
Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge (5.28.20)	35.454	35.596	35.596	142	0
Refusion af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 001)	-2.141	-2.141	-2.141	0	0
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge (5.28.21)	25.729	25.732	25.732	3	0
Døgninstitutioner for børn og unge (5.28.23)	14.037	14.037	14.037	0	0
Sikrede døgninstitutioner for børn og unge (5.28.24)	2.813	2.813	2.813	0	0
Udsatte børn, i alt (inkl. refusion)	87.208	87.353	87.353	145	0
Udsatte voksne og handicappede					
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede (5.32.32, grp. 002 og 003)	17.534	17.534	25.550	8.016	8.016
Refusion af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 001)	-815	-815	-3.000	-2.185	-2.185
Forebyggende indsats for ældre og handicappede (5.32.33, grp. 003)	27.821	28.935	29.573	1.752	638
Refusion af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 001)	-815	-815	-2.600	-1.785	-1.785
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befording (5.32.35, grp. 001-004, 008 og 091)	14.885	14.235	14.235	-650	0
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner (5.35.40)	3.176	2.926	2.926	-250	0
Botilbud til personer med særlige sociale problemer (5.38.42)	1.427	1.422	1.422	-5	0
Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (5.38.44)	4.789	3.989	3.989	-800	0
Behandling af stofmisbrugere (5.38.45)	7.099	7.091	7.091	-8	0
Botilbud for længere varende ophold § 108 (5.38.50)	95.210	96.481	94.483	-727	-1.998
Refusion af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 001)	-6.057	-6.057	-3.500	2.557	2.557
Botilbud til midlertidigt ophold § 107 (5.38.52)	26.938	28.000	30.824	3.886	2.824
Refusion af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 001)	-163	-163	-170	-7	-7
Kontaktperson- og ledsageordning (5.38.53)	3.671	3.256	3.256	-415	0
Beskyttet beskæftigelse § 103 (5.38.58)	8.823	8.967	8.967	144	0
Aktivitets- og samværstilbud (5.38.59)	24.677	24.705	24.705	28	0
Refusion af særligt dyre enkeltsager (dr. 2, grp. 001)	-20	-20	-20	0	0
Udsatte voksne og handicappede, i alt (inkl. refusion)	228.180	229.671	237.731	9.551	8.060
Det specialiserede socialområde, i alt (inkl. refusion)	315.388	317.024	325.084	9.696	8.060
Pleje og omsorg					
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede (5.32.32 ekskl. grp. 002 og 003)	496.275	495.875	491.555	-4.720	-4.320
Forebyggende indsats for ældre og handicappede (5.32.33, ekskl. grp. 003)	6.975	7.522	7.522	547	0
Plejehjem og beskyttede boliger (5.32.34)	12.226	16.904	16.904	4.678	0
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befording (5.32.35, ekskl. grp. 001-004, 008 og 091)	20.743	20.199	20.199	-544	0
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem (5.32.37)	1.526	1.526	1.026	-500	-500
Pleje og omsorg, i alt	537.745	542.026	537.206	-539	-4.820

Aktivetsområde: Børn

A. Dagtilbud

1. Beskrivelse af området

Området omfatter:

- Kommunal sundhedstjeneste
- Dagtilbud til børn og unge, bestående af:
  - Dagpleje
  - Vuggestuer
  - Børnehaver
  - Integrerede dagtilbud
- Tilskud til puljeordninger og privatinstitutioner.

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R10	B11	BO12	BO13	BO14	BO15
Andre faste ejendomme	-0,6	-0,5	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Kulturel virksomhed, teatre	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Sundhedstjenesten	8,1	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2
Dagtilbud til børn og unge	252,2	248,3	238,4	234,8	234,1	234,1
- Fælles formål	34,9	43,3	39,8	37,0	33,3	33,3
- Dagpleje	18,7	18,5	18,5	18,4	18,4	18,4
- Vuggestuer	33,2	30,3	27,0	26,9	29,6	29,6
- Børnehaver	22,2	23,5	20,8	20,8	23,1	23,1
- Integrerede institutioner	127,1	117,4	117,0	116,4	114,5	114,5
- Tilskud til puljeordninger og privatinstitutioner	16,1	15,3	15,3	15,3	15,2	15,2
Aktivetsområde Børn i alt	259,8	256,2	246,5	242,9	242,1	242,1

2011 pris- og lønniveau.

Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

3. Budgetgrundlag

[Afsnittet vil blive udbygget med budgetteringsforudsætninger i takt med, at budgetanalyserne færdiggøres.]

Dagtilbuddenes budgetter udgør – bortset fra opvarmning og el – en rammebevilling, bestående af henholdsvis et lønbudget baseret på det enkelte dagtilbuds pædagogisk personale- og rengøringsnormering, en række rammebeløb samt nogle nøgletalsbaserede bevillinger (for eksempel andre pasningsudgifter/"rådighedsbeløbet" og administration/kontorhold).

4. Vision

Visionen for børne- og ungeområdet er beskrevet i Børne- og Ungepolitikken:

"Børn og unge føler sig ønskede, elskede og værdsatte. De besidder værdifulde ressourcer og oplever, at voksne tager dem alvorligt, lytter og har tillid til dem som selvstændige mennesker. Børn og unge oplever og er medansvarlige for, at der er plads til alle i et fællesskab med rum og respekt for forskellighed.

I Lyngby-Taarbæk Kommune tages udgangspunkt i et helhedssyn på barndommen og ungdommen. Børn og unge tilbringer en stor del af deres hverdag i institutionaliserede rammer, der er trygge og af en kvalitet, så alle børn og unge opnår og videreudvikler alsidige kompetencer. Dette stiller høje krav til voksnes samarbejde og dialog på tværs af de forskellige miljøer, børn og unge færdes i.

Forældrene er børnenes væsentligste kontakt til voksne, og familien udgør basen i børn og unges liv. Det er forældrene, der har hovedansvaret for at sikre børnenes udvikling og trivsel og Lyngby-Taarbæk Kommune støtter forældrene i varetagelsen af denne opgave.”

Derudover er indsatsen for børn og unge i risikogrupper beskrevet i Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik. Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik har til formål at sikre sammenhæng mellem den generelle, det forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. I 2010/11 revideres Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik.

5. Politiske mål

Dagtilbud har til formål at opfylde forældrenes behov for pasning af deres børn samt varetage en pædagogisk, social og forebyggende funktion i forhold til børn i alderen 0-6 år. Dagtilbuddene skal bidrage til at give børnene de bedst mulige opvækstbetingelser. Dette skal ske gennem et gensidigt og forpligtende samspil mellem forældre og personale.

Kommunalbestyrelsens overordnede mål og rammer for dagtilbuddene danner et fælles grundlag for hele området samt peger på visioner og indsatsområder, der er retningsgivende for dagtilbuddene. I kommunens overordnede mål og rammer for dagtilbuddene er ansvarsfordeling og dialog centrale begreber i forhold til samarbejdet mellem hjem og dagtilbud.

Endvidere skal dagtilbuddene medvirke til at sikre det generelle og forebyggende arbejde i forhold til børn i risikogrupper, jf. Anbringelsesreformen. De enkelte dele af normalsystemet spiller en afgørende rolle i forhold til at opspore udsatte børn og unge og yde en forebyggende indsats. Der skal således arbejdes helhedsorienteret, opsøgende og inkluderende i forhold til at hjælpe udsatte børn og unge inden for normalsystemets rammer. Samtidig skal opsporingen sikre, at der foretages en rettidig, koordineret og kvalificeret indsats over for de børn, der har behov, der rækker ud over normalsystemets tilbud.

6. Perspektiver og udfordringer

Faglige udfordringer

- **Børn inkluderes i videst mulige omfang i dagtilbud.** Der kommer stadig flere børn med diagnoser og særlige behov for støtte. Der er derfor behov for at skabe et fokus på disse børns behov og en større sammenhæng i indsatsen overfor disse børn. I 2011 gennemføres en ny organisering af hele specialområdet med afsæt i en større decentralisering af indsatsen. Formålet er at styrke dagtilbuddenes arbejde med inklusion og skabe en større kontinuitet og tryghed i børnenes hverdag.

Samtidig udrulles SAL på hele dagtilbudsområdet i 2011. SAL er en forkortelse af **S**ystemisk **A**nalyse af **L**æringsmiljøer. Formålet med SAL er at øge børnenes trivsel og skabe mere inkluderende miljøer. SAL er et redskab i det pædagogiske arbejde, som giver medarbejderne en systemisk tilgang til børn i vanskeligheder, og fordrer et fokus på udviklingen af medarbejdernes egen og fælles praksis i institutionen omkring børn i vanskeligheder. SAL er allerede implementeret i skoleområdet og vil også i 2011 blive implementeret på klubområdet. Dermed vil der fremover på tværs af hele børne- og ungeområdet være en fælles tilgang til børn og unge i vanskeligheder og et fælles redskab til at skabe mere inkluderende miljøer, som kan rumme disse børn og unge.

Samtidig er der en implementering i gang på tværs af børne- og ungeområdet af Børn og Unge på Tværs, som er et samlet koncept for den tidlige opsporing, tidlige indsats og det tværfaglige samarbejde omkring udsatte børn og unge. SAL og Børn og Unge på Tværs skal bidrage til, at flere børn kan opretholde en hverdag med den relevante støtte i almenområdets institutioner, og dermed mindske behovet for specialindsatser og deciderede sociale foranstaltninger.

I 2012 og fremover bliver udfordringen at følge op på og måle på effekten af indsatsen – og ikke mindst at videreudvikle indsatserne. Der er pt. et større forskningsprojekt i gang i AKF (Anvendt

Kommunalforskning) og Servicestyrelsen om at opkvalificere den tidlige indsats i kommunerne. Dette og lignende projekter skal følges nøje, så dagtilbudsområdet og forvaltningen bredt hele tiden er på forkant med ny viden, som kan medvirke til at optimere indsatsen.

- **Styrkelse af børns sproglige udvikling.** Lyngby-Taarbæk Kommune laver hvert år en læseundersøgelse i 1., 3. og 7. klasse. Selvom læseresultaterne i Lyngby-Taarbæk Kommune fortsat ligger langt over landsgennemsnittet, så viser de seneste års undersøgelser, at der er sket en stigning i antallet af "usikre læsere" i 1. klasse, og i 2010 er der sket en markant stigning i antallet af tosprogede elever, der registreres som "usikre læsere". Da stigningen er baseret på et relativt lille antal elever og foreløbig kun er registreret i et år, er det for tidligt at vurdere, om der er tale om en generel tendens. Undersøgelsen er imidlertid med til at understrege behovet for at styrke sprogindsatsen i dagtilbuddene ikke mindst i forhold til de tosprogede. I 2010 er der vedtaget en strategi for læsning i Lyngby-Taarbæk Kommune, som både gælder for skole, fritids- og dagtilbudsområdet. Strategiens målsætning på dagtilbudsområdet er "at børn udfordres og støttes i at tilegne sig sprog, begreber og symboler, så sproget kan bruges til tænkning, planlægning og i kommunikation med andre børn og voksne".

Dagtilbudsloven er ændret i 2010 således, at alle ét- og tosprogede 3-årige børn i dagtilbud, sprogvurderes, hvis det vurderes at barnet kan have behov for sprogstimulering på grund af sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold. Samtidig har kommunen pligt til at sprogvurdere alle 3-årige uden for dagtilbud. Ændringen betyder, at færre børn i fremtiden skal sprogvurderes, men samtidig fokuseres indsatsen i forhold til børn med et særligt behov. Med den nye lovgivning har forældrene nemlig pligt til at lade deres barn sprogvurdere, pligt til at lade deres barn deltage i sprogstimulerende aktiviteter og pligt til selv at deltage og blive vejledt i, hvordan de kan sprogstimulere deres barn hjemme. Endnu en lovændring i foråret 2011 betyder, at kommunen har pligt til at stille en gratis dagtilbudsplads til rådighed på 30 timer om ugen til børn med et vurderet behov for sprogunderstøttende aktiviteter og med mindst en forælder uden beskæftigelse.

- **Sunde børn – særlig fokus på kost og bevægelse.** Lyngby-Taarbæk Kommunes sundhedsprofil 2010 viser at nogle af kommunens væsentligste sundhedsudfordringer for voksne er manglende bevægelse og usund kost. I 2010 vedtog Kommunalbestyrelsen en ny sundhedsstrategi, som har et særligt fokus på bl.a. børn og unge. Derfor vil der i 2011 og 2012 være et særligt fokus på børns kost og bevægelse for dermed at bidrage til en større trivsel og sundhedsfremme blandt børnene generelt. Dagtilbuddene bliver en vigtig arena for implementering af den nye sundhedsstrategi, ligesom Sundhedstjenesten spiller en afgørende rolle i arbejdet med børns sundhed – også som vejleder for de øvrige børnesektorer.

Styringsmæssige udfordringer

- **Styr på økonomistyringen.** I 2010 indførte alle dagtilbud lønsumsstyring, og i 2011 blev der indført en ny ressourcetildelingsmodel på dagtilbudsområdet. Sammen med de centrale it-baserede tiltag skaber initiativerne et godt fundament for en solid, proaktiv og gennemsigtig resourcestyring. Det er vigtigt, at der er en forudsigelighed og kontinuitet i det økonomiske grundlag for dagtilbuddene, hvis styringsredskaberne skal fungere. I 2012 forventes det også, at der gennemføres en mere gennemsigtig model for dagplejens ressourcetildeling og -anvendelse.

Med det økonomiske styringsgrundlag på plads bør der ses på den indholdsmæssige styring. Dagtilbuddene har nu i en årrække arbejdet med læreplaner og evalueringer heraf. I fremtiden bør der sættes langt større fokus på den kontinuerlige evaluering og udvikling af arbejdet i dagtilbuddene. I den forbindelse inddrages andre kommuners erfaringer med at udarbejde egentlige kvalitetsrapporter på dagtilbuddene.

- **Ny ledelsesmodel i 2012.** I 2012 skal der vælges en ny samlet ledelsesmodel for alle dagtilbuddene, som skal sikre en stærkere pædagogisk, personalemæssig og ledelsesmæssig udvikling af dagtilbuddene. I perioden 1. juni 2010 – 31. maj 2012 har alle dagtilbud deltaget i enten forsøg med områdeledelse eller med forpligtende ledernetværk. Målet med ledelsesforsøgene er at skabe endnu bedre dagtilbud for børn og forældre gennem et langt større fokus på det pædagogiske arbejde og udvikling i børnehuse og bidrage til en større vidensdeling og samarbejde mellem institutionerne, herunder en markant styrkelse af det tværfaglige samarbejde. Samtidig skal ledelsesforsøgene bidrage

til at professionalisere ledelsen af dagtilbuddene med større mulighed for et mere strategisk lederfællesskab og en målrettet faglig udvikling og sikre en bedre overordnet styring og udnyttelse af det ressourcemæssige råderum (økonomi, tid, kompetencer mv.). Endelig sigter ledelsesforsøgene på at skabe bedre overgange og større sammenhæng i børnenes liv og styrke fællesskabet på hele dagtilbudsområdet via en fælles forståelse og løsning af udfordringerne på hele småbørnsområdet, samtidig med at mangfoldigheden bevares.

Henover vinteren 2011-12 evalueres ledelsesforsøgende med henblik på at fastlægge en endelig ledelsesmodel pr. 1. juni 2012 på hele dagtilbudsområdet.

I forbindelse med budgetaftalen for 2011 blev det aftalt at fusionere små dagtilbud eller dagtilbud i samme hus pr. 1. juni 2012. Der er indlagt en besparelse på 0,42 mio. kr. i 2012 og 0,72 mio. kr. i 2013 og de følgende år, svarende til ca. tre fusioner. Fusionerne skal ses i sammenhæng med den nye ledelsesstruktur.

Økonomiske udfordringer

- **Stigende børnetal på 0-6 årsområdet.** I 2009 og i 2010 har der været et markant og uventet stigende børnetal, der har afvejet fra prognoser og budgettildelingen. Det stigende antal børn skyldes både stigende antal fødsler og stigende antal tilflyttere og medfører et øget pres på dagtilbudspladserne. De seneste prognoser viser også en forventet stigning i børnetallet på 0-6 årsområdet i 2011 og 2012 [uddybes når demografianalysen foreligger i juni]. Desuden forventes børnetallet yderligere at stige i forbindelse med realisering af vidensbyprojektets initiativer til byudvikling.

Kommunalbestyrelsen har besluttet fra 2012 at indføre tidlig SFO-start på alle skoler. Tidlig SFO start forventes at frigive ca. 100 pladser i dagtilbuddene i 2012. Samtidig vedtog Kommunalbestyrelsen at udarbejde en analyse af de fysiske rammer i dagtilbuddene inden sommerferien 2011, som bl.a. skal pege på behovet og mulighederne for at etablere flere permanente dagtilbudspladser, herunder sikre en større fleksibilitet i pladsudbuddet og overvejelser i forbindelse med en eventuel opførelse af en ny daginstitution [uddybes når analysen foreligger i juni]. I forbindelse med sidstnævnte mulighed indgår overvejelser om bl.a. størrelse, pædagogisk profil, pladsbehov og mulig delvis finansiering ved hjælp af salg af eksisterende utidssvarende bygninger.

- **Færre medarbejdere.** I de kommende år forventes det at blive stadig vanskeligere at rekruttere pædagoger i dagtilbuddene. Der skal derfor i forbindelse med overvejelser om fremtidens dagtilbudsstruktur og en eventuel udbygning inddrages overvejelser om den pædagogiske tilrettelæggelse af hverdagen, således at personaleressourcerne udnyttes optimalt. I forbindelse med rekrutteringsudfordringen – og i forlængelse af et ønske om at styrke lokale fællesskaber og medborgerskabet – bør også medtages overvejelser om inddragelse af frivillige i dagtilbuddene.

7. Kvalitetsmål

Tema	Mål	Målemetode	Indsatser for målet
Sproglig udvikling	At 85 pct. af alle 3-årige børn har en tilfredsstillende sproglig udvikling.	Optælling via dagtilbuddenes tilbagemelding til koordinerende sprogholder. Der indsamles årligt en opgørelse over antallet af sprogvurderede og resultatets forventninger til opfølgning. Kvalitetsmålet er 2-årigt.	Talepædagoger involveres i de børn, som indstilles til at modtage en fokuseret indsats eller særlig indsats.
Børns sociale kompetencer	95 pct. af alle børn i daginstitutioner viser tegn på gode sociale kompetencer.	Evaluerings af lærerplaner. I virksomhedsplanerne for 2011 vil blive tilføjet fælles fokus og opfølgning ved fælles metode på målet "Tegn på læring" i læreplanerne. I løbet af 2. halvår 2010 fastlægges den fælles metode. Kvalitetsmålet er 2-årigt.	Aktiviteter igangsættes i den enkelte institution, som understøtter målopfyldelsen. Derudover igangsættes i 2011 implementeringen af SAL (Systemisk Analyse af Læringsmiljøet)-modellen på daginstitutionsområdet.
Brugertilfredshed med dagtilbuddet	Forældrenes gennemsnitlige tilfredshed med deres barns/børns dagtilbud er minimum på 4 eller derover på en skala fra 1 til 5 i brugertilfredsheds-målingen 2012.	Resultat af brugertilfredshedsundersøgelse 2012. (ca. 80 pct. af daginstitutionerne opfyldte dette mål i tilfredshedsmålingen, 2009). Kvalitetsmålet er 3-årigt.	Der gennemføres opfølgning på brugertilfredshedsundersøgelsen 2009 på alle daginstitutioner med et særligt fokus på daginstitutioner, som har scoret lavere end en gennemsnitlig tilfredshed på 4 på en skala fra 1 til 5 i tilfredshedsmålingen 2009. Der gennemføres tilsyn med afsæt i resultaterne fra brugertilfredshedsundersøgelsen og herunder igangsættelse af særlige indsatser.
Færre skift for børnene	Antallet af flytninger af børn i dagtilbud, som skyldes at forældre fra start ikke har fået imødekommet deres ønske, utilfredshed med dagtilbuddet eller andet, reduceres med 20 pct.	Opgørelse etableres i forbindelse med sommervisitationen. Kvalitetsmålet er 2-årigt.	En omlægning af anvisningsreglerne, udnyttelse af fleksibilitet i pladserne samt evt. pilot-forsøg med at lade børnene starte i SFO 1. maj i stedet for 1. august, er alle redskaber som forvaltningen lige nu tager i brug for at øge tilfredsheden blandt forældre og skabe pladser.

8. Nøgletal

Der er budgetteret med følgende antal daginstitutionspladser i 2010-2014

	B11		B12		B13		B14		B15	
	Institutioner	Pladser	Institutioner	Pladser	Institutioner	Pladser	Institutioner	Pladser	Institutioner	Pladser
Kommunal dagpleje	-	190	-	190	-	190	-	190	-	190
Vuggestuer	9	304	9	304	9	304	9	304	9	304
Børnehaver	9	421	9	421	9	421	9	421	9	421
Integrerede institutioner	28	1.804	28	1.768	28	1.735	28	1.679	28	1.679
Puljeordninger	3	186	3	186	3	186	3	186	3	186
Privatinst.	3	84	3	84	3	84	3	84	3	84
I alt	52	2.989	52	2.953	52	2.920	52	2.864	52	2.864

Der er i forbindelse med budgetudfordringssagen i marts 2011 bevilget penge til ekstra pladser i 2011 samt de efterfølgende år på grund af en stigning i børnetallet. Tallene er ikke opdateret endnu, da der ikke er fuldstændig klarhed over, hvor mange vuggestue- og børnehavepladser der oprettes. Antallet af institutionspladser vil derfor blive opdateret senere.

Udviklingen i forældrebetalingen på dagtilbudsområdet (11 mdr. pr. år)

Hele kr.	R10	B11	B12
Dagpleje	2.945	2.870	Opdateres
Vuggestue	3.125	3.050	Opdateres
Småbørnsstuer i børnehuse	3.125	3.050	Opdateres
Børnehave	1.800	1.785	Opdateres

Takst pr. plads pr. betalingstermin.

De gennemsnitlige bruttodriftsudgifter pr. normeret dagtilbudsplads

Hele kr.	Bruttoudgift R10	Bruttoudgift B11	Bruttoudgift B12
Dagpleje	161.700	Opdateres	Opdateres
Vuggeplads	149.100		
Børnehaveplads	85.100		

De gennemsnitlige nettodriftsudgifter pr. normeret dagtilbudsplads

Hele kr.	Nettoudgift R10	Nettoudgift B11	Nettoudgift B12
Dagpleje	129.305	Opdateres	Opdateres
Vuggeplads	114.725		
Børnehaveplads	65.300		

Aktivetsområde: Skoler

BØRNEUDVALGET

DEN 19.05.2011

SAG NR. 3

1. Beskrivelse af området

Aktivetsområdet omfatter:

- Andre faste ejendomme
- Folkeskoler
- Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen
- Syge- og hjemmeundervisning
- Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.
- Skolefritidsordninger
- Befordring af elever i grundskolen
- Specialundervisning i regionale tilbud
- Kommunale specialskoler
- Sprogstimulering for tosprogede børn i førskolealderen
- Bidrag til statslige og private skoler
- Efterskoler og ungdomskostskoler
- Ungdommens uddannelsesvejledning
- Teatre
- Ungdomsskolevirksomhed
- Beskæftigelsesordninger

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Andre faste ejendomme	-2,4	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Folkeskoler	284,9	280,0	276,5	275,4	275,1	275,1
Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	3,3	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Syge- og hjemmeundervisning	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.	9,6	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Skolefritidsordninger	56,2	53,5	55,0	53,4	53,4	53,4
Befordring af elever i grundskolen	0,9	2,4	2,0	2,0	2,0	2,0
Specialundervisning i regionale tilbud	3,6	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Kommunale specialskoler	82,0	74,5	77,4	76,7	76,7	76,7
Sprogstimulering for tosprogede børn i førskolealderen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Bidrag til statslige og private skoler	26,5	27,0	27,0	27,0	27,1	27,1
Efterskoler og ungdomskostskoler	4,4	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Ungdommens Uddannelsesvejledning	4,0	5,1	5,5	4,3	4,2	4,2
Teatre	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ungdomsskolen *	11,4	10,5	10,1	10,0	10,0	10,0
Beskæftigelsesordninger, produktionsskoler *	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Aktivetsområde Skoler i alt	487,3	478,4	478,9	474,2	473,8	474,0

2011 pris- og lønniveau.

Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

3. Budgetgrundlag

[Afsnittet vil blive udbygget med budgetteringsforudsætninger i takt med, at budgetanalyserne færdiggøres.]

Folkeskolerne inklusiv SFO overgik til lønsumsstyring pr. 1.1.2007. Den tildelte budgetsum indeholder hele skolens aktivitet inklusiv SFO. Ressourcetildelingen tager udgangspunkt i antal klasser og elever, samt tilde-
ling af tid til opgaver i forbindelse med undervisningen efter gældende fagpolitiske aftaler.

Følgende budgetområder er omfattet af kapacitetstilpasning:

- Folkeskoler ud fra antal klasser/elever.
- SFO-pladser ud fra faktisk tilslutning pr. 5. september. Fremover sker der en regulering med udgangspunkt i det gennemsnitlige antal indskrevne børn.
- Privatskole-/privat SFO-bidrag.
- Ungdommens Uddannelsesvejledning.

I forbindelse med vedtagelse af budget 2009-2012 blev det besluttet, at der skal udvikles en ny ressource-
delingsmodel for skolerne inklusiv SFO, der tager udgangspunkt i elevtallet på den enkelte skole. Ressour-
cetildelingsmodellen skal give skolerne større handlefrihed inden for rammerne af Folkeskoleloven, herunder
Undervisningsministeriets minimumstimetal, indgåede aftaler mv. Samtidig skal det fælles skolevæsen sikres
via fastsættelse af overordnede mål, som er gældende for hele området.

4. Vision

I 2011 revideres den sammenhængende Børne- og Ungepolitik, herunder visionen.

Visionen for børne- og ungeområdet er beskrevet i den sammenhængende Børne- og Ungepolitik:

”Børn og unge føler sig ønskede, elskede og værdsatte. De besidder værdifulde ressourcer og oplever, at
voksne tager dem alvorligt, lytter og har tillid til dem som selvstændige mennesker. Børn og unge oplever og
er medansvarlige for, at der er plads til alle i et fællesskab med rum og respekt for forskellighed.

I Lyngby-Taarbæk kommune tages udgangspunkt i et helhedssyn på barndommen og ungdommen. Børn og
unge tilbringer en stor del af deres tid i institutionaliserede rammer, der er trygge og af en kvalitet, så alle
børn og unge opnår og videreudvikler alsidige kompetencer. Dette stiller høje krav til voksnes samarbejde og
dialog på tværs af forskellige miljøer, børn og unge færdes i.

Forældrene er børnenes væsentligste kontakt til voksne, og familien udgør basen i børns og unges liv. Det er
forældrene, der har ansvaret for at sikre børnenes udvikling og trivsel og Lyngby-Taarbæk Kommune støtter
forældrene i varetagelsen af denne opgave.”

5. Politiske mål

I 2005 vedtog Kommunalbestyrelsen ”Målsætning for folkeskolerne i Lyngby-Taarbæk kommune”. Målsæt-
ningerne konkretiserer visionen.

6. Perspektiver og udfordringer

Befolkningsprognose

Ifølge befolkningsprognosen vil børnetallet i aldersgruppen 6-16 år i perioden fra 2011 til 2017 stige med 241
børn, hvorefter det forventes at falde med 260 børn frem til 2022. Børnetallet i 2022 vil ifølge prognosen stort
set være det samme som i 2011.

Tabel 1. Forventet børnetal i aldersgruppen 6-16 år - hele kommunen (2011 - 2022)

Alder	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
6	648	649	624	692	663	651	647	640	631	623	615	611
7	675	652	653	633	697	664	652	648	641	632	624	615

8	670	677	655	660	636	697	664	652	649	641	632	624
9	652	673	680	661	663	637	698	665	653	650	641	632
10	685	656	676	687	666	665	639	699	667	655	652	643
11	618	687	657	681	689	667	666	639	699	667	655	652
12	637	619	688	661	682	689	666	665	638	698	666	654
13	622	636	618	688	660	679	686	664	663	636	696	663
14	651	623	636	620	689	659	678	685	663	662	635	694
15	574	652	623	639	621	688	658	677	684	662	661	634
16	674	579	657	630	644	625	693	663	681	688	667	665
I alt	7.106	7.103	7.167	7.252	7.310	7.321	7.347	7.297	7.269	7.214	7.144	7.087

En stigning i børnetallet på 241 børn betyder imidlertid ikke, at elevtallet stiger med et tilsvarende antal, da det må forventes, at en procentdel af børnene vælger andre skoletilbud end kommunens folkeskoler (andre kommuners folkeskoler, privatskoler og efterskoler). Pr. 5. september 2010 havde 1.079 børn svarende til 16,8 % valgt andre skoletilbud end kommunens folkeskoler, og såfremt denne andel forudsættes at være den samme i fremtiden vil stigningen i elevtallet blive på ca. 207 elever i 2017. Opmærksomheden skal dog henledes på, at der i befolkningsprognosens tal ikke er indarbejdet eventuel befolkningstilgang som følge af de to store projekter – Lyngby-Taarbæk som vidensby og Lyngby Idrætsby – to projekter, som alt andet lige må forventes at øge børnetallet i kommunen i større eller mindre grad.

Kommunens skoler er siden år 2000 blevet udbygget i forhold til det i den periode kendte stigende antal elever, og der er i perioden 2011-2013 afsat en mindre pulje til ombygninger på tre af kommunens skoler med henblik på etablering af indskolingshuse. Udfordringen nu bliver således at analysere og tilpasse skolekapaciteten til det ifølge prognosen stigende elevtal i perioden frem til 2017. Eventuelle konsekvenser for børnetallet af projekterne, Lyngby-Taarbæk som vidensby og Lyngby Idrætsby må afdækkes ved kommende befolkningsprognoser.

Skolestrategi

Fra august 2010 til februar 2011 er der gennemført et skoleudviklingsprojekt – Fremtidens skole. Skoleudviklingsprojektet skulle afdække og medvirke til diskussion af, hvordan fremtidens folkeskole i Lyngby-Taarbæk Kommune skal se ud. Både i forhold til de generelle udfordringer som folkeskolen står overfor i forhold til bl.a. faglighed og inklusion, men også undervisningens organisering.

Projektet har haft et innovativt udgangspunkt og perspektiv. Konkret har projektet samlet viden og ideer inden for otte temaer, der har afgørende betydning for kvalitet i skolevæsenet. De otte temaer beskriver udfordringer, som folkeskolen står overfor, både generelt og i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Den indsamlede viden vil i løbet 2011 blive omsat til en ny Skolestrategi for skolerne i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Parallelt med dette har Børne- og Ungdomsudvalget vedtaget "Strategi for fastholdelse og udvikling af det faglige niveau" og "Strategi for læsning" I foråret 2011 drøfter Børne- og Ungdomsudvalget "Strategi for inklusion samt kommunes sundhedsudfordringer i lyset af regionens Sundhedsprofil 2010 og den nuværende sundhedsstrategi.

I Direktionens virksomhedsplan indgår tillige et indsatsområde vedrørende inddragelse af den frivillige sektor/civilsamfundet – et indsatsområde som det vil være naturligt også at inddrage i arbejdet omkring fremtidens skole.

På nationalt plan forventes det, at der inden for det næste år vedtages en folkeskolereform. Denne vil også påvirke retningen for en kommende strategi.

Den store udfordring bliver at samle alle disse input i en strategi, der sætter retningen for den fortsatte udvikling af det fælles skolevæsen. Vigtige aktører i dette samarbejde er skolernes ledelser, skolernes bestyrelser, de faglige organisationer samt Børne- og Fritidsforvaltningen.

Det forventes, at der skal arbejdes med implementering af ny Skolestrategi i 2012.

Inklusion

I budgetsamarbejdet mellem Finansministeren og Kommunernes Landsforening indgik det i aftalen for 2011, at kommunerne i 2020 ikke måtte ekskludere mere end 3 % af eleverne til specialforanstaltninger. Dette skal ses som en del af et samfundsmæssigt skift hen imod at udskille færre elever fra almenområdet til specialsystemet med henblik på at langt flere elever fremadrettet er inkluderet i almenområdet ved forskellige foranstaltninger og derved samtidig nedbringe udgiften til de dyre specialforanstaltninger.

Der er i forbindelse med budget 2011 indlagt en besparelse på specialundervisningsområdet på sammenlagt 4 mio. kr., hvoraf to af disse tilgår almenområdet i budgetperioden.

Der blev i 2009 vedtaget en rapport for specialtilbudsområdet (26.01.2009). Specialtilbudsrapporten har efterfølgende været udgangspunkt for Skoleafdelingens arbejde med udviklingen på området.

I forbindelse med en øget inklusion er der en række andre udfordringer. Bl.a. kan det forudses, at forældrene til børn i det generelle system kan have vanskeligt ved at acceptere, at børn med specielle behov skal inkluderes. F.eks. hvis forældrene synes, at der bliver for meget uro i klassen, og at dette vil komme til at gå ud over deres barns læringsniveau. Derfor er opbakningen fra politikere og forældre helt essentiel. Det er således væsentligt, at skoler og forældre er i dialog om, at en klasse kan og skal rumme børn med særlige behov – også selv om det i perioder kan betyde, at der er mere uro end sædvanligt.

Det er ligeledes væsentligt, at personalet klædes på til at kunne magte opgaven med børn med særlige behov, der er derfor iværksat et treårigt kompetenceforløb med henblik på at medvirke til en kulturændring hos de professionelle i skolevæsenet. Dette tiltag har et systemisk udgangspunkt, hvor ønskede forandringer i en skolekontekst må starte hos de professionelle rundt om barnet med henblik på at udvikle egen praksis og læringsmiljø for at opnå en ønsket forandring hos en eller flere elever. Kompetenceudvikling af hele skolevæsenet kører til 2012. Derefter skal der ske en kontinuerlig vedligeholdelse, f.eks. i forhold til nye lærere.

Ressourcetildeling

Der er gennem de seneste år arbejdet på en ny ressourcefordelingsmodel på skoleområdet, som skal sikre en bedre overordnet økonomisk styring af skolevæsenet - herunder udsving i elevtallet mellem årene.

Der er senest i december 2010 forelagt to forskellige ressourcefordelingsmodeller til politisk behandling og det videre arbejde afventer eventuelle forslag fra eksternt konsulentfirma. Når den nye ressourcefordelingsmodel er endelig besluttet, pågår arbejdet med implementering, herunder udarbejdelse af decentral værktøjer og ny central kapacitetstilpasningsmodel. Det forventes, at en ny ressourcefordelingsmodel vil kunne blive anvendt fra skoleåret 2012/13.

Det er hensigten, at den nye ressourcefordelingsmodel bl.a. skal tage udgangspunkt i en fordelingsfaktor pr. elev. Dette vil naturligvis have direkte indflydelse på størrelsen af den samlede ressourcefordeling til skolerne, når der sker udsving i elevtallet mellem årene, og vil have økonomiske konsekvenser, når børnetallet og dermed elevtallet forventes at stige de kommende 6 år, jfr. befolkningsprognosen.

7. Kvalitetsmål

Tema	Mål	Målemetode	Indsatser for målet
Specialtilbud	Der skal i de kommende år arbejdes med øget inklusion af elever med særlige behov på de almindelige skoler. Som følge heraf skal antallet af elever i specialskoler og gruppeordninger nedbringes med 3 pct. i forhold til 2009-niveau.	Elevopgørelse pr. 05.09.2013. Kvalitetsmålet er 4-årigt.	Kommende strategi for specialtilbudsområdet i LTK med fokus på etablering af rammer i skolevæsenet for at flere elever kan forblive i deres stamklasser og opleve større trivsel ved at indgå ligeværdigt med deres forudsætninger i fællesskabet. - Specialpædagogikken skal ses som et særligt tilbud, der tilrettelægges med udgangspunkt i almenundervisningen. - Vægtningen i psykologarbejdet udvikles i retning af øget fokus på relationsarbejdet. - Et 3-årigt SAL (Systemisk Analyse af Læringsmiljøet) kompetenceforløb er igangsat for hele skolevæsenet for udvikling af et pædagogisk miljø med fokus på social samspil, elevernes kompetencer og behov i et inkluderende perspektiv. - Det forudsættes at halvdelen af reduktionen tilgår almenundervisningen.
Læsekompetencer	Langt hovedparten af eleverne i 7. klasse er læsere med tilstrækkelige læsekompetencer i 2013 med en andel på 95 pct.	Kommunens årlige læseundersøgelse for 7. klassesetrin (I 2009 var andelen på 93 pct.). Kvalitetsmålet er 4-årigt	Vedtagelse af ny læsestrategi i foråret 2010.
Højt fagligt niveau i naturfag	Elevernes høje gennemsnit på naturfagsområdet i folkeskolens afgangsprøve i 2013 er fastholdt i forhold til resultatet i 2009	Resultaterne fra folkeskolens afgangsprøver, 2013. Kvalitetsmålet er 4-årigt	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsat udgangspunkt i "Strategi for udvikling og fastholdelse af det faglige niveau". • Kommunen deltager i Science Kommune-samarbejdet. • Der ansættes og diplomuddannes naturfaglige vejledere på alle skoler. • Der udvikles et dynamisk fagligt miljø på skolerne og dem i mellem ved fagligt netværk.
Brugertilfredshed med skole og skolefritidsordning	Forældrenes tilfredshed alt i alt med deres barns /børns folkeskole og SFO øges med 1 procentpoint i brugertilfredshedsmålingen 2012 i sammenligning med resultatet i tilfredshedsmålingen 2009	Resultat af brugertilfredshedsundersøgelse 2012. (I 2009 var tilfredsheden alt i alt med folkeskolen på 81 pct. og med SFO på 86 pct.). Kvalitetsmålet er 4-årigt.	Med udgangspunkt i brugertilfredshedsundersøgelsen fra 2009 skal der arbejdes med de enkelte skoler. Der ses på, hvilke områder af undersøgelsen, der scores lavt på, og på disse områder sættes der fokus på de enkelte skoler.

8. Nøgletal

Folkeskoler

Elev- / klasseantalsudviklingen i kommunens skoler

Antal elever	Skoleåret 2010/11	Skoleåret 2011/12	Skoleåret 2012/13	Skoleåret 2013/14	Skoleåret 2014/15	Skoleåret 2015/16
Distriktsskoler	5.589					
Specialskoler ¹⁾	242					
I alt	5.831					
Antal klasser	254					
Klassekvotient ²⁾	22,0					

¹⁾ Antallet af børn i kommunens specialklasser inkl. Heldagsskolen, Sorgenfriskolen, tale-læse- og modtagelsesklasser (fra skoleåret 2011/12 skønnede tal), eksklusiv enkeltintegrerede elever og elever ved regionale specialskoler.

²⁾ På distriktsskolerne

³⁾ Fra skoleåret 2011/12 og frem er antallet af elever i kommunens specialskoler reduceret med ? elever (svarende til ? procent af samtlige elever i egne kommunale specialskoler samt kommunens elever i regionale specialskoler), jf. tidligere beskrevet kvalitetsmål.

De anførte elevtal for skoleåret 2010/2011 er faktiske tal pr. 5. september i året. Tallene i overslagsårene over det forventede antal elever er beregnet med udgangspunkt i befolkningsprognosen 2011, indskrevne i kommunale børnehaveklasser i de enkelte år samt til- og afgang af elever generelt.

Stigningen i elevtallet på distriktsskolerne udgør ca. ? % for den viste periode, mens andelen af specialskoleelever af det samlede elevtal pr. skoleår udgør ca. ? %.

Tablet og tekst opdateres, når skoleprognosen er udarbejdet.

Normalområdet

Den gennemsnitlige nettodrifudsudgift pr. elev i folkeskolen (ekskl. udgifter til SFO, privatskoleelever, undervisning af børn med vidtgående handicap)

Hele kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Pr. elev	53.449	52.283				
Indeks 2011 = 100	102,2	100				

Beløbene er i 2011-priser

Den gennemsnitlige nettodrifudsudgift til folkeskolen pr. 6-16-årig i kommunen (ekskl. udgifter til SFO, privatskoleelever, undervisning af børn med vidtgående handicap)

Hele kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Pr. elev	42.707	41.417				
Indeks 2011 = 100	103,1	100				

Beløbene er i 2011-priser

Tabellerne opdateres, når skoleprognosen er udarbejdet.

Specialområdet

Den gennemsnitlige nettodrifudsudgift pr. elev på kommunale specialskoler, kommunale gruppeordninger og regionale specialtilbud (incl. udgifter SFO på specialskoler, klubber mv. og enkeltintegration)

Hele kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Pr. elev	278.439	281.093				
Indeks 2011 = 100	99,1	100				

Beløbene er i 2011-priser

Den gennemsnitlige nettodrifudsudgift til kommunale specialskoler, kommunale gruppeordninger, regionale specialtilbud pr. 6-16-årig i kommunen (incl. udgifter SFO på specialskoler, klubber mv. og enkeltintegration)

Hele kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Pr. elev	12.243	11.432				
Indeks 2011 = 100	107,1	100				

Beløbene er i 2011-priser

Tabellerne opdateres, når skoleprognosen er udarbejdet.

Skolefritidsordninger

Pladsantal i skolefritidsordninger (skoleår)

2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
2.479					

Det anførte pladsantal i skoleårene 2010/2011 er det faktiske antal af SFO-pladser inkl. Sorgenfriskolen pr. 5. september i året. Tallene for årene 2011/12-2015/16 er forventede tal jf. kapacitetsberegningerne.

Den gennemsnitlige bruttodriftsudgift pr. plads i SFO inkl. udgifter til søskenderabat og fripladser

Hele kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Pr. plads – brutto	44.060	40.777				
Indeks 2011 = 100	108,1	100,0				

Beløbene er i 2011-priser

Den gennemsnitlige nettodrifudsudgift pr. plads i SFO inkl. udgifter til søskenderabat og fripladser

Hele kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Pr. plads – netto	22.713	21.600				
Indeks 2011 = 100	105,2	100,0				

Beløbene er i 2011-priser

Udviklingen i forældrebetalingen i SFO (11 mdr. pr. år)

Hele kr.	R10	B11	B12
Takst pr. plads pr. betalingstermin	1.805	1.820	

Pr. 1.1.2011 er taksten reguleret med 0,8%.

Tabellerne opdateres, når skoleprognosen er udarbejdet.

Privatskoler

Udviklingen i elevtallet ved de private skoler

Antal elever	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Private skoler	757	802				
SFO ved private skoler	237	256				

Elevtallet på privatskolerne/SFO opgøres pr. 5.9. hvert år, mens afregningen først foregår det efterfølgende regnskabsår. De anførte elevtal i 2010 og 2011 er derfor det faktisk antal elever pr. 5. september året før.

Tallene for årene 2012-15 er beregnet ud fra en forventet tilslutningsprocent for skolegang og SFO i private skoler på hhv. ? % og ? % af børn i aldersgruppen 6-16 år (skoler) og 6-9 år (SFO) i kommunen (svarende til procentandelen for 2011).

Tabellen opdateres, når skoleprognosen er udarbejdet.

Efterskoler

Udviklingen i antal elever på efterskoler

	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Elevtal	132	149				

Elevtallet på efterskolerne opgøres pr. 5.9. hvert år, mens afregningen først foregår det efterfølgende regnskabsår. De anførte elevtal i 2010 og 2011 er derfor det faktisk antal elever pr. 5. september året før.

Tabellen opdateres, når skoleprognosen er udarbejdet.

B. Udsatte børn og unge

BØRNEUDVALGET

DEN 19.05.2011

SAG NR. 3

1. Beskrivelse af området

- Tilbud til børn og unge med særlige behov: Forebyggende og andre mindre indgribende foranstaltninger samt anbringelser uden for eget hjem.
- Tilbud til hjemmeboende handicappede børn og deres forældre.

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R10	B11	B12	BO13	BO14	BO15
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Særlige dagtilbud og klubber	8,1	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
Plejefamilier og opholdssteder	32,6	33,3	32,3	32,3	32,3	32,3
Forebyggende foranstaltninger	27,0	25,7	25,0	25,0	25,0	25,0
Døgninstitutioner for børn og unge	18,4	14,0	13,7	13,7	13,7	13,7
Sikrede døgninstitutioner	2,1	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Rådgivning og rådgivningsinst.	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Behandling af stofmisbrugere	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kontante ydelser, sociale formål i.f.m. hjemmeboende handicappede børn:	12,3	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
Udsatte børn i alt	103,0	100,8	98,7	98,6	98,6	98,6

2011 pris- og lønniveau.

Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

3. Budgetgrundlag

[Afsnittet vil blive udbygget med budgetteringsforudsætninger i takt med, at budgetanalyserne færdiggøres.]

Ressourcetildelingen på området er ikke baseret på en budgetmodel i dag. Forvaltningen har etableret et dispositionsark, som fremadrettet bliver et styringsredskab i forhold til budgetopfølgningen, og på hvilken baggrund data til budgetgrundlaget kan genereres. Derudover er der en række serviceniveaubeskrivelser under udarbejdelse med tilhørende gennemsnitspriser på forskellige standardforanstaltninger, der efterfølgende vil indgå i forbindelse med beregning af områdets budget samt løbende budgetopfølgning.

4. Vision

I Lyngby-Taarbæk Kommunes Sammenhængende Børne- og Ungepolitik er beskrevet en vision, som gælder for alle børn og unge i kommunen og dermed også de udsatte. Den sammenhængende børne- og ungepolitik skal revideres i løbet af 2010/11, men indtil der foreligger en revideret udgave, er visionerne fra den gamle politik gældende på området.

"Børn og unge føler sig ønskede, elskede og værdsatte. De besidder værdifulde ressourcer og oplever, at voksne tager dem alvorligt, lytter og har tillid til dem som selvstændige mennesker. Børn og unge oplever og er medansvarlige for, at der er plads til alle i et fællesskab med rum og respekt for forskellighed.

I Lyngby-Taarbæk Kommune tages udgangspunkt i et helhedssyn på barndommen og ungdommen. Børn og unge tilbringer en stor del af deres hverdag i institutionaliserede rammer, der er trygge og af en kvalitet, så alle børn og unge opnår og videreudvikler alsidige kompetencer. Dette stiller høje krav til voksnes samarbejde og dialog på tværs af de forskellige miljøer, børn og unge færdes i.

Forældrene er børnenes væsentligste kontakt til voksne, og familien udgør basen i børn og unges liv. Det er forældrene, der har hovedansvaret for at sikre børnenes udvikling og trivsel og Lyngby-Taarbæk Kommune støtter forældrene i varetagelsen af denne opgave.”

Derudover findes der en række visioner i de tværgående politikker, herunder særligt Udsatte Politikken og Handicap Politikken, som omfatter hele eller dele af målgruppen af udsatte børn og unge.

5. Politiske mål

De politiske målsætninger i forhold til børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune, herunder de udsatte, er beskrevet i kommunens sammenhængende børne- og ungepolitik. Den sammenhængende børne- og ungepolitik skal revideres i løbet af 2010/11, men indtil der foreligger en revideret udgave, er målsætningerne for den gamle politik gældende på området. Den sammenhængende børne- og ungepolitik er bygget op omkring 4 temaer med hver deres målsætning:

- Samarbejde og dialog: Børn og unges trivsel og udvikling skal sikres gennem forpligtende samarbejde mellem forældrene og de professionelle og mellem de professionelle indbyrdes.
- Rummelighed: Flest mulige børn og unge skal fastholdes i normalsystemet.
- En sund opvækst: Alle børn og unge har krav på en sund og tryk opvækst.
- Overgange i børns liv: Der skal være sammenhæng og helhed i børn og unges liv i de offentlige tilbud.

6. Perspektiver og udfordringer

Faglige udfordringer

- **Manglende viden om hvad der virker.** Den 1. januar 2011 trådte en lang række lovændringer i kraft inden for området for børn og unge med særlige behov - kaldet Barnets Reform. Et af hovedformålene med Barnets Reform er at sikre, at de indsatser, der sættes ind med over for børn og unge med særlige behov, bygger på viden om, hvad der virker. Der er i de senere år kommet mere og mere fokus på at skabe evidensbaseret viden inden for det børnesociale område. Vores viden om, hvad der virker, er imidlertid stadig relativt begrænset, og der sker ikke i dag en systematisering af den viden, der findes. I efteråret 2010 blev der vedtaget en række styringsprincipper for det specialiserede socialområde i Lyngby-Taarbæk Kommune. Styringsprincip 1 sætter fokus på kvalitet og evidens i indsatsen med henblik på at målrette ressourcerne mod det, der virker bedst og har den største værdi for borgere og medarbejdere. Det betyder, at en afgørende udfordring fremover bliver at få systematiseret ”hvad der virker” – best practices - og løbende omsætte erfaringerne til læring og fremadrettet forbedring af indsatsen – next practices. Det gælder både den viden, som skabes nationalt, erfaringer fra andre kommuner og læring af egne metoder og indsatser. For at vi selv kan skabe viden er det imidlertid en udfordring at få højnet kvaliteten af de data vi selv ligger inde med. Derudover skal der ske en løbende opkvalificering af medarbejderne for at kunne implementere den nye viden om, hvad der virker i deres praksis.
- **Færre anbragte og flere i forebyggende foranstaltninger.** Undersøgelser fra det nationale forskningscenter for velfærd (SFI) viser, at 43 pct. af de unge, der anbringes, efter 4 år har oplevet et eller flere sammenbrud af deres anbringelse. Endvidere har børnene, fra de blev beskrevet som 7-årige og til de blev beskrevet som 11-årige, ikke fået det nævneværdigt bedre (Børneforløbsundersøgelse af anbragte børn, SFI, 2009). Endelig er det mindre end 25 pct. af samtlige børn, der har modtaget en foranstaltning i løbet af deres barndom, der har gennemført en ungdomsuddannelse som 22-årige. Dette skal sammenholdes med, at ca. 80 pct. af alle unge generelt set får en ungdomsuddannelse i dag. Forskningen viser, at socialt udsatte børn, herunder særligt de børn, der anbringes uden for hjemmet, klarer sig dårligere end ikke-anbragte børn på stort set alle målte parametre (skolepræstation, helbred og trivsel). Anbragte ofte er ensomme og vokser op uden stabil voksenkontakt. Især de børn, der blevet anbragt sent, og hvor anbringelsen ikke har været stabil, er udsatte. (Anbragte børn og unge, en forskningsoversigt, SFI, 2009).

Selvom anbringelser ikke kan undgås, vil det være vigtigt at forebygge anbringelser mest muligt fremadrettet. På denne baggrund er det en af de helt store udfordringer på det børnesociale område i de

kommende år i langt højere grad at bruge forebyggende foranstaltninger frem for anbringelser. I 2011 vil der blive lavet en forebyggelsesstrategi, som skal medvirke til at optimere de forebyggende indsatser - også i henhold til lovkravene i Barnets Reform, der vægter den tidlige indsats, forstået som den indsats der sættes ind tidligt for at undgå anbringelse. Udfordringen i 2012 og fremefter vil være at implementere forebyggelsesstrategien og at fortsætte optimeringen af de forebyggende indsatser og udvikle nye og fleksible indsatser, som kan imødekomme de komplekse og skiftende behov hos målgruppen.

- **Flere anbragte børn og unge i familiepleje.** Et af de store temaer i Barnets Reform er et øget fokus på brug af plejefamilier frem for institutionsanbringelser. Blandt andet er det blevet lovpligtigt altid først at vurdere om en anbringelse skal ske i en plejefamilie. Lovændringerne på plejefamilieområdet bygger på en opfattelse af, at plejefamilier i mange tilfælde bedst kan tilgodese udsatte børn og unges behov for at indgå i nære omsorgsmiljøer med stabile voksenrelationer (jf. § 68 b i Serviceloven). (Dokumentation mangler og kommer senere).

I en undersøgelse fra KREVI fra december 2010 peges der på, at årsagen til at udgifterne i Danmark på anbringelsesområdet er langt højere end hos vores naboland Sverige er, at vi anbringer langt flere børn på institution. Samtidig peges der i undersøgelsen på, at børn i Danmark i gennemsnit er anbragt i meget længere tid end børnene i fx Sverige. Sverige anbringer flere børn i familiepleje, og det bevirker, at udgifterne til anbringelser er omkring 25 procent lavere i Sverige. Samtidig er der intet, der tyder på, at indsatsen over for de anbragte børn i Sverige er dårligere end i Danmark. Det bliver derfor en udfordring i de kommende år at opkvalificere og styrke plejefamilieområdet, herunder at finde plejefamilier i lokalområdet for at støtte barnet i de mest nære omgivelser også for at undgå skole og institutionsskift. Afdelingen for Børn og Familier fremlægger ultimo 2011 en anbringelsesstrategi for Børne- og Ungdomsudvalget. Anbringelsesstrategien skal medvirke til at understøtte de kommende års budgetnedskrivninger og sikre, at der er fokus på de anbringelser, der synes at have den største effekt, ligesom den skal understøtte udviklingen af lokale tilbud.

- **Styrkelse af den forebyggende og tidlige indsats i almenområdet.** Et andet stort tema i Barnets Reform er at styrke den tidlige indsats, så udsatte børn og unges problemer opfanges tidligt, og så alvoren af deres problemer mindskes ved, at man sætter ind tidligere i forløbet. Dette er en videreførelse af det fokus på tidlig forebyggelse, som blev italesat med Anbringelsesreformen i 2006. I 2010 blev der i Børne- og Fritidsforvaltningen udviklet et nyt tværfagligt koncept kaldet Børn og Unge på Tværs, som skal medvirke til at styrke den tidlige opsporing og den tidlige indsats i forhold til udsatte børn og unge. Konceptet er i 2011 i fuld gang med at blive implementeret i organisationen. Udfordringen i 2012 og fremefter vil blive at følge op på indsatsen og vurdere om der opnås den ønskede effekt om at nedbringe antallet af sociale foranstaltninger.

Styringsmæssige udfordringer

- **Implementering af styringsprincipperne på det specialiserede socialområde.** Som allerede nævnt blev der i 2010 udarbejdet 7 styringsprincipper for det specialiserede socialområde med henblik på at bremse udgiftsvæksten på området. Styringsprincipperne sætter fokus dels på kvalitetsudviklingen i indsatsen og dels på den økonomiske styring af området. I 2011 og i de kommende år skal der arbejdes med at implementere styringsprincipperne. Dette understøttes af den implementering der pågår i 2011 og som strækker ind i begyndelsen af 2012 med effektueringen af den 13 punkts strategi og handleplan der er iværksat for at genoprette afdelingen for Børn og Familier.

- **Øget bureaukratisering.** Da Barnets Reform trådte i kraft den 1. januar 2011 blev der fra aftaleparternes side lagt vægt på, at reformen ikke medfører yderligere bureaukrati i kommunerne. Det er imidlertid forvaltningens vurdering, at de forholdsvis beskedne administrative lempelser, der er lavet, overskygges af en del nye lovgivningsmæssige tiltag, som må forudses at blive administrativt tunge. Dette får betydning dels for antallet af personaleresourcer, der skal bruges til at løfte de ekstra administrative opgaver, men også for hvilke kompetencer personalet skal have for at kunne løfte opgaven. Udover de mange lovændringer i Barnets Reform er der sket en generel udvikling inden for det børnesociale område de seneste år, som stiller større krav til medarbejdernes juridiske kompetencer. Det bliver således en udfordring fremover at sikre, at medarbejdernes kompetencer er i trit med de krav, der stilles både til deres administrative og juridiske kompetencer.
- **Digital løsning i forhold dokumentation.** Der er fortsat udfordringer med at tilvejebringe et administrationsgrundlag, der samtidig er et effektivt systematisk ledelsesredskab i forhold til at følge op på om lovkrav overholdes. Vælger kommunen endeligt at tilslutte sig DUBU- digitalisering børn og unge, vil der indlejret i dette sagsbehandlingssystem ligge proceshåndteringsredskaber, som sikrer overholdelse af lovgivningen i sagsbehandlingsprocessen, ligesom der vil være mulighed for at følge, hvorvidt sagsbehandlerne overholder dette gennem ledelsesinformationsredskaber. Kommunens tilslutning til DUBU vil derfor løse en del af de udfordringer, som administrationsgrundlaget også skal løse. Fordelen ved DUBU er, at der i dette elektroniske system ikke efterlader nogen mulighed for at undlade den dokumenterende praksis som er nødvendig for at overholde loven. DUBU vil først være tilgængeligt i 2012.

Digital løsning i forhold til økonomistyring. På tværs af Børne- og Fritidsforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen blev det i 2011 besluttet at indkøbe et nyt fælles økonomistyringsværktøj på det specialiserede socialområde, der dækker funktioner i såvel BFF som SSF, og som kan sikre balance mellem regelgrundlag og økonomiske udfordringer. Efter en udbudsrunde medio 2011 blev der truffet beslutning om økonomistyringssystemet, som ultimo 2011 er implementeret.

Økonomiske udfordringer

- **Flere udsatte børn og unge generelt.** Som beskrevet i flere af de andre perspektivnotater (skole og dagtilbud) har der været en markant stigning i børnetallet i 2009 og i 2010. Ifølge prognoserne forventes børnetallet at stige yderligere i 2011 og 2012, og angiveligt også i årene fremover, særligt hvis videnbyprojektet realiseres. Når det samlede børnetal stiger vil antallet af børn og unge, der har brug for særlig støtte formodentlig også stige. I dag er det ca. 2 % af alle børn i alderen 0-22 år, som har en social foranstaltning. Hvis børnetallet fortsætter med at stige, og andelen af børn med en social foranstaltning forbliver uændret, vil der i 2012 tilgå yderligere 3,5 børn/unge, yderligere 2,4 børn/unge i 2013, yderligere 4,1 børn/unge i 2014 og yderligere 1,8 børn/unge i 2015 svarende til knapt 12 børn/unge yderligere med sociale foranstaltninger i den kommende budgetperiode. Med et udgiftsbudget på 100 mio. kr. netto til 14.707 børn og unge pr. 1. januar 2011 i aldersgruppen 0-22 år svarer det til, at budgettet pr. 1. januar 2012 skal opjusteres med 1,2 mio. kr. Potentielt kan den demografiske udvikling dermed bidrage til, at udgiftspresen på området skærpes svarende til samlet 4 mio. kr. over de næste 4 år. Som det fremgår andre steder i perspektivnotatet arbejdes der i imidlertid målrettet på at nedbringe antallet af børn og unge, der har behov for en social foranstaltning. Det reelle udgiftspres vil således afhænge af de resultater, som opnås med det forebyggende arbejde, inklusion og en strammere styring af området.
- **Flere børn med diagnoser.** Derudover ses der på nationalt plan og også i Lyngby-Taarbæk Kommune en tydelig tendens til, at flere børn henvises til behandling i psykiatrien. Fra 2002-2010 er der sket en stigning i henvisninger på det børne- og ungdomspsykiatriske område i Region Hovedstaden på 125 % (fra 663 henvisninger i 2002 til 1496 henvisninger i 2010, Oversigt fra Region Hovedstaden). Kigger man på, hvordan gruppen af børn og unge, der har modtaget psykiatrisk behandling i årene 2007 til 2010 fordeler sig i forhold til diagnoser, så er der ikke sket nogen markante udviklinger i perioden. Den statistik der findes i området tager imidlertid udgangspunkt i de børn og unge, som har været indlagt. Der findes ikke noget statistisk overblik over dem, der er blevet behandlet ambulante eller i det private. Kommunerne oplever en klar stigning af børn, som er blevet udredt privat og kommunerne oplever, at i takt med pres

på de psykiatriske hospitaler udskrives børn tidligere med stor behov for behandling, som skal varetages kommunalt.

Det bliver derfor en økonomisk udfordring i de kommende år på det børnesociale område at sikre, at der bliver taget hånd om gruppen af børn med psykiske problemstillinger, hvilket må forventes at presse anvendelsen af økonomiske midler afsat. Derudover bliver denne særlige børnegruppe også en faglig udfordring. Både for almenområdet som skal kunne rumme en større gruppe af børn med psykiatriske problemstillinger, og for det børnesociale område, som skal tilpasse deres tilbud og indsatser til disse børns behov.

- **Flere unge i efterværn.** En anden særlig gruppe, som der forventes at ske en stigning i de kommende år, er de unge, som er i efterværn. Barnets Reform har givet øgede muligheder for efterværn til unge over 18 år, og det kan medføre øgede udgifter for forvaltningen. Da nogle af de nye lovtiltag omkring efterværn kan blive ret udgiftsdrivende for kommunen, bliver det derfor også endnu vigtigere at gøre de unge klar til en voksentilværelse, således at anvendelsen af efterværnsparagrafferne kun bliver nødvendige i begrænset omfang.
- **Faglighed og økonomi – giver mening på den lange bane.** Området for udsatte børn og unge har i de seneste år generelt og i Lyngby-Taarbæk Kommune været kendetegnet ved en markant udgiftsvækst. Udgiftsvæksten er ikke mindst sket på anbringelsesområdet. Der er ikke flere børn, der bliver anbragt, men udgifterne til anbringelserne er steget. De seneste års økonomiaftaler mellem KL og regeringen har derfor også haft fokus på, at budgetterne på de specialiserede socialområde skal holdes, og at udgifterne skal udvikle sig i nogenlunde samme takt som de øvrige kommunale serviceudgifter. Ifølge en opgørelse fra KL fra marts 2011 er der sammenlignet med tidligere års vækstrater på omkring 4 pct. sket en markant opbremsning af den hidtidige udgiftsvækst i kommunernes budgetter for 2011. Denne udvikling ses også i Lyngby-Taarbæk Kommune, hvor alt tyder på, at budgettet kan overholdes i 2011. Dette skyldes dels, at der er kommet langt mere fokus på økonomien, og at der er blevet udviklet redskaber til løbende at følge budgetudviklingen. Men samtidig er der en faglig udvikling igang, som betyder, at der i dag lægges mere vægt på tidlig indsats og forebyggende foranstaltninger frem for anbringelser. Både faglige og økonomiske argumenter taler således for, at der i fremtiden bliver færre af de dyre anbringelser og mere fokus på de forebyggende tiltag og foranstaltninger, der virker.

7. Kvalitetsmål

Tema	Mål	Målemetode	Indsatser for målet
Hurtigere opfølgning på underretninger	Kommunen skal have truffet afgørelse om, hvorvidt der skal gennemføres en § 50 undersøgelse eller ej, senest 8 uger efter modtagelse af en underretning, og forældrene skal være informeret om beslutningen og det videre forløb.	Som en del af det strukturerede ledelsestilsyn gennemgås alle underretninger. Kvalitetsmålet er 2-årigt.	Arbejdsgangsbeskrivelse for modtagelse af underretninger, som skal skrives ind som en del af administrationsgrundlaget i Børn og Familier.
Færre sene anbringelser	Kommunen vil styrke det forebyggende arbejde for udsatte større børn (blandt andet ved at etablere flere lokale forebyggende foranstaltningstilbud) og derigennem nedbringe antallet af anbringelser af børn og unge i alderen 14-18 år med 10 pct. inden for 5 år.	Årlig opgørelse af antal anbringelser for målgruppen. Kvalitetsmålet er 5-årigt.	<ul style="list-style-type: none"> • Opkvalificering af sagsbehandlere i forhold til at lave grundigere § 50 undersøgelser og målrettede handleplaner. • Etablering af flere lokale forebyggende foranstaltningstilbud.
Tidlig helhedsorienteret indsats	Kommunen vil sikre en tidlig, helhedsorienteret og koordineret indsats for udsatte børn. I nye sager skal relevante parter (f familiemedlemmer og fagprofessionelle) være indkaldt til møde senest 8 uger efter, at sagen er modtaget. Mødet skal bl.a. være med til at afdække ressourcerne i familien/-netværket.	Som en del af det strukturerede ledelsestilsyn gennemgås alle nyoprettede sager og tidsfristen tjekkes. Målet skal være opnået inden udgangen af 2011.	Arbejdsgangsbeskrivelse i forbindelse med oprettelse af en ny sag, som skal indgå i administrationsgrundlaget i Børn og Familier. Opkvalificering af sagsbehandlere i forhold til netværksmetoden.

8. Nøgletal

Kommer senere

UDKAST TIL

Inklusionsstrategi For

Børne- og ungeområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune

---

1. Del af fællesskabet

Overordnet handler inklusion om at blive medregnet og indbefattet af fællesskabet – at omfatte det hele – her forstået som at ønsket om at indbefatte det hele barn. I modsætning til inklusion står eksklusion, som dels handler om at holde nogen ude, som allerede er udenfor, dels at støde nogen ud, som har været indenfor. SFI definerer børn som ekskluderede, hvis de er marginaliserede på tre eller flere af i alt otte velfærdsdomæner: Materiel velfærd, boligforhold, mobilitet og lokalområder, helbred og sikkerhed, dagpasning og uddannelse, sociale relationer, adfærd og livsstil, fritid og medborgerskab og subjektiv trivsel (SFI, Børn og unge i Danmark. Velfærd og trivsel 2010).

Anbringelsesreformen fra 2006 satte fokus på børn i risiko for at blive socialt ekskluderet og marginaliseret og påpegede, at ”Normalsystemet dækker den generelle forebyggende indsats over for alle børn i daginstitutioner, skoler, klubber mv.” I forlængelse heraf har folketinget fulgt op i Barnets Reform og understregede, at kommunen i forhold til sårbare børn og unge skal: ”Sikre kontinuitet i opvæksten og et trygt omsorgsmiljø, der tilbyder nære og stabile relationer til voksne, bl.a. ved at understøtte barnets eller den unges familiemæssige relationer og øvrige netværk”. Og at: ”Støtten skal være tidlig og helhedsorienteret, så problemer så vidt muligt kan forebygges og afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø. Støtten skal i hvert enkelt tilfælde tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens forhold.” Det betyder, at den hjælp der gives til udsatte børn skal tænkes i inklusion i nærmiljø og bibeholdelse af nære relationer og familiære relationer.

Der har i de seneste år været en stigende tendens til at ekskludere børn og unge fra almenområdet – især i skolesammenhænge. Skolernes rejsehold nedsat af Undervisningsministeriet har konkluderet at: ”Mere end hver 20. elev er i dag taget ud af den almindelige undervisning for at blive undervist på specialskoler, i specialklasser eller på et opholdssted.” Andelen af disse elever er stærkt stigende. I Lyngby-Taarbæk Kommune udskilles i dag 4,6 % af eleverne i folkeskolen og knap 1 % af børnene i dagtilbuddene.

Udskillelsen af eleverne betyder en niveaudeling, dvs. en deling mellem elever i en almindelig skole, og elever i specialiserede tilbud. Delingen betyder, at elever med særlige behov kun modtager undervisning sammen med andre elever med særlige behov. Konsekvensen er, at en del af eleverne klarer sig dårligere både fagligt og socialt, end de ellers ville have gjort, hvilket forringer deres muligheder efter folkeskolen. Færre end 17 procent af eleverne i specialskoler starter efterfølgende på en ungdomsuddannelse.

Samtidig svækkes den almindelige folkeskole. Uden specialpædagogiske lærerkompetencer på skolen (de er på specialskolerne) mangler skolerne kompetencer til det forebyggende arbejde og til at identificere de særlige behov i tide og tilrettelægge en målrettet undervisning. I stedet skal ekspertisen hentes udefra – ofte med lange ventetider til stor frustration for mange skoler, elever og forældre.

Endelig er undervisningstilbuddene til de udskilte elever meget dyre. De trækker derfor store ressourcer ud af folkeskolens almindelige undervisning”.

Eksklusion i det omfang der er i øjeblikket er således både dårligt for børnene og for økonomien på almenområdet, der på længere sigt vil påvirke alle børn i skoler og dagtilbud.

Når denne tendens til eskalering af eksklusion skal ophøre og børn og unge skal inkluderes i kommunens tilbud inden for almenområdet, vil det være centralt at vedtage en inklusionsstrategi, der fastslår niveauet for inklusion. Hvis hvert 20 barn i dag ekskluderes til specialsystemet, er målet så at ingen børn ekskluderes eller er målet, at det kun er hver 40 barn der ekskluderes?

* * *

Nærværende strategi sætter en overordnet fælles ramme for og definition af, hvad der på børne- og ungeområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune forstås med begrebet inklusion – altså hvor omfattende skal vores inklusion være. Det er en afgørende forudsætning for at skabe en øget inklusion, at der er enighed og opbakning til definitionen af inklusion og en fælles forståelse af, hvad kommunen ønsker at opnå med denne inklusion. Samtidig vil et centralt element være – hvordan der arbejdes med inklusion.

Formuleringen af strategien, tager dels afsæt i specialtilbudsudvalget på skoleområdet drøftelser i det sidste års tid om ny strategi for inklusion i Lyngby-Taarbæk Kommune med henblik på dels at skabe en fælles værdi omkring inklusion, dels at skabe at skabe forudsætninger og udgangspunkter for øget inklusion og hermed færre specialtilbudspladser. På dagtilbudsområdet har der igennem det sidste år været tilsvarende drøftelser med afsæt i PA consults analyse af indsatsen overfor børn med særlige behov fra sommeren 2010. Endelig danner Børne- og Ungdomsudvalgets drøftelser på temamødet om inklusion den 28. marts 2011 baggrund for fastlæggelse af strategien.

2. Definition af inklusion

Ønsket om inklusion tager afsæt i Salamanca-erklæringen, som blev vedtaget i 1995, og som fastslår alle børns ret til uddannelse, og skolers, daginstitutioners og klubbers pligt til at anvende en pædagogik, som også kan imødekomme børn med særlige behov. Målet er at skabe en skole, daginstitution eller klub, der er så inkluderende, at alle børn kan være en del af det almindelige fællesskab og udvikle sig der. Midlet er at trække de ressourcer, som børn med særlige behov har brug for, ind i de almene tilbud – i stedet for at trække barnet derhen, hvor ressourcerne er. I den forbindelse er det vigtigt at:

- have fokus på børnenes relationer
- se at ethvert barn har unikke egenskaber, evner, interesser og læringsbehov
- arbejde tværfagligt og trække specialisters viden ind i den normale skole, daginstitution eller klub

- have fokus på egen praksis og se, hvilke barrierer der kan være for, at alle børn kan blive en del af fællesskabet

Det er en afgørende forudsætning for at skabe øget inklusion, at der er enighed og opbakning til at udvikle inklusion. Det vil sige at definere et fælles indhold i inklusion og at opnå en fælles forståelse for, hvad kommunen ønsker at opnå med denne inklusion.

I Lyngby-Taarbæk Kommune defineres inklusion som:

Alle børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et ligeværdigt, socialt fællesskab.

Barnet skal føle sig som aktør i sit eget liv og opleve at kunne bidrage til og være værdifuld i fællesskabet.

Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces. Alle tilbud på børne- og ungeområdet skal skabe mulighed for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og et optimalt læringsmæssigt udbytte for alle børn. I denne proces skal der tages særligt hensyn til de børn, som er i farezonen for eksklusion.

Ovennævnte definition tager udgangspunkt i forskning og evidens på området.

Det overordnede mål er, at minske antallet af ekskluderede elever i skolen fra 4,6 % til 3 % i 2020 (jf. også kommuneaftalen mellem regeringen og de kommunale parter).

Målet med den nye definition er et ønske om at:

- At flere børn oplever sig som en del af fællesskabet
- At flere børn trives bedre
- At flere børn lærer mere både i uformelle og formelle sammenhænge
- At de professionelle fortsat udvikler deres professionelle praksis i forhold til de aktuelle børn og deres forudsætninger
- At børn ikke reduceres til deres vanskelighed
- At det bliver muligt at se det almindelige i det særlige

3. Fra specialsystem til alment system

Den nye definition indebærer ændrede tilgange og nye handlinger, således at:

- barnet deltager i de fælles læringsmiljøer
- der er et perspektivskifte fra individ til system
- der er fokus på befordrende læringsmiljøer, som inkluderer og imødekommer alles behov
- et almenpædagogisk ansvar. Kompetencer fra både almen – og specialområdet bringes i spil for at muliggøre størst mulig grad af inklusion

Definition betyder således, at fokus skifter fra specialområdet til alment systemet. Konkret vil det betyde henholdsvis færre børn flyttes til specialsystemet og at flere børn forbliver i alment systemet.

Ændret visitationsgrundlag

Flere børn, der tidligere ville være henvist til specialtilbud, bliver i alment systemet. I fremtiden vil en given diagnose ikke automatisk udløse et specialtilbud, men indebærer, at barnet under hensyntagen til barnets reelle behov og udviklingspotentiale inkluderes mest hensigtsmæssigt i alment systemet.

Den primære opgave er en inkluderende indsats i klubben, i dagtilbud og i skolen for at understøtte børns læring og udvikling af positiv identitet og selvværd.

En ny måde at møde barnet på

Inklusion handler bl.a. om at skabe mulighed for at deltage ligeværdigt i et demokratisk samfund. Kompetencer til at deltage læres bedst i det almene systems sociale fællesskab. Inklusion betyder, at alle er forskellige på forskellige måder. Denne tilgang til forskellighed kan understøtte, at man kan skabe rum for og legalisere social og kulturel forskellighed.

Børn udvikler deres selvbillede i forhold til, hvordan de mødes i de relationer, de indgår. Derfor er en anerkendende tilgang medvirkende til en mere hensigtsmæssig og positiv udvikling, både af barnets kompetencer og relationen til den professionelle. Dette er afgørende for børns udviklingsmuligheder, da børn ikke kan udvikle sig positivt, hvis omgivelserne har negative forventninger til dem.

Et tværfagligt samarbejde, der sigter på at skabe nye handlemuligheder og udviklingsmuligheder i læringsmiljøet kan understøtte udviklingen af en inkluderende praksis. Her er det vigtigt, at alle professionelle fastholder, at det individuelle perspektiv udvides med andre perspektiver.

Sagt på en anden måde betyder det, at inklusion fordrer et afgørende skift fra et individorienteret syn til et relationsorienteret syn på børn. Reelle forandringer i læringsmiljøet vil kunne bryde u hensigtsmæssige handlemønstre og i stedet muliggøre en større grad af inklusion.¹

Det indebærer:

- at dagtilbud og skoler i Lyngby-Taarbæk Kommune ikke fokuserer på en given funktionsnedsættelse, men i stedet aktivt understøtte forandringer i kultur, handling og organisering, der er nødvendige for at kunne inkludere børn og unge.
- at konkret opbakning fra forvaltning og politikere er en nødvendig forudsætning for at implementere inklusion på hele børne- og ungdomsområdet.
- at forældregruppen anerkender, at inklusion har betydning for udvikling af sammenhængskraft i samfundet. Ved at øge inklusion gives alle børn mulighed for at møde en større variation af børn også børn i andre vilkår end dem selv. Ligeledes viser forskning, at inklusion og øget kompetence til at arbejde i et felt med større variation i børns kompetencer (fx i Finland), øger niveauet i alle elevers færdigheder og kompetencer. Det vil sige, at de dygtigste bliver dygtigere, og de svageste profiterer fagligt af at forblive i gruppen i stedet for at udskilles til et mere homogent tilbud.²

---

¹ Professor, Susan Tetler, 2002

² Professor, Thomas Nordahl, 2008

4. Konkrete indsatser og handlingsplaner

Skal praksis ændres således, at børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune i fremtiden oplever sig inkluderet, er det vigtigt, at der udstikkes en klar og fælles udviklingsvej for børne- og ungesektoren i Lyngby-Taarbæk Kommune. På børne- og ungeområdet har Lyngby-Taarbæk Kommune gennem en længere periode arbejdet hen i mod en fælles og mere inkluderende indsats:

Det er først og fremmest sket gennem udrulning af **SAL (Systemisk analyse af læringsmiljøer)** på skoleområdet, som nu også udrulles på dagtilbuds og klubområdet. Formålet med udrulning af SAL er at

- Øge børns trivsel
- Øge børns læringsudbytte
- Implementere en systemisk tilgang til børn i vanskeligheder
- Medarbejderne har fokus på at udvikle egen og fælles praksis

Med SAL får alle professionelle i kommunens skoler, dagtilbud og klubber en fælles pædagogisk tilgang og sprog.

Derudover har børne- og ungeområdet implementeret en fælles organisation – **Børn og Unge på Tværs (BUT)** – som skal sikre en tidlig sammenhængende indsats for udsatte børn og unge. Formålet med denne organisation er:

- Tidlig opsporing af udsatte børn og unge
- Samarbejde og koordinering af indsatsen med henblik på at styrke sammenhæng og kontinuitet omkring det enkelte barn/den enkelte unge og familien
- Styrkelse af den generelt forebyggende indsats med henblik på at forebygge mistrivsel hos børn og unge og på at skabe nogle rammer, som kan inkludere de børn og unge, som er udsatte

Med afsæt i denne strategi og definitionen af inklusion er der udarbejdet **handleplaner for skole- og dagtilbudsområderne**, der i tråd med strategiens anbefalinger vil betyde:

- Færre pladser og børn i specialsystemet
- Flere børn, der tidligere ville være henvist til specialtilbud, forbliver i almensystemet
- At diagnoser ikke automatisk udløser et specialtilbud, men at barnet med hensyntagen til reelle behov og udviklingspotentiale inkluderes i almensystemet mest muligt.

UDKAST TIL

Inklusionsstrategi

For

Børne- og ungeområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune

---

1. Del af fællesskabet

Overordnet handler inklusion om at blive medregnet og indbefattet af fællesskabet – at omfatte det hele – her forstået som at ønsket om at indbefatte det hele barn. I modsætning til inklusion står eksklusion, som dels handler om at holde nogen ude, som allerede er udenfor, dels at støde nogen ud, som har været indenfor. SFI definerer børn som ekskluderede, hvis de er marginaliserede på tre eller flere af i alt otte velfærdsdomæner: Materiel velfærd, boligforhold, mobilitet og lokalområder, helbred og sikkerhed, dagpasning og uddannelse, sociale relationer, adfærd og livsstil, fritid og medborgerskab og subjektiv trivsel (SFI, Børn og unge i Danmark. Velfærd og trivsel 2010).

Anbringelsesreformen fra 2006 satte fokus på børn i risiko for at blive socialt ekskluderet og marginaliseret og påpegede, at ”Normalsystemet dækker den generelle forebyggende indsats over for alle børn i daginstitutioner, skoler, klubber mv.” I forlængelse heraf har folketinget fulgt op i Barnets Reform og understregede, at kommunen i forhold til sårbare børn og unge skal: ”Sikre kontinuitet i opvæksten og et trygt omsorgsmiljø, der tilbyder nære og stabile relationer til voksne, bl.a. ved at understøtte barnets eller den unges familiemæssige relationer og øvrige netværk”. Og at: ”Støtten skal være tidlig og helhedsorienteret, så problemer så vidt muligt kan forebygges og afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø. Støtten skal i hvert enkelt tilfælde tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens forhold.” Det betyder, at den hjælp der gives til udsatte børn skal tænkes i inklusion i nærmiljø og bibeholdelse af nære relationer og familiære relationer.

Der har i de seneste år været en stigende tendens til at ekskludere børn og unge fra almenområdet – især i skolesammenhænge. Skolernes rejsehold nedsat af Undervisningsministeriet har konkluderet at: ”Mere end hver 20. elev er i dag taget ud af den almindelige undervisning for at blive undervist på specialskoler, i specialklasser eller på et opholdssted.” Andelen af disse elever er stærkt stigende. I Lyngby-Taarbæk Kommune udskilles i dag 4,6 % af eleverne i folkeskolen og knap 1 % af børnene i dagtilbuddene.

Udskillelsen af eleverne betyder en niveaudeling, dvs. en deling mellem elever i en almindelig skole, og elever i specialiserede tilbud. Delingen betyder, at elever med særlige behov kun modtager undervisning sammen med andre elever med særlige behov. Konsekvensen er, at en del af eleverne klarer sig dårligere både fagligt og socialt, end de ellers ville have gjort, hvilket forringer deres muligheder efter folkeskolen. Færre end 17 procent af eleverne i specialskoler starter efterfølgende på en ungdomsuddannelse.

Samtidig svækkes den almindelige folkeskole. Uden specialpædagogiske lærerkompetencer på skolen (de er på specialskolerne) mangler skolerne kompetencer til det forebyggende arbejde og til at identificere de særlige behov i tide og tilrettelægge en målrettet undervisning. I stedet skal ekspertisen hentes udefra – ofte med lange ventetider til stor frustration for mange skoler, elever og forældre.

Endelig er undervisningstilbuddene til de udskilte elever meget dyre. De trækker derfor store ressourcer ud af folkeskolens almindelige undervisning”.

Eksklusion i det omfang der er i øjeblikket er således både dårligt for børnene og for økonomien på almenområdet, der på længere sigt vil påvirke alle børn i skoler og dagtilbud.

Når denne tendens til eskalering af eksklusion skal ophøre og børn og unge skal inkluderes i kommunens tilbud inden for almenområdet, vil det være centralt at vedtage en inklusionsstrategi, der fastslår niveauet for inklusion. Hvis hvert 20 barn i dag ekskluderes til specialsystemet, er målet så at ingen børn ekskluderes eller er målet, at det kun er hver 40 barn der ekskluderes?

* * *

Nærværende strategi sætter en overordnet fælles ramme for og definition af, hvad der på børne- og ungeområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune forstås med begrebet inklusion – altså hvor omfattende skal vores inklusion være. Det er en afgørende forudsætning for at skabe en øget inklusion, at der er enighed og opbakning til definitionen af inklusion og en fælles forståelse af, hvad kommunen ønsker at opnå med denne inklusion. Samtidig vil et centralt element være – hvordan der arbejdes med inklusion.

Formuleringen af strategien, tager dels afsæt i specialtilbudsudvalget på skoleområdet drøftelser i det sidste års tid om ny strategi for inklusion i Lyngby-Taarbæk Kommune med henblik på dels at skabe en fælles værdi omkring inklusion, dels at skabe forudsætninger og udgangspunkter for øget inklusion og hermed færre specialtilbudspladser. På dagtilbudsområdet har der igennem det sidste år været tilsvarende drøftelser med afsæt i PA consults analyse af indsatsen overfor børn med særlige behov fra sommeren 2010. Endelig danner Børne- og Ungdomsudvalgets drøftelser på temamødet om inklusion den 28. marts 2011 baggrund for fastlæggelse af strategien.

2. Definition af inklusion

Ønsket om inklusion tager afsæt i Salamanca-erklæringen, som blev vedtaget i 1995, og som fastslår alle børns ret til uddannelse, og skolers, daginstitutioners og klubbers pligt til at anvende en pædagogik, som også kan imødekomme børn med særlige behov. Målet er at skabe en skole, daginstitution eller klub, der er så inkluderende, at alle børn kan være en del af det almindelige fællesskab og udvikle sig der. Midlet er at trække de ressourcer, som børn med særlige behov har brug for, ind i de almene tilbud – i stedet for at trække barnet derhen, hvor ressourcerne er. I den forbindelse er det vigtigt at:

- have fokus på børnenes relationer
- se at ethvert barn har unikke egenskaber, evner, interesser og læringsbehov
- arbejde tværfagligt og trække specialisters viden ind i den normale skole, daginstitution eller klub

- have fokus på egen praksis og se, hvilke barrierer der kan være for, at alle børn kan blive en del af fællesskabet

Det er en afgørende forudsætning for at skabe øget inklusion, at der er enighed og opbakning til at udvikle inklusion. Det vil sige at definere et fælles indhold i inklusion og at opnå en fælles forståelse for, hvad kommunen ønsker at opnå med denne inklusion.

I Lyngby-Taarbæk Kommune defineres inklusion som:

Alle børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et ligeværdigt, socialt fællesskab.

Barnet skal føle sig som aktør i sit eget liv og opleve at kunne bidrage til og være værdifuld i fællesskabet.

Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces. Alle tilbud på børne- og ungeområdet skal skabe mulighed for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og et optimalt læringsmæssigt udbytte for alle børn. I denne proces skal der tages særligt hensyn til de børn, som er i farezonen for eksklusion.

Ovennævnte definition tager udgangspunkt i forskning og evidens på området.

Det overordnede mål er, at minske antallet af ekskluderede elever i skolen fra 4,6 % til 3 % i 2020 (jf. også kommuneaftalen mellem regeringen og de kommunale parter).

Målet med den nye definition er et ønske om at:

- At flere børn oplever sig som en del af fællesskabet
- At flere børn trives bedre
- At flere børn lærer mere både i uformelle og formelle sammenhænge
- At de professionelle fortsat udvikler deres professionelle praksis i forhold til de aktuelle børn og deres forudsætninger
- At børn ikke reduceres til deres vanskelighed
- At det bliver muligt at se det almindelige i det særlige

3. Fra specialsystem til alment system

Den nye definition indebærer ændrede tilgange og nye handlinger, således at:

- barnet deltager i de fælles læringsmiljøer
- der er et perspektivskifte fra individ til system
- der er fokus på befordrende læringsmiljøer, som inkluderer og imødekommer alles behov
- et almenpædagogisk ansvar. Kompetencer fra både almen – og specialområdet bringes i spil for at muliggøre størst mulig grad af inklusion

Definition betyder således, at fokus skifter fra specialområdet til alment systemet. Konkret vil det betyde henholdsvis færre børn flyttes til specialsystemet og at flere børn forbliver i alment systemet.

Ændret visitationsgrundlag

Flere børn, der tidligere ville være henvist til specialtilbud, bliver i alment systemet. I fremtiden vil en given diagnose ikke automatisk udløse et specialtilbud, men indebærer, at barnet under hensyntagen til barnets reelle behov og udviklingspotentiale inkluderes mest hensigtsmæssigt i alment systemet.

Den primære opgave er en inkluderende indsats i klubben, i dagtilbud og i skolen for at understøtte børns læring og udvikling af positiv identitet og selvværd.

En ny måde at møde barnet på

Inklusion handler bl.a. om at skabe mulighed for at deltage ligeværdigt i et demokratisk samfund. Kompetencer til at deltage læres bedst i det almene systems sociale fællesskab. Inklusion betyder, at alle er forskellige på forskellige måder. Denne tilgang til forskellighed kan understøtte, at man kan skabe rum for og legalisere social og kulturel forskellighed.

Børn udvikler deres selvbillede i forhold til, hvordan de mødes i de relationer, de indgår. Derfor er en anerkendende tilgang medvirkende til en mere hensigtsmæssig og positiv udvikling, både af barnets kompetencer og relationen til den professionelle. Dette er afgørende for børns udviklingsmuligheder, da børn ikke kan udvikle sig positivt, hvis omgivelserne har negative forventninger til dem.

Et tværfagligt samarbejde, der sigter på at skabe nye handlemuligheder og udviklingsmuligheder i læringsmiljøet kan understøtte udviklingen af en inkluderende praksis. Her er det vigtigt, at alle professionelle fastholder, at det individuelle perspektiv udvides med andre perspektiver.

Sagt på en anden måde betyder det, at inklusion fordrer et afgørende skift fra et individorienteret syn til et relationsorienteret syn på børn. Reelle forandringer i læringsmiljøet vil kunne bryde uhensigtsmæssige handlemønstre og i stedet muliggøre en større grad af inklusion.¹

Det indebærer:

- at dagtilbud og skoler i Lyngby-Taarbæk Kommune ikke fokuserer på en given funktionsnedsættelse, men i stedet aktivt understøtte forandringer i kultur, handling og organisering, der er nødvendige for at kunne inkludere børn og unge.
- at konkret opbakning fra forvaltning og politikere er en nødvendig forudsætning for at implementere inklusion på hele børne- og ungeområdet.
- at forældregruppen anerkender, at inklusion har betydning for udvikling af sammenhængskraft i samfundet. Ved at øge inklusion gives alle børn mulighed for at møde en større variation af børn også børn i andre vilkår end dem selv. Ligeledes viser forskning, at inklusion og øget kompetence til at arbejde i et felt med større variation i børns kompetencer (fx i Finland), øger niveauet i alle elevers færdigheder og kompetencer. Det vil sige, at de dygtigste bliver dygtigere, og de svageste profiterer fagligt af at forblive i gruppen i stedet for at udskilles til et mere homogent tilbud.²

---

¹ Professor, Susan Tetler, 2002

² Professor, Thomas Nordahl, 2008

4. Konkrete indsatser og handlingsplaner

Skal praksis ændres således, at børn og unge i Lyngby-Taarbæk Kommune i fremtiden oplever sig inkluderet, er det vigtigt, at der udstikkes en klar og fælles udviklingsvej for børne- og ungesektoren i Lyngby-Taarbæk Kommune. På børne- og ungeområdet har Lyngby-Taarbæk Kommune gennem en længere periode arbejdet hen i mod en fælles og mere inkluderende indsats:

Det er først og fremmest sket gennem udrulning af **SAL (Systemisk analyse af læringsmiljøer)** på skoleområdet, som nu også udrulles på dagtilbuds og klubområdet. Formålet med udrulning af SAL er at

- Øge børns trivsel
- Øge børns læringsudbytte
- Implementere en systemisk tilgang til børn i vanskeligheder
- Medarbejderne har fokus på at udvikle egen og fælles praksis

Med SAL får alle professionelle i kommunens skoler, dagtilbud og klubber en fælles pædagogisk tilgang og sprog.

Derudover har børne- og ungeområdet implementeret en fælles organisation – **Børn og Unge på Tværs (BUT)** – som skal sikre en tidlig sammenhængende indsats for udsatte børn og unge. Formålet med denne organisation er:

- Tidlig opsporing af udsatte børn og unge
- Samarbejde og koordinering af indsatsen med henblik på at styrke sammenhæng og kontinuitet omkring det enkelte barn/den enkelte unge og familien
- Styrkelse af den generelt forebyggende indsats med henblik på at forebygge mistrivsel hos børn og unge og på at skabe nogle rammer, som kan inkludere de børn og unge, som er udsatte

Med afsæt i denne strategi og definitionen af inklusion er der udarbejdet **handleplaner for skole- og dagtilbudsområderne**, der i tråd med strategiens anbefalinger vil betyde:

- Færre pladser og børn i specialsystemet
- Flere børn, der tidligere ville være henvist til specialtilbud, forbliver i almensystemet
- At diagnoser ikke automatisk udløser et specialtilbud, men at barnet med hensyntagen til reelle behov og udviklingspotentiale inkluderes i almensystemet mest muligt.

Forslag til:

Handleplan

for

inklusion på 0-6-årsområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune

Indhold:

1. Indledning.....	2
1.1 Formål	3
1.2 Nuværende organisering	3
2. Inklusion som en integreret del af dagtilbuddenes opgave	4
3. Færre ekskluderende specialgrupper/tilbud og større sammenhæng	6
3.1 Færre ressourcegrupper eller specialpladser (Budgetaftale 2011-14).....	6
3.2 Større sammenhæng mellem specialgrupper/pladser og normaltilbuddene.....	8
3.3 Samling af specialtilbud på det specialiserede børneområde til almenområdet.....	9
4. Bedre central understøttelse og styring af specialområdet.....	9
4.1 Kvalitetssikring og kompetenceudvikling af dagtilbuddenes specialindsats	9
4.2 Visitation	10
4.3 Økonomistyring.....	10
5. Økonomiske konsekvenser.....	10
6. Implementering	11

1. Indledning

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker, at alle dagtilbud skal arbejde målrettet med inklusion af børn med særlige behov. Det overordnede formål med en inkluderende indsats er at understøtte og udvikle inkluderende miljøer i dagtilbuddene. Miljøer, der imødekommer alle børn ud fra en tankegang om, at alle børn har særlige behov. Udvikling af inkluderende miljøer skal ses som en del af dagtilbuddenes forebyggende indsats, som har til formål at undgå marginalisering og stigmatisering af de enkelte børn, som kan have vidtrækkende negative konsekvenser for børnenes udvikling.

På foranledning af Børne- og Ungdomsudvalget udarbejdede PA Consulting Group i foråret 2010 en analyse af specialområdet i dagtilbud, der dels analyserer aktiviteter og økonomi på specialområdet, dels stiller forslag til to modeller for den fremtidige organisering af indsatsen – en decentral og en central model.

Med afsæt i denne analyse bad Børne- og Ungdomsudvalget i august 2010 Børne- og Fritidsforvaltningen om at udarbejde et forslag til en *konkret organisering af specialområdet med udgangspunkt i den decentrale model*. Den decentrale model lægger op til, at børn med særlige behov i fremtiden inkluderes mere i dagtilbuddet, og at medarbejderne udnytter deres viden, kompetencer og erfaringer til at tilrettelægge og gennemføre et inkluderende tilbud i forhold til disse børn. Dermed baserer modellen sig på en højere grad af fleksibilitet og autonomi i det enkelte dagtilbud, end det er tilfældet i dag.

Samtidig har Lyngby-Taarbæk Kommune igennem de seneste år i lighed med øvrige kommuner konstateret et væsentligt udgiftspres på specialområdet for børn, idet kommunen modtager et stadigt stigende antal ansøgninger om specialtilbud til børn. I forlængelse heraf forventes omlægningen af specialområdet at sikre en bedre økonomisk styring og ressourceanvendelse på hele specialområdet – først og fremmest gennem en egentlig decentralisering af ressourcerne for derigennem at skabe en større fleksibilitet i indsatsen og klare incitament for at sikre en inkluderende praksis.

Også Budgetaftalen for 2011 – 2014 lægger op til at intensivere arbejdet med inklusion i dagtilbuddene, således at flere børn fremover rummes i de almindelige dagtilbud. Det sker ved en delvis omfordeling af midler fra støtteområdet til normalområdet. Budgetaftalen ligger i tråd med Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning i august 2010 og forslag til udmøntning af budgetaftalen indgår i nærværende handleplan (se afsnit 3.1), der skitserer den fremtidige organisering af specialområdet.

Den foreslåede omlægning af organiseringen af specialområdet er kendetegnet ved to bevægelser: Dels en decentralisering af opgaver og ansvar for indsatsen over for børn med særlige behov, som sikrer at børn i langt højere grad inkluderes i deres eksisterende fællesskaber i dagtilbuddene, dels en tværgående samling af specialindsatsen på 0-6 års området, som sikrer en bedre udnyttelse af de samlede ressourcer.

Samtidig skal omlægningen ses i sammenhæng med de øvrige initiativer i Børne- og Fritidsforvaltningen for at sikre en fælles tilgang/strategi, fælles sprog og en mere hensigtsmæssig organisering af det inkluderende arbejde med børn i dagtilbud, nemlig implementering af

Børn og Unge på Tværs (BUT) og udrulning af SAL-modellen på dagtilbudsområdet i 2011-12.

Handleplanen fastslår at:

- Inklusion i fremtiden er en integreret del af dagtilbuddenes opgave
- Færre børn ekskluderes i særlige ressource- og specieltilbud
- Større sammenhæng mellem specialtilbuddene og normaltilbuddene
- Mere målrettet kvalitetssikring og kompetenceudvikling af dagtilbuddenes specialindsats
- Bedre styring af det specialiserede område

1.1 Formål

Handleplanen tager afsæt i den fælles inklusionsstrategi på børne- og ungeområdet, som definerer inklusion således:

- Alle børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et ligeværdigt, socialt fællesskab.
- Barnet skal føle sig som aktør i sit eget liv og opleve at kunne bidrage til og være værdifuld i fællesskabet.
- Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces. Alle tilbud på børne- og ungeområdet skal skabe mulighed for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og et optimalt læringsmæssigt udbytte for alle børn. I denne proces skal der tages særligt hensyn til de børn, som er i farezonen for eksklusion.

Formålet med forslaget til en ny decentral organisering er at styrke arbejdet med børn med særlige behov ved at forbedre dagtilbuddenes inkluderende pædagogik og praksis. Den fremtidige organisering af indsatsen overfor børn med særlige behov tager udgangspunkt i følgende principper:

- Børn inkluderes så vidt muligt i et normaltilbud (del af fællesskab/nærhed)
- Højt fagligt niveau på tværs af tilbuddene (fælles tilgang og sprog)
- Højne dagtilbuddenes kompetencer til at yde en inkluderende praksis (kompetenceudvikling)
- Central styring, decentral ledelse (klar ansvarsfordeling)
- Ressourcerne følger børnene (bedre styring)

Fordelen ved at decentralisere specialindsatsen er, at børn med særlige udfordringer i højere grad inkluderes naturligt i dagtilbuddet, og dagtilbuddet har et klart medansvar for indsatsen over for børn med særlige behov. Samtidig skal de enkelte dagtilbud sikres rammer for og muligheder til at udnytte deres viden, kompetencer og erfaringer til at tilrettelægge og gennemføre indsatsen i forhold til disse børn.

Omvendt stiller decentraliseringen store krav og forventninger til ledelse og medarbejdere i det enkelte dagtilbud, og kræver høj grad af fagligt overblik og indblik. Det nødvendiggør derfor en klar opfølgning og sikring af tilbuddenes kvalitet og effekt.

1.2 Nuværende organisering

Arbejdet med at støtte de udsatte børn varetages i dag i høj grad af specialpædagogerne, som er organiseret i specialpædagogkorpset. Specialområdet omfatter i dag i alt 37 specialpædagoger, heraf er de 18 medarbejdere ansat i ressourcegrupperne i kommunen, 5 ansat til sprog

og motorik og 14 er ansat til enkeltintegration herunder bruger 5 specialpædagoger tid til pædagogisk vejledning. Området er ledet af en pædagogisk konsulent under afdelingen for Dagtilbud og Børnesundhed – og er dermed i dag fuldt centralt organiseret.

Hele indsatsen, hvad enten den foregår i ressourcegrupperne eller som enkeltintegrerede børn, er i dag forankret centralt i specialpædagogkorpset. Der er afsat i alt 13,5 mio. kr. årligt til specialområdet. Ressourcerne tildeles af et centralt visitationsudvalg i form af tildeling af en specifik timetildeling. Dog er ressourcegruppen i Børnehuset Spurvehuset i Virum i dag finansieret via normalområdet (se afsnit 6 for en konkret fordeling af ressourcer på de nuværende indsatser).

Specialområdets indsats omfatter således i dag en bred vifte af støttestilbud:

Først og fremmest har kommunen fire egentlige *ressourcegrupper* placeret i 3 normale dagtilbud: Bondebyens Børnehave, Børnehuset Åkanden og Børnehuset Spurvehuset. Ressourcegrupperne har til formål at give et mere hensigtsmæssigt og kvalificeret tilbud til børn med svære psykiske og generelle udviklings vanskeligheder. Børnene har deres eget grupperum i det almindelige dagtilbud og inkluderes på de almene stuer så vidt barnet magter det. Der udarbejdes i dag målsætning for ressourcegruppen som helhed og udviklingsplaner for det enkelte barn. Der visiteres i dag 1 gang årligt til grupperne.

Desuden er der i dag oprettet en række *særlige pladser* i tre dagtilbud: Troldebo, Vandpytten og Pilen (tidligere Grøfttekanten). Formålet med de særlige pladser er at give børn med sproglige og mere specifikke vanskeligheder mulighed for social integration. Børnene er inkluderet på de almene stuer og tilbydes derudover specifik træning af specialpædagog. Der udarbejdes udviklingsplan for det enkelte barns vanskeligheder, som samtidig har det perspektiv at styrke barnets integration. Der visiteres i dag 1 gang årligt til de særlige pladser.

Derudover modtager børn med særligt behov i en kortere eller længere periode støttetimer på deres egen stue, de såkaldte *enkeltintegrerede børn*. Formålet med de enkeltintegrerede børn er at yde specialpædagogisk bistand til børn med særlige behov. Børnene er inkluderet på de almene stuer og får tildelt enten 11 eller 16,5 støttetimer. Specialpædagogens arbejde består dels i specifikt specialpædagogisk arbejde med det enkelte barn, dels i relationsarbejdet med stuens øvrige børn, så barnet bedst muligt inkluderes samt i at videregive viden til stuens øvrige personale. Der visiteres i dag 2 gange årligt.

Endvidere ydes i mindre omfang *pædagogisk vejledning*. Formålet er at observere et enkelt barn eller en gruppe børn og give pædagogisk vejledning til stuens personale, så barnet rummes bedst muligt i det almene dagtilbud. Der er i dag 50 timer ugentligt afsat til dette fordelt på 5 specialpædagoger, tre af disse er uddannede Marte Meo terapeuter. Dagtilbuddene ansøger selv og den pædagogiske konsulent visiterer 1 gang månedligt.

Endelig finansierer specialområdet i dag en del af sprog- og motorikindsatsen.

2. Inklusion som en integreret del af dagtilbuddenes opgave

I forlængelse af den nye fælles definition af inklusion flyttes en del af specialindsatsen i fremtiden til dagtilbuddene. Målet er, at (stort set) alle børn kan være en del af det almindelige

fællesskab og udvikle sig der – samt at ressourcerne følgelig skal trækkes til institutionerne – frem for at det er børnene der skal trækkes ud til ressourcerne. Det forudsætter naturligvis, at institutionerne anvender en pædagogik, som også kan imødekomme børn med særlige behov. Derfor er en tilpasning af det pædagogiske arbejde i form af et større fokus på børns relationer og intentioner en nødvendig forudsætning for omlægning af indsatsen.

I dag støttes børn med særlige behov af specialpædagogerne, som i arbejdet primært har fokus på det enkelte barn (den såkaldte enkeltintegrerede indsats). Med en udlægning af selve inklusionsopgaven omdefineres specialpædagogernes arbejdsområde, således at de i højere grad i fremtiden understøtter dagtilbuddenes arbejde med inklusion frem for et fokus på at arbejde med det enkelte barn.

Der sker med udgangspunkt i et fokusskifte – væk fra et det enkelte barn, hvor indsatsen sigter på at skabe en ændring eller udvikling hos barnet, så barnet kan indgå i fællesskaberne i dagtilbuddet. I fremtiden flyttes fokus til barnets miljø, hvor indsatsen sigter på at understøtte barnets inklusion gennem et arbejde med relationerne og konteksten omkring barnet. De specialpædagogiske vejledere understøtter dermed dagtilbuddene i arbejdet med at udvikle inklusionen. Specialpædagogerne har hen over vinteren 2010-11 deltaget i en større uddannelsesindsats, der understøtter rolleskiftet fra udfører til vejleder i forhold til den mere helhedsorienterede indsats.

Med det klare fokusskifte fra barnet til det inkluderende miljø skabes mulighed for en større ansvarlighed for at inkludere børn med særlige behov i dagtilbuddene, end det er tilfældet i dag. Samtidig fastholdes specialpædagogiske kompetencer i kommunen – og dermed grundlaget for at bevare og udvikle et fælles højt fagligt niveau i specialindsatsen.

Med afsæt i Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning fra august decentraliseres hovedparten af specialpædagogerne til dagtilbuddene. Som udgangspunkt omfatter decentraliseringen den nuværende enkeltintegrerede indsats. Der lægges ikke op til en yderligere forskydning mellem den enkeltintegrerede og specialindsatsen, udover den der er sket i budgetaftalen for 2011-14 (se afsnit 4.1 nedenfor).

Det foreslås, at opgaven i første omgang udlægges til områder og netværk – og at de enkelte områder og netværk i forlængelse heraf selv organiserer opgaven med at understøtte børn med særlige behov og oparbejde inkluderende miljøer. Dvs. at specialpædagogernes ressourcer fordeles efter de eksisterende forholdstal til områder og netværk. Dermed tildeles dagtilbuddene yderligere ressourcer til at varetage opgaven med at inkludere børnene i dagtilbuddene.

En mindre del af indsatsen bevares dog som et lille centralt pædagogisk specialvejlederkorps (svarende til ca. 100 timer ugentligt, der hurtigt kan rykke ud og understøtte og rådgive dagtilbuddene). Det sker for at sikre dagtilbuddene den fornødne supervision i forbindelse med arbejdet med at støtte børn med særlige behov og deres omgivelser. Desuden kan dagtilbuddene som i dag trække på psykologfaglig viden og supervision fra PPR.

Både lederne og pædagogerne får en øget opgave i forbindelse med den konkrete specialindsats. Det er vigtigt, at der fortsat udarbejdes handleplaner for indsatsen omkring det enkelte barn og dets omgivelser og at der følges op på disse – eventuelt med inddragelse af pædagogiske vejledere, psykologer, tale-hørelærere eller fysioterapeuter.

Det forudsættes, at ressourcerne til specialopgaven anvendes til at styrke arbejdet med rummelighed og inklusion. Der skal i forlængelse heraf udarbejdes planer og mål for, hvordan dagtilbuddene arbejder med dette indsatsområde i virksomhedsplanerne, samt efterfølgende afrapporterer resultater og effekter heraf, jf. også budgetaftalen 2011-14.

Modellen sikrer et fokusskifte fra barnet til et inkluderende miljø og placerer klart ansvaret for at inkludere børn med særlige behov i dagtilbuddene. Det understøttes af, at ressourcerne til opgaven foreslås decentraliseret til de to områder og netværkene, der efterfølgende fordeler til de enkelte institutioner efter behov. Idet ressourcerne fordeles til områder og netværk, vil det i høj grad være muligt at fastholde hovedparten af de specialpædagogiske kompetencer i kommunen.

Den faglige sparring og udvikling på tværs garanteres via et antal årlige sparringsmøder eller egentlige temakonferencer. Decentraliseringen forudses samtidig at sikre en større økonomisk styring af området, idet beslutningskompetencen ligger tættere på hverdagen.

3. Færre ekskluderende specialgrupper/tilbud og større sammenhæng

Færre børn skal i fremtiden ekskluderes til specialtilbud, ligesom der skal ske en større samtenkning af specialtilbuddene og af specialtilbuddene og normalområdet.

Som det fremgår af afsnit 1.2 er der i dag en række ressourcegrupper og ressourcepladser i Bondebyens Børnehave og børnehuse Åkanden, Spurvehuset, Troldebo, Grøftekanten og Vandpytten. Disse pladser har alene en decentral daglig ledelse, mens budget og visitering varetages centralt. Derudover køber Lyngby-Taarbæk Kommune en række pladser i andre kommuner (de gamle amtspladser, Servicelovens § 32). Her ligger budgetansvaret i Afdelingen for Børn og familier, mens ansvaret for visiteringen varetages af dagtilbud.

For at understøtte børn med mere vidtgående behov bevares et antal ressourcepladser i kommunen, dog på et lavere niveau end hidtil. I forlængelse af budgetaftalen for 2011-14 og intentionerne om at sikre at børn i videst muligt omfang forbliver i normalmiljøet nedlægges et mindre antal ressourcepladser. Økonomien til ressourcepladserne decentraliseret til dagtilbuddene for at skabe en større sammenhæng i det pædagogiske arbejde mellem ressourcegrupper og det dagtilbud, der huser ressourcegruppen. Det skal understreges at midlerne fortsat anvendes til børn med særlige behov ud fra princippet om at pengene følger barnet. Administration af § 32 overflyttes følgelig til dagtilbud.

3.1 Færre ressourcegrupper eller specialpladser (Budgetaftale 2011-14)

I forbindelse med budgetaftalen besluttede budgetforligspartierne at reducere antallet af ressourcepladser, svarende til 400.000,- kr. netto i 2011 og 800.000,- kr. netto i 2012. Det betyder en bruttobesparelse på henholdsvis 533.333,- kr. i 2011 og 1.066.667,- kr. fra 2012 og i de følgende år, svarende til ca. i alt 100 specialpædagogtimer. Samtidig tilføres dagtilbuddene på normalområdet kr. 400.000,- fra 2011 og i de følgende år.

Det forudsættes derfor, at der udarbejdes planer og mål for, hvordan der skal arbejdes med inklusion som indsatsområde – i virksomheds- og læreplanerne – samt efterfølgende afrapporteres resultater og effekter heraf.

Budgetforligspartierne lægger vægt på, at processen tilrettelægges i et tæt samarbejde mellem forvaltning og dagtilbud – og med inddragelse af forældrene. Processen skal sikre, at der først og fremmest via en ændret visitation af nye børn til specialtilbuddene, sker en reduktion af antal børn, der modtager et specialtilbud.

I forlængelse af budgetaftalen om nedlæggelse af en ressourcegruppe foreslås to modeller, som beskrives nedenfor:

- Nedlægge ressourcepladserne i Børnehusene Vandpytten og Troldebo pr. 1. august 2011
- Nedlæggelse af ressourcegruppen i Børnehuset Åkanden pr. 1. august 2011

Nedlægge ressourcepladserne i Børnehusene Vandpytten og Troldebo pr. 1. august 2011

Børnehuset Vandpytten er selvforsynende med børn til egne ressourcepladser, som gives til børn med psyko/sociale vanskeligheder. I den nye ressourcefordelingsmodel kan institutionen søge ressourcer til at understøtte bl.a. disse børn via puljen til særlige sociale og integrationsmæssige problemstillinger (uddeles på baggrund af børnesammensætningen). Tre ud af fem børn i Vandpytten skal i skole til august 2011. De øvrige to børn kan fortsat integreres i Vandpytten.

Troldebo har 4 ressourcepladser til børn med specifikke sprogvanskeligheder. Første august går to af børnene i skole og et tredje barn formodes overflyttet til andet tilbud. Der er således kun et barn tilbage, som i forvejen er inkluderet på stuen og som kan få sproglig træning af specialpædagog eller kan tilbydes timer i sproghuset (12 timer reserveres hertil).

Det har ofte været vanskeligt at fylde Troldebos pladser op, da forældre til disse børn ofte har svært ved at forstå nødvendigheden i at flytte børnene væk fra legekammeraterne og den kendte, trygge institution for at blive inkluderet i en anden institution - selvom der følger sprogtimer med. Forvaltningen foreslår derfor, at børn med specifikke sproglige vanskeligheder i fremtiden inkluderes i egen institution og sprogrænes enten via timer i sproghuset eller via specialpædagogisk indsats i eget hus.

Nedlægge ressourcegruppen i Børnehuset Åkanden pr. 1. august 2011

Ressourcegruppen i Åkanden rummer i dag 6 ressourcepladser, hvoraf besparelsen svarer til ca. 4 pladser. De resterende to pladser foreslås flyttet til de to andre huse med ressourcegruppe.

Valget af gruppen i Åkanden er begrundet med ønsket om at samle ressourcebørnene på færre enheder. Desuden påvirker nedlæggelse af gruppen i Åkanden færrest mulige børn og deres forældre, idet gruppen kun har to børn tilbage efter sommerferien. Hvad der i givet fald skal ske med de to børn, skal naturligvis aftales med børnenes forældre, men børnene kan overflyttes til Bondebyens og/eller Spurvehusets ressourcegrupper.

Med en eventuel overflytning af to pladser vil børnetallet i Bondebyen og Spurvehuset komme op på henholdsvis 13 og 6 børn. Det betyder, at det høje faglige niveau i ressourcegrupperne fortsat bevares. Ved at bibeholde et børnetal på 6 – 7 i hver ressourcegruppe er der mulighed for velfunderet faglig sparring og kvalificeret guidning af forældrene.

Nedlæggelse af ressourcegruppen i Åkanden betyder, at der ikke vil blive plads til de 6 – 7 børn, som i dag er på venteliste til en ressourcegruppe til august 2011.

I fremtiden visiteres børn med ADHD eller lignende ikke til ressourcepladser, men rummes i dagtilbuddene med en lokal indsats. Ingen af de 6-7 børn på ventelisten har ADHD og ADHD lignende træk, men børnene har svære kontaktvanskeligheder/inden for autismspektret og generelle udviklingsvanskeligheder – hjernesker og lignende.

* * *

Forvaltningen anbefaler, at ressourcegrupperne i Troldebo og i Vandpytten nedlægges, idet behovet og presset (bl.a. via ventelisterne) er mindst for ressourcepladserne her. Børnene i disse grupper er i forvejen integreret på stuerne – og kan støttes via en intensiveret indsats her.

En reduktion af ressourcepladser og inklusion af børn med ADHD forudsætter, at dagtilbuddene kvalificeres til at varetage opgaven, herunder særlig uddannelse, adgang til rådgivning og ledelsesmæssig fokus. De overførte midler til normalområdet skal ses i sammenhæng med dette arbejde. Indsatsen skal ligeledes ses i sammenhæng med udrulning af SAL-modellen på dagtilbudsområdet i 2011. Implementering af SAL indebærer et introducerende kursus til samtlige pædagoger og medhjælpere samt et mere omfattende kursus for ledere og tovholdere i samtlige dagtilbud over de kommende to år.

3.2 Større sammenhæng mellem specialgrupper/pladser og normaltilbuddene

I dag ledes ressourcepladserne af dagtilbuddets leder, men finansieres centralt. Det foreslås i fremtiden at samle ledelsesansvar og økonomiansvar decentralt for at skabe en større sammenhæng og samtænkning mellem specialgrupper og normalgrupper i børnehuse.

For at sikre en bedre økonomistyring i fremtiden foreslås det, at udlægning af budget til ressourcegrupper og særlige pladser sker ud fra grundprincippet om, at pengene følger barnet i overensstemmelse med principperne i den nye ressourcefordelingsmodel på dagtilbudsområdet. Der er ikke tale om en besparelse, men det er hensigten, at ressourcegrupper og særlige pladser i udgangspunktet samlet set har samme ressourcer i fremtiden, som de har i dag (dog undtaget forslaget i afsnit 4.1). Der udregnes derfor et særskilt beløb pr. ressourcebarn.

I forbindelse med en ledelsesmæssig og økonomisk decentralisering af ressourcegrupperne og de særlige pladser skal det sikres, at der på tværs af tilbuddene i fx fælles mødefora sker en videndeling og udvikling af fælles fagligheder og praksisser, der sikrer kvalitet og udvikling af tilbuddene.

Der er altså alene tale om en udlægning af budget til og ledelse af ressourcegrupperne. Dermed bevares det velfunderede faglige miljø og kompetencer. En decentralisering vil medvirke til at skabe en større sammenhæng mellem dagtilbuddet, der huser gruppen og de øvrige børnegrupper – og dermed skabe basis for en større inklusion af ressourcebørnene på sigt.

3.3 Samling af specialtilbud på det specialiserede børneområde til almenområdet

Med henblik på at styrke den forvaltningsmæssige indsats for at sikre mest mulig inklusion af børn i alderen 0-6 år med specielle behov i almenområdet flyttes ophold i særlige dagtilbud § 32 fra det specialiserede børneområde til specialområdet for dagtilbud. Overflyttelse af administration og budget sikrer samtidig bedre sammenhæng mellem visitationen til § 32 og bevilling. Der er i 2011 afsat 4,2 mio. kr. til § 32.

Formålet med § 32 er at tilgodese børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne behov for særlig støtte behandling og træning, således at de får gode muligheder for udvikling og trivsel. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold i et særligt dagtilbud iht. § 32 i lov om social service til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte. Kommunens forpligtelser i forhold til § 32 er således et supplement til den kommunale forpligtelse efter dagtilbudslovens § 4.

Lyngby-Taarbæk Kommune har i øjeblikket ikke en § 32 institution og køber derfor institutionspladser i omkringliggende kommuner. Allerede i dag foretages den faglige vurdering af det enkelte barns behov for hjælp efter § 32 af specialkonsulenter i Dagtilbudsafdelingen. Afgrænsning af målgruppen baserer sig ikke på bestemte diagnoser eller karakteren af funktionsnedsættelsen, men på en faglig vurdering af barnets behov for særlig støtte og behandlingstilbud, herunder et træningstilbud. Vurderes behov for et særligt dagtilbud iht. § 32, visiteres sagen i dag af afdelingen for Børn og Familier, der har den økonomiske kompetence til at bevillige et ophold i et særligt tilbud iht. § 32 i lov om social service.

Med samling af visitationskompetencen og bevilling af pladser efter § 32 forventes en skærpet fokus mellem faglighed og økonomi. Dette kan i nogle tilfælde give det almene dagtilbudsområde en fleksibel mulighed for selv at løse opgaven i eget regi, såfremt det vurderes fagligt muligt. Det vil samtidig betyde, at børnene undgår lange transporttider til nye institutioner, men i stedet med de rette ressourcer kan hjælpes i lokalområdet.

4. Bedre central understøttelse og styring af specialområdet

Omlægningen af dagtilbuddenes arbejde med de udsatte børn forudsætter en klar central fælles inkluderende pædagogik og praksis for at sikre at dagtilbuddene styrker deres arbejde med børn med særlige behov. Samtidig sikres en mere gennemsigtig og hensigtsmæssig visitation og styring af det samlede område.

4.1 Kvalitetssikring og kompetenceudvikling af dagtilbuddenes specialindsats

For at sikre kvaliteten i den decentrale specialindsats fastlægges der centralt mål og vision for indsatsen, som garanti for et fælles fagligt niveau og ambition i indsatsen. Samtidig viser erfaringen fra andre kommuner, at lederen får en central rolle i indsatsen, herunder ressourcetildeling, kvalitetssikring af arbejdet med inklusion og opfølgning. Derfor formuleres et klart ledelsesgrundlag for lederens ansvar og rolle i forbindelse med at sikre dagtilbuddenes inkluderende pædagogik og praksis.

Hvert dagtilbud (område og netværk) udarbejder, med udgangspunkt i ovenstående mål, for hvordan der arbejdes med indsatsen overfor børn med særlige behov i virksomheds- og læreplaner, og afrapporterer efterfølgende resultater og effekter heraf til forvaltningen.

For at sikre en fortsat videreudvikling og fokus på det decentrale inklusionsarbejde er det vigtigt at fastholde en fortsat videndeling og kompetenceudvikling. Der skal derfor etableres centrale tværgående initiativer, der sikrer en fortsat fokus, videndeling og kompetenceudvikling i de almene dagtilbud med fokus på skiftet fra en individorienteret til en mere relationel tilgang, fx form af inklusionstemadage mv.

Uddannelsesindsatsen skal ses i tæt sammenhæng med det kommende kompetenceudviklingsprojekt vedrørende SAL-modellen, som implementeres på 0 – 6 års området i 2011-12.

4.2 Visitation

Visitationen til den lokale indsats ligger i fremtiden hos områdelederen eller hos den specialansvarlige leder i netværket. Ansvar for indsatsen er lagt hos dagtilbudslederen eller børnehusholderen, som sikrer kvaliteten (jf. også afsnit 1. ovenfor) af den decentrale indsats for at støtte børn med særlige behov og deres omgivelser.

Der er fortsat central visitation til ressourcegrupper, særlige pladser, § 32-pladser samt til det pædagogiske specialvejleder korps. Der nedsættes et visitationsudvalg med deltagere fra PPR, Motorikhus, Sproghus, pædagogisk konsulent (formand) samt dagtilbudsleder.

4.3 Økonomistyring

I forbindelse med decentralisering får dagtilbuddene selv ansvar for budgettet på specialområdet. I dag er hele budgettet fastlagt centralt i Dagtilbud og Børnesundhed og tildeles til de enkelte indsatser via en *specifik timetildeling*. I fremtiden lægges der op til en model med en højere grad af *generel ressourcetildeling med udgangspunkt i børnetallet* – dermed tildeles ressourcer svarende til det øvrige dagtilbudsområde, hvor pengene følger barnet.

Decentraliseringen af økonomien giver dagtilbuddene en kontant incitamentsstruktur til i fremtiden i højere grad at inkludere børnene og sætter derfor fokus på den decentrale indsats. Det større ansvar og det større råderum gør det muligt for dagtilbudslederne at prioritere på tværs af hele indsatsen. Omvendt sikrer den specifikke timetildeling større mulighed for konkrete tværgående prioriteringer, ligesom små enheder ikke er så sårbare i forhold til realisering af indsatsen.

5. Økonomiske konsekvenser

Der er afsat 13,5 mio. kr. årligt til specialområdet. Hertil kommer midler til ressourcegruppen i Spurvehuset (indgår ikke i nedenstående oversigt idet den allerede i dag finansieres via normalområdet, men forudsættes omlagt i tråd med de resterende ressourcegrupper).

- Decentralisering af specialindsatsen til netværk og områder betyder en decentralisering af midlerne, tabellen nedenfor viser fordelingen. Midlerne fordeles forholdsmæssigt på baggrund af det samlede børnetal.

Netværk/område	Budget (kroner brutto)	Budget (ugentlige timer)
Ulrikkenborg-området	536.378	41,1
Virum-Nord område	493.311	37,8
Lyngby/Taarbæk netværk	720.391	55,2

Virum/Sorgenfri netværk	999.673	76,6
Lundtofte/Brede/Hjortekær netværket	796.084	61,0
Selvejende netværk*	1.131.483	86,7

*) To dagtilbud indgår ikke i netværk – Stjernedalen og Skovbo – midlerne tildeles følgelig direkte til disse dagtilbud

- De økonomiske konsekvenser nedlæggelse af ressourcegrupper er de samme og følger budgetaftalen 2011-14 uanset hvilke af de to forslag der vælges.

I forbindelse med budgetaftalen for 2011 - 14 besluttede budgetforligspartierne at reducere antallet af ressourcepladser, svarende til 400.000,- kr. netto i 2011 og 800.000,- kr. netto i 2012. Det betyder en bruttobesparelse på henholdsvis 533.333,- kr. i 2011 og 1.066.667,- kr. fra 2012 og i de følgende år.

Samtidig blev det besluttet, at dagtilbuddene på normalområdet tilføres 400.000,- brutto fra 2011 og i de følgende år. Midlerne er fordelt til dagtilbuddene.

På grund af den sene implementering af budgetreduktionen, kan det ikke nås i 2011 at realisere hele besparelsen. Det foreslås, at besparelsen enten a) findes et andet sted inden for Børne- og Fritidsforvaltningen område eller b) overføres til 2012.

- Handleplanen foreslår en udlægning af budget til ressourcegrupperne til dagtilbuddene efter ressourcefordelingsmodellens principper med udgangspunkt i et beløb pr. barn svarende til det nuværende ressourcebudget. Der formuleres et tillæg til ressourcefordelingsmodellen herom.
- Budgettet for § 32 i alt 4,2 mio. overføres til Specialkorpset under Dagtilbud.

Desuden finansierer specialområdet andre specialfunktioner især på motorik og sprogområdet, som tidligere er vedtaget dog uden omlægning af budgettet. For at sikre en mere gennemsigtig og effektiv administration, omlægges midlerne administrativt til disse funktioner. Det drejer sig om følgende indsatser:

- Desuden finansieres to motorikpædagoger i Motorikhuset (i alt kr. 457.600,-) via midlerne til specialområdet på dagtilbuddene – disse midler foreslås overført til Motorikhuset.
- Endelig finansieres en enkelt medarbejder – sprogvejlederen – delvist af Dagtilbud og Børnesundhed. Det foreslås, at finansieringen samles under Dagtilbud og Børnesundhed. Dvs. at der flyttes kr. 270.000,- til Dagtilbud og Børnesundhed fra specialområdet.

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede i marts 2011 at samle hele to-sprogsindsatsen på dagtilbudsområdet. I den forbindelse blev de to to-sprogspædagoger, som hidtil var finansieret af støtteområdet (i alt kr. 766.480,-) overført til to-sprogsområdet.

6. Implementering

Af hensyn til realisering af budgetaftalens besparelse implementeres forslagene allerede pr. 1. august 2011 – dog skal der tages hensyn til, at en decentralisering af specialindsatsen betyder at specialpædagogerne skal vilkårsændres.

Udlægning af budget til ressourcegrupper anbefales gennemført fra 1. januar 2012. tillæg til ressourcefordelingsmodel udarbejdes i efteråret 2011.

Uanset model vil lederne og medarbejderne på de enkelte dagtilbud stå i midten af en fagligt båret forandring med støtte fra og rammer defineret af den centrale forvaltning.

Decentraliseringen forudsætter, at en del arbejdsgange ændres både centralt og decentralt. Centralt drejer det sig bl.a. om formulering af mål, vision og ledelsesgrundlag for indsatsen, procedurer i forbindelse med virksomheds- og læreplaner, samt afrapportering og for visitationen. Decentralt må det forudsættes at der er behov for en vis kompetenceudvikling udover SAL for at kunne varetage opgaven med de særligt udsatte børn.

Forslagene kræver forhandling med BUPL, idet omlægningen vil få personalemæssige konsekvenser.

HALDOR TOPSØE A/S

NYMØLLEVEJ 55 · P.O. BOX 213 · DK-2800 LYNGBY · DENMARK · CVR NO. 41853816 · VAT. NO. DK 41853816
TELEPHONE: +45 4527 2000 · FAX: +45 4527 2999 · WWW.HALDORTOPSØE.COM

MODTAGET
1 8 SEP. 2006

Børne- og Fritidsforvaltningen

Lyngby-Taarbæk Kommune
Toftebæksvej 12
2800 Lyngby

BØRNEUDVALGET

DEN 19.05.2011

SAG NR. 6

Att. Trine Bendixen, Pladsanvisningen

Lyngby, den 15. september 2006

10120/SHF @Topsøe.
dk

Børnehuset Lærkereden

Med henvisning til de telefonsamtaler, du har haft med Amy Malling, omkring Haldor Topsøe A/S' fortrinsret til 12 pladser i Børnehuset Lærkereden, jf. overenskomst, dateret januar/februar 1996, i 15 år at regne fra 1. juli 1996, ønsker vi at få en skriftlig accept på nedenstående forhold:

1. Haldor Topsøe A/S kan disponere over 12 pladser frem til og med juni 2011.
2. I den periode administrerer Haldor Topsøe A/S ordningen i samarbejde med Pladsanvisning i Lyngby-Taarbæk Kommune.
3. Jf. overenskomstens § 1, stk. 2, opsiges den ansattes barn/børn med 6 måneders varsel, hvis ansættelsesforholdet i Haldor Topsøe A/S ophører, medmindre den ansatte er bosiddende i Lyngby-Taarbæk Kommune. Vi må vel anse denne regel for at være bortfaldet, da der er indført mulighed for som forældre frit at vælge børneinstitution på tværs af kommunegrænser.
4. Denne valgfrihed indebærer, at medarbejderes børn, der bliver anvist en plads i hele overenskomstperioden, d.v.s. frem til og med juni 2011, kan bibeholde pladsen, hvis forældrene ønsker det.

Hvis kompetencen til at berigtige ovenstående forhold er uden for Pladsanvisningens område, håber vi, at du vil viderebringe dette brev til den rette myndighed.

Med venlig hilsen
HALDOR TOPSØE A/S

S. H. Frandsen
Susanne Hornbeck Frandsen
Personaleafdelingen

BØRNEUDVALGET
DEN 19.05.2011
SAG NR. 6

Dato: 19.09.2006

Ref.: TBE

J.-nr.:

Haldor Topsøe A/S
Nymøllevej 55
2800 Kgs. Lyngby

Att. Susanne Hornbeck Frandsen,
Personaleafdelingen

Børnehuset Lærkereden

Det bekræftes hermed at Lyngby-Taarbæk Kommune accepterer de 4 forhold.
(Vedlagt er kopi af brevet).

Venlig hilsen

Trine Savkov Bendixen

Pladsansvsnngen
Lyngby-Taarbæk Kommune
Tlf. 45 97 30 73

KOPI

**Børne- og
Fritidsforvaltningen**

Administrationsbygningen
Toftøbæksvej 12
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 97 30 00
Fax. 45 97 30 89

børnefritid@ltk.dk
www.ltk.dk

Overenskomst mellem kommunalbestyrelsen i Lyngby-Taarbæk Kommune og bestyrelsen for Børnehuset Lærkereden, beliggende Nymøllevej 38, 2800 Lyngby, om institutionens drift som daginstitution for børn i alderen 0 - 6 år.

Der er for institutionen oprettet vedtægt, der den..... er godkendt af kommunalbestyrelsen.

I henhold til §§ 69-73 i Lov om Social Bistand indgås følgende overenskomst:

§ 1. Antallet af pladser i institutionen fastsættes pr. 1. juli 1996 til 64, fordelt på 24 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn. Børnenormeringen kan kun ændres efter aftale, jf. § 14. Firmaet Haldor Topsøe A/S gives fortrinsret til 12 af Børnehusets pladser til de ansattes børn i indtil 15 år at regne fra Børnehusets åbning den 1. juli 1996.

Stk. 2. Når ansættelsesforholdet i firmaet Haldor Topsøe A/S ophører opsiges den ansattes barn/børn i Børnehuset med 6 måneders varsel, med mindre den ansatte er bosiddende i Lyngby-Taarbæk Kommune. Haldor Topsøe's kvote opfyldes ved førstkommende ledige plads.

§ 2. Bestemmelse om optagelse af børn i Børnehuset Lærkereden foretages af Lyngby-Taarbæk Kommune i samarbejde med firmaet Haldor Topsøe A/S efter de nærmere aftalte regler i tillæg til overenskomsten.

Stk. 2. Ved optagelse af børn fra anden kommune er det en forudsætning ved optagelse i institutionen, at bopælskommunen refunderer den kommunale andel af udgifterne.

§ 3 Institutionens leder varetager under ansvar over for bestyrelsen den pædagogiske ledelse og den daglige drift af institutionen.

§ 4. Institutionen holder åbent på følgende ugedage:

mandag - torsdag kl. 7 - 17

fredag kl. 7 - 16

Stk. 2. Den daglige åbningstid fastsættes af kommunalbestyrelsen. Meddelelse om ændringer i åbningstiden skal gives med rimeligt varsel.

§ 5 Antallet af stillinger ved institutionen og disse stillingers art fastsættes af institutionen indenfor de rammer, der er fastsat af kommunalbestyrelsen i henhold til det godkendte årsbudget.

§ 6. Institutionens bestyrelse ansætter og afskediger personale i institutionen inden for de rammer, der er fastsat i henhold til det godkendte årsbudget, jf. §§ 7 og 9.

Afskedigelse af personale skal ske i samarbejde med kommunens personaleafdeling med henblik på overholdelse af de formelle regler.

Stk. 2. Ansættelse og afskedigelse af institutionens leder sker under forbehold af kommunalbestyrelsens godkendelse. Institutionen må ved opslag af stillinger tage forbehold herom.

Stk. 3. Vedtager kommunalbestyrelsen bestemmelser om ansættelsesstop for de kommunale daginstitutioner, er institutionen uanset bestemmelsen i stk. 1 også omfattet af et sådant ansættelsesstop.

§ 7 Løn og andre ansættelsesforhold for institutionens personale fastsættes i henhold til overenskomst og bestemmelser, der – efter aftale med de respektive organisationer – er fastlagt på det pågældende område.

§ 8 Beregning og udbetaling af lønninger sker ved kommunalbestyrelsens foranstaltning.

~~**§ 9.** Kommunalbestyrelsen dækker institutionens driftsudgifter på grundlag af det godkendte årsbudget og i henhold til de retningslinjer, som er fastsat af kommunalbestyrelsen.~~

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan uanset bestemmelsen i stk. 1 fravige det godkendte årsbudget, såfremt det sker i forbindelse med generelle vedtagelser vedrørende driftsforholdene i de kommunale daginstitutioner.

Stk. 3. Institutionen forpligter sig til at overholde det godkendte budget i henhold til de budget- og regnskabsregler, som er fastsat af kommunalbestyrelsen. Institutionen foretager en løbende budgetkontrol efter regler, der er fastsat af kommunalbestyrelsen.

§ 10 Institutionens bogholderi og regnskabsførelse varetages af kommunalbestyrelsen. Forældrebetalingen opkræves af kommunalbestyrelsen.

§ 11 Inventar, som er finansieret over det budget, der er godkendt af kommunalbestyrelsen, må ikke fjernes fra institutionen uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

§ 12. Institutionen må ikke uden kommunalbestyrelsens forudgående samtykke fremleje den faste ejendom, som tilhører kommunen, eller benytte institutionen til andre formål.

Stk. 2. Institutionen kan ikke uden kommunalbestyrelsens forudgående samtykke træffe beslutning om optagelse eller overtagelse af lån – ej heller ved mellemregning med andre institutioner – eller vedtage ændringer i lånevilkår eller forpligte sig ved kaution eller anden økonomisk garanti eller foretage ændring af vilkår for eventuelle eksisterende garantiforpligtelser eller lignende.

Stk. 3. Foretagender, der skal finansieres ved optagelse af lån, må ikke påbegyndes, forinden institutionen har opnået kommunalbestyrelsens samtykke til finansiering af lån.

§ 13. Aftaler indgået mellem kommunalbestyrelsen og institutionens bestyrelse vedrørende nærmere enkeltheder om institutionsdriften, herunder fastsættelse af de under § 1 nævnte bestemmelser om antallet og alderssammensætningen af indskrevne børn, kan indeholdes i protokollerede tillæg til overenskomsten. Ændringer i fortrinsretten for børn af ansatte i firmaet Haldor Topsøe A/S kan kun ske med godkendelse fra firmaet.

Stk. 2. Overenskomstparterne kan anmode om genforhandling af de bestemmelser, der er fastsat i sådanne tillæg.

§ 14. Institutionen overgår fra kommunal til selvejende daginstitution den 1. juli 1996, datoen for driftsoverenskomstens ikrafttælden.

§ 15. Overenskomsten kan af parterne opsiges med 9 måneders varsel under respekt af den i § 1 indrømmede fortrinsret. Indtil ny overenskomst træder i kraft er den tidligere overenskomst gældende.

For institutionen

For kommunalbestyrelsen

Dato:

Dato:

Tiltrådt af firmaet Haldor Topsøe A/S

Dato:

NOTAT
om

BØRNEUDVALGET
DEN 19.05.2011
SAG NR. 7

KOMMISSORIUM for evaluering af projektet overgange mellem tilbud

---

Retningslinier for arbejdet med overgange mellem tilbud blev vedtaget i Børneudvalget den 14.11.2006.

Udover en godkendelse af selve konceptet blev det præciseret, at alle skoler og institutioner som minimum skal opfylde de minimumskrav, som opstilles i konceptet. Det blev endvidere godkendt, at tilføje indsatsen med overgange for børn og unge med særlige behov og to-sprogede børn og unge, når udarbejdelsen af kommunale retningslinier for udveksling af fortløbende oplysninger samt indsatsen om rummelighed er færdiggjort,

Evalueringen af overgange mellem tilbud skulle have været foretaget i 2009 og således udskudt med 1 år til 2010.

Der nedsættes en arbejdsgruppe til at gennemføre evalueringen, som består af :

Søren Güllich, Fuglsanggårdsskolen, formand
Malene Herbert fra Lindegårdsskolen
Bo Jansen fra Fuglsanggårdsskolen
Noomi Holsegård fra Stoppestedet
Annette Ameland fra Langs Banen
Helle Olesen fra Børnereden.

Arbejdsgruppen kan inddrage andre fagpersoner i evalueringen undervejs.

Evalueringen af overgange mellem tilbud skal indeholde en devaluering af

- fra hjem til vuggestue
- fra vuggestue til børnehave
- fra børnehave til SFO og skole
- fra SFO til klub
- fra skole til ungdomsuddannelse.

Arbejdsgruppen skal for hver af overgangene evaluere på, om de anbefalinger, der ligger for den pågældende overgang, er fulgt, og om der eventuelt er forslag til forbedringer, præciseringer eller lignende.

Alle overgange skal endvidere evalueres på overgangen for børn og unge med særlige behov samt to-sprogede børn og unge.

Udover selve evalueringen af anbefalingerne til diverse overgange skal arbejdsgruppen vurdere de problemstillinger, der kan ligge i anbefalingerne til overgangene, set i forhold til det nye

projekt "Børn på tværs". Er der forhold i det nye koncept, som medfører yderligere præciseringer i anbefalingerne til de pågældende overgange.

Udover en evaluering af, hvorledes anbefalingerne har virket i forhold til de forskellige overgange, skal arbejdsgruppen afsluttende udarbejde et sæt mindstestandarder vedrørende anbefalinger til hver af de konkrete overgange.

Det forventes, at evalueringen m.v. er tilendebragt i december 2010, således at evaluering samt forelæggelse af forslag til nye mindstestandarder kan forelægges for Børne- og Ungdomsudvalget i januar 2011.

August 2010

Torben Carlsen

Notat

Evaluering af aftalerne om overgange mellem tilbud.

Historik.

I 2004 nedsattes en arbejdsgruppe, der skulle se på mulighederne for at skabe bedre procedurer i forbindelse med overgange mellem forskellige tilbud i kommunen. Arbejdsgruppen blev sammensat sådan at både dagtilbud (ledere fra vuggestue og børnehave), skoler (skoleledere og SFO-ledere) og klubledere deltog.

Arbejdsgruppen færdiggjorde arbejdet i 2005, og rapporten blev efterfølgende vedtaget politisk.

Aftalerne indeholdt anbefalinger om procedurer – møder, arrangementer og samtaleskemaer – og tog afsæt i forskellige praksisser i de enkelte institutioner, som vurderedes at være succesfulde.

Rapporten har siden været revideret af delvist ny arbejdsgruppe under ledelse af dagtilbudschef Susanne Poulsen. Her blev der strammet op på forskellige procedurer og samtaleskemaerne, som benyttes i forbindelse med overgangen mellem vuggestue og børnehave og mellem daginstitutioner og skoler blev revideret.

Rapporten blev desuden strammet op, således at den første rapports anbefalinger blev erstattet af mindstekrav.

I efteråret 2010 blev nedsat en arbejdsgruppe, som fik til opgave, at foretage en egentlig evaluering af:

- "om de anbefalinger, der ligger for den pågældende overgang, er fulgt, og om der er evt. er forslag til forbedringer, præciseringer eller lignende".
- "børn og med særlige behov samt tosprogede børn og unge" skal særligt evaluere, og
- "problemstillinger, der kan ligge i anbefalingerne til overgange, set i forhold til det nye projekt "Børn og unge på tværs"

I denne forbindelse, har arbejdsgruppen inddraget yderligere lov- og regelændringer, der er kommet til siden vedtagelsen af rapporten i november 2008.

Det samlede kommissorium vedlægges.

Arbejdsgruppen har bestået af:

Skoleleder søren Güllich – formand
Viceskoleleder Pernille Jespersen
SFO-leder Bo Jansen
Dagtilbudsleder (børnehus) Anette Ameland
Dagtilbudsleder (børnehus) Noomi Holsegård
Dagtilbudsleder (vuggestue) Helle Olesen.

Arbejdsform.

Arbejdsgruppen har udarbejdet skemaer, indeholdende alle mindstekrav, og bedt alle institutioner i kommunen om at forholde sig til disse, sådan at hvert krav vurderes og beskrives ved.

- Hvordan kravet opfyldes
- Evt. forslag til ændringer og/eller tilføjelser
- Egen vurdering af, hvor godt kravet opfyldes og kravets relevans.

De enkelte institutionstypers tilbagemeldinger er herefter sammenskrevet af de respektive arbejdsgruppemedlemmer. Daginstitutionsledernes for daginstitutionernes område – både op ad og nedad – skolerepræsentanterne – også både op ad og ned ad – og overordnet klubleder Henrik Birk Nielsen for klubbernes vedkommende.

Leder for LTU – Lyngby Tiendeklasse– og Ungdomsskolecenter – Kenneth Brandt har indgået i evalueringen og besvaret evalueringsskemaet som modtager af elever i overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse.

Endelig har arbejdsgruppen sammenskrevet evalueringsskemaet, således at statusevalueringen fremgår samlet for hver af de deltagende institutionsformer. Skemaerne vedlægges.

Arbejdsgruppens anbefalinger på områder, hvor der ikke er kommet nye regelsæt.

Arbejdsgruppen foreslår:

- **Samtaleskemaerne**
I de nuværende samtaleskemaer beskrives proceduren sådan, at det er pædagogen, der udfylder skemaet og fremsender det til den modtagende institution på baggrund af den samtale forældrene har haft med pædagogen.

Praksis viser imidlertid, at det bør præciseres tydeligere, at det er pædagogen der skriver, sådan at det er den professionelle vurdering, som fremgår af det fremsendte skema. Skemaet bør således ikke kunne blive et "kompromis" mellem institutionens og forældrenes evt. modstridende synspunkter.

Det bør præciseres, i hvor høj grad alle punkter i skemaet skal udfyldes, og om der er punkter der evt. kan udfyldes med et "ok" eller "ikke relevant".

Afleveringsfristen bør præciseres. Se også afsnitte om nye regler for udsættelse af skolegang.

Skemaet forekommer for omstændeligt, når børn flytter fra internt fra vuggestue til børnehave i et børnehus. Det foreslås at det tydeliggøres, at skemaet ikke udfyldes ved skift inden for samme institution.

Arbejdsgruppen anbefaler at tillægsskemaer for så vidt angår tosprogede elever gennemgås af den nye konsulent for tosprogede børn og familier, med henblik på evt. justeringer.

- **Barnets lejlighed til at besøge skolen, herunder SFO.**
I den nu gældende rapport er det et mindstekrav, at det nye skolebarn får lejlighed til at besøge skolen ved:
  - D1. Børnehaven besøger skolen med de børn, der skal starte på skolen.
  - D2. Børn og forældre inviteres til introducere i SFO og bh.kl.

Med indførelsen af tidlig SFO-start vil formålet med introducere D2 nu i langt højere grad kunne tilgodeses inden for de tre måneder, som børnene går i tidlig SFO før den egentlige skoleindskrivning i august. Optimalt inden for de to første måneder. Arbejdsgruppen foreslår, at punktet D1 fastholdes og at formål og indhold for introducere D2 formuleres som et krav til indhold i de to første måneder fra 1. maj til 30. juni.
Se også neden for.

Arbejdsgruppens anbefalinger på områder, hvor der er kommet nye regler siden november 2008.

Siden sidste revision af aftalerne om overgange – november 2008 – er der vedtaget div. lovændringer og omlægnings af praksis, som gør det nødvendigt at revidere forskellige afsnit i dokumentet.
Arbejdsgruppen oplister disse og kommer med forslag til justeringer i dokumentet.

- **Tosprogede børn – ændringer omkring § 4a og modtagelsesklasser.**
I august 2010 overgik tilbuddet om sprogundervisning for tosprogede i alderen fra 3 til 6 år til dagtilbudsloven fra folkeskoleloven, og fra skoleåret 2011/12 er modtagelsesklasserne erstattet af en anden ordning.

Bemærkningerne omkring tosprogede børn i dokumentet om overgange skal derfor revideres, så de er i overensstemmelse med nye gældende regler og procedurer. Arbejdsgruppen foreslår, at konsulent for tosprogede børn og familier Beata Anderson inddrages i revideringen af dokumentet på dette område.

- **Krav i forbindelse med "Børn og unge på tværs" – stafetlog m.m.**
Arbejdsgruppen foreslår, at krav og procedurer omkring "børn på tværs" skrives ind i dokumentet om overgange.

Der bør vedtages en procedure, som sikrer, at den modtagende skole ved, at der er oprettet en stafetlog, hvis det er tilfældet. Konkret foreslår arbejdsgruppen foreslår, at samtalskemaet, som afleveres til skolerne af forældre ved indskrivningen, bør indeholde oplysninger om stafetlog, hvis en sådan er lavet på det enkelte barn og familie. Herunder hvem der er stafetholder.

Således vil det også blive bekendt for modtagende skole, om der er behov og evt. tildelt særlig støtte, idet det vil fremgå af stafetlogen.

- **Ændrede terminer. Skolebestyrelsesvalg, indskrivning o.a.**
Fra skoleåret 2010/11 er skolebestyrelsens valgperiode ændret fra 4 år fra april til april til 4 år fra august til august. Valg er derfor også rykket til et senere tidspunkt, og det vil ikke længere være nødvendigt med fremrykkede indskrivninger til børnehaveklasse ved valgår.
Arbejdsgruppen konstaterer at, de ændrede tidsterminer gældende for hvert 4. år tages ud af aftalerne.

- **Ændrede procedurer vedr. udsættelse af skolestart.**

Fra og med skoleåret 2010/11 er procedurerne vedr. ansøgning om og bevilling af udsat skolegang omlagt. Dette medfører bl.a. nye krav til mødeaktivitet mellem personale, forældre og psykolog, talehørelærer eller andre relevante fagpersoner. Femårsmøde, hvor forventet skolemodenhed ved det 6. år i august drøftes, og evt. handleplan aftales, er fremrykket. Skal afholdes inden juli.

Netværksmøde inden 15. november samme år, med deltagelse af relevante fagpersoner og evt. deltagelse fra kommende skole.

Arbejdsgruppen konstaterer, at det i den nye procedure bør præciseres, hvem der deltager i netværksmødet, og at udtalelse fra dette mødes deltagende fagpersoner skal vedlægges forældrenes kommende ansøgning på indskrivningstidspunktet i februar.

Folder om skolebarnets modenhed fra den modtagende skole bør gives til de afgivende institutioner, og det vil desuden være hensigtsmæssigt at der udarbejdes en folder om skolemodenhed fælles for hele LTK.

- **Børn med særlige behov og evt. tildelt støtte.**

Specialtilbudsudvalget har i forbindelse med sine drøftelser om øget inklusion og støtte til børn med særlige behov konstateret, at børn med støtte i dagtilbud har et omfang af støttetimer, som ikke kan videreføres i samme omfang, når barnet fortsætter i skole.

Dette kan naturligt nok medføre utilsigtede frustrationer hos forældre til børn med særlige behov forud for skolestart.

Arbejdsgruppen skønner, at dette ikke skyldes at der er væsentligt flere støttetimer til rådighed i dagtilbuddene end i skolerne, men at timerne fordeles ujævnt på grund af tildelingsmåden gennem støttepædagogkorpset.

Arbejdsgruppen anbefaler derfor en øget mulighed for dagtilbuddene til at tildele efter behov – f.eks. ved at støttetimerne er udlagt decentralt, som på skolerne – og ikke gennem ansøgning til støttepædagogkorpset.

- **Tidlig start i SFO**

Børne og ungeudvalget har vedtaget, at der indføres tidlig start i SFO for kommende børnehaveklassebørn på alle skoler fra skoleåret 2012/2013.

Der er efter arbejdsgruppens opfattelse flere pædagogiske fordele ved dette. Både en forbedret mulighed for at etablere den bedst mulige klassedannelse fra august, og bedre muligheder for at børnene får kendskab til og tryghed ved skolen før den egentlige skolestart.

Dette vil efter arbejdsgruppens opfattelse overflødig gøre anbefalingen om introduktion i SFO og børnehaveklasse (D.2), som den er formuleret nu.

Arbejdsgruppen forslår, at formål og indhold for introduktionerne D2 formuleres som en del af kravet til indholdet i tidlig SFO-start. Optimalt inden for de to første måneder fra 1. maj til 30. juni.

Se også oven for.

Arbejdsgruppen april 2011.

Skema 1 – Hjem til vuggestue - Sammenfatning

Minimumskrav	Beskrivelse: Hvordan opfyldes kravet	Forslag: Ændringer og/eller tilføjelser	Egen Evaluering: Vurdering af hvor godt kravet opfyldes og dets relevans
A. at forældrene inviteres til en samtale med pædagogerne i vuggestuen/dagplejeren	Der affholdes introduktionssamtale før barnet starter. Oftest er det lederen, der fører samtalen med forældrene. Rundvisning, forventningssamtale og barnets forudsætninger og praktiske oplysninger nedfældes i startpapir.		Kravet opfyldes til fulde. Kravet er relevant.
B. at der laves en køreplan for barnets første dage	Alle laver en plan for den første tid i dagtilbuddet. Ca. halvdelen har en fast og nedskrevet plan.		Kravet opfyldes. Kravet er relevant.
C. at der er en gensidig dialog med forældrene om barnets start i institutionen efter ca. en måned	6 ud af 8 vuggestuer har en fast køreplan for en forventningssamtale efter ca. en måned med forældrene. De resterende taler løbende med forældrene i opstarten og holder kun et møde, hvis det skønnes nødvendigt. Bl.a. hvis barnet har særlige behov	Mange giver udtryk for, at det er for tidligt efter en måned. Det vil muligvis være tilstrækkeligt at holde den faste 3 måneders samtale.	Kravet opfyldes delvist. Samtalen er relevant, men kan afvikles under forskellige former og forskellig i tidshorisont
D. at der foretages en opfølgende samtale med forældrene inden for de første 3 måneder	Alle afholder en 3 måneders samtale. Dagplejeren inviterer forældrene til en opfølgende samtale. Forældrene skriver under på at den har fundet sted		Kravet opfyldes til fulde. Kravet er relevant.

BØRNEUDVALGET
DEN 19.05.2011
SAG NR. 7

Skema 2 – Vuggestue til børnehave, Sammenfatning

Minimumskrav	Beskrivelse: Hvordan opfyldes kravet	Forslag: Ændringer og/eller tilføjelser	Egen Evaluering: Vurdering af hvor godt kravet opfyldes og dets relevans
<p>A. at den afgivne vuggestue afholder en forældresamtale for at forberede overgangen og at pædagogen i den forbindelse udfylder et samtaleskema, som kan følge barnet over i børnehaven.</p>	<p>Alle udfylder overgangsskemaerne.</p> <p>Nogle udløvere det til forældrene så de kan forberede sig til mødet, andre udfylder det på et møde sammen med forældrene.</p> <p>Overgangsskema udfyldes ikke i vuggestue- til børnehavetildeling i børnehuse (samme institution). Her afholdes samtale med forældre, og skemaet benyttes evt. som støtte ved samtalen.</p> <p>Skemaet afleveres ikke i tilstrækkelig grad fra dagpleje til børnehave.</p>	<p>Kravet bør ikke være inden for samme institution (vuggestue til børnehave).</p>	<p>Kravet opfyldes</p> <p>Kravet er relevant fra institution til institution.</p> <p>Skemaet afleveres ikke i tilstrækkelig grad fra dagpleje til børnehave.</p>
<p>B. At vuggestue-/dagplejebarnet får mulighed for at besøge børnehaven sammen med sine forældre og sammen med pædagoger og kammerater når pladsen er tildelt</p>	<p>De fleste af dagtilbuddene besøger altid børnehaven før barnet skal starte sammen med deres kammerater. – uden forældre.</p> <p>Enkelte af dagtilbuddene besøger når/hvis tiden tillader det</p> <p>Desuden opfordrer vi også forældrene til at besøge den modtagende institution.</p>	<p>Der er et ønske om at børnehaverne kommer på genbesøg efter nogen tid.</p> <p>Man kunne ønske sig en folder om forventninger og modenhed i lighed med den der findes blandt mange skoler.</p>	<p>Kravet opfyldes.</p> <p>Kravet opleves som relevant.</p>
<p>C. at forældrene inviteres til en samtale med pædagogerne i børnehaven inden barnets start</p>	<p>Alle dagtilbud inviterer forældre til samtale inden barnets start i børnehaven.</p> <p>Dette gælder for børn der kommer fra vuggestuer, dagpleje, tilflyttere og internt i børnehuse.</p>		<p>Kravet opfyldes.</p> <p>Kravet opleves som relevant.</p>

<p>D. at der laves en køreplan for barnets første dage</p>	<p>Der laves en fast køreplan når skiftet finder sted fra dagtilbud til dagtilbud. Inden for børnehusene laves planer og samtaler efter interne køreplaner</p>	<p>Kravet opfyldes. Kravet opleves som relevant</p>
<p>E. at der afholdes en opfølgnings- og forventnings samtale med forældrene inden for de første 3 måneder</p>	<p>Alle afholder 3 måneders samtaler</p>	<p>Kravet opfyldes til fulde. Kravet opleves som relevant</p>

Skema 3 – Børnehave til skole undervisning og SFO

Minimumskrav	Beskrivelse: Hvordan opfyldes kravet	Forslag: Ændringer og/eller tilføjelser	Egen Evaluering: Vurdering af hvor godt kravet opfyldes og dets relevans
<p>A. at den afgivne børnehave afholder en forældresamtale med henblik på at vurdere skolemodenheden</p>	<p>Alle børnehaver laver samtaler med forældre vedr. skolemodenheden i året før barnet er undervisningspligtigt.</p> <p>Alle børnehaver er i gang med at implementere netværksmøder inden 15. november i samme år.</p>	<p>Samtalen om modenheden bør ligge allerede i april/maj, for at sikre god tid til iværksættelse af evt. efterfølgende handleplan.</p> <p>Det kan være hensigtsmæssigt, at der er krav om at skolerne sender intern forventningsfolder til de afgivende børnehaver, og der evt. udarbejdes en fælles for hele kommunen.</p>	<p>Kravet er relevant.</p> <p>Kravet opfyldes.</p> <p>For børn med ønske om udsat skolegang systematiseres hele samtaleprocessen yderligere ved indførelse af ny procedure.</p>
<p>B. at der afholdes skolestartsmøde med deltagelse af en pædagog ved de aktuelle skoler</p>	<p>Der afholdes skolestartsmøder på alle skoler i januar.</p> <p>Der inviteres pædagoger fra de omliggende børnehaver, og de deltager i forskelligt omfang.</p>	<p>Det kan overvejes om mindstekravet skal ændres, sådan at pædagogerne inviteres, og deltager hvis det er relevant.</p>	<p>Kravet er relevant.</p> <p>Kravet opfyldes delvist.</p>
<p>C. at børnehaven afholder et afsluttende forældresamtale og ved den lejlighed udfylder et samtaleskema, som sendes til skolen</p>	<p>Alle børnehaver oplever samtale og samtaleskema værdifuldt og relevant, men tidskrævende.</p> <p>Der er nogen variation skolerne imellem i forhold til hvor mange skemaer der modtages rettidigt, og i hvor høj grad de er brugbare.</p> <p>De fleste skoler bruger eller ønsker at bruge skemaerne i forbindelse med klassedannelsen og som generel information til bh.kl.lærer / SFO.pæd.</p>	<p>Det bør tydeliggøres yderligere, at det er pædagogen, der udfylder skemaet og sender skemaet som professionel.</p> <p>Alle børnehaver og skoler skal bruge samme skema.</p> <p>Skemaet bør revideres.</p> <p>Herunder tilføjelse af sidste afleveringsfrist.</p>	<p>Kravet er relevant.</p> <p>Kravet opfyldes delvist.</p> <p>Ikke alle skemaer udfyldes af pædagogen som professionel.</p> <p>Ikke alle skemaer kommer rettidigt.</p> <p>Ikke alle benytter det rette skema.</p>

<p>D. at barnet får lejlighed til at besøge skolen, herunder SFO'en.</p>	<p>Alle skoler har besøgsdage af varierende omfang og varighed. Svingende fra et besøg med forældre ved et "møde" og en dag i SFO/bh.kl. til to dage organiseret for alle børn og forældre.</p>	<p>Besøg i skole er pt. Formuleret i: D1. Børnehavens besøg i SFO/bh.kl. Her er formålet, at børnehaven kan bruge besøget i overgangsarbejdet og pædagogerne deltager aktivt. D2. Introduge i SFO/bh.kl., hvor børn og forældre inviteres. Her skal pædagogerne ikke inddrages. Hvis der indføres tidlig SFO-start 1. maj: Har introduge D2 ikke relevans, bortset fra tidlig forældreinddragelse Skal børnehavers besøg ligge i marts/april måned.</p>	<p>Kravet er relevant. Kravet opfyldes delvist Kravet burde have taget stilling til om både D1 og D2 skal opfyldes eller om der evt. kan laves en kombination. Børnehavepædagogers besøg ved introduge, opleves at være spild af tid, når de ikke inddrages aktivt. D2. Introduge for børnehavebørn har ikke relevans, hvis der gennemføres tidlig SFO-start.</p>
<p>E. at der, inden for det første kvartal, holdes forældresamtale på skolen</p>	<p>4 skoler afholder den såkaldte omvendte samtale, hvor forældre fortæller om deres barn, inden for de første uger af skoleåret. Alle skoler afholder skolehjem samtaler i efteråret – senest oktober/november. De fleste skoler bruger samtaleskemaet fra børnehaven ved samtalen.</p>	<p>Det bør overvejes, om der bør strammes på mindstekravet, så den "omvendte samtale" i august/september gøres obligatorisk. De skoler, der har dem, er meget tilfredse med udbyttet af dem.</p>	<p>Kravet er relevant. Kravet opfyldes delvist.</p>
<p>F. at der afholdes forældremøde(r) med de nye forældre på skolen</p>	<p>Alle skoler afholder tidlige forældremøder. Det typiske mønster er et infomøde på børnenes første skoledag, og et klasseforældremøde tidligt på året. Bortset fra LU med sen klassedannelse, i august eller primo september.</p>		<p>Kravet er relevant. Kravet opfyldes til fulde.</p>

Skema 4 – SFO til klub

Minimumskrav	Beskrivelse: Hvordan opfyldes kravet	Forslag: Ændringer og/eller tilføjelser	Egen Evaluering: Vurdering af hvor godt kravet opfyldes og dets relevans
A. Afholdelse af forældremøder med henblik på information om overgang fra SFO til klub	Alle skoler afholder informations forældremøder inden 3.klasse børnene starter i klub.	Der er stor tilfredshed med den måde overgangen foregår på fra skolernes side	Kravet opfyldes og opleves som relevant.
B. Besøg i klubben inden start.	Alle børn besøger klubberne inden sommerferien. Der er forskel på intensiteten i samarbejdet de enkelte SFO/klubber i mellem. Nogle klubber tilbyder individuelle besøg og ophold For børn efter aftale	Ingen forslag til ændringer eller tilføjelser.	Kravet opfyldes og opleves relevant

A. Afholdelse af forældremøde

Det er vigtigt at børn og forældre i slutningen af tredje klasse begynder at forholde sig til, både praktisk og mentalt, at børnene fra og med fjerde klasse ikke mere er under kontrolleret pasning.

Man kan beskrive det på følgende måde: Børn og forældre skal aflære ti års institutionskontrol inden børnene forlader SFO og overgår til klub, og børn og forældre skal lære at mestre den nye og større frihed børnenes frivillige fritidsklub liv indebærer. Ansvar, tillid, åbenhed, aftaler hjemmefra, selvforvaltning er nøgleord, i denne sammenhæng.

Derfor skal SFO og klub i fællesskab, informere om de nye udfordringer, og om de strukturelle og organisatoriske forskelle. Der afholdes forældremøder og uddeles informationsmateriale i foråret.

B. Besøg i klubben

Børnene vil komme på besøg i klubben før sommerferien og derefter kunne gæste klubben indtil sommerferien begynder.

SFO pædagoger og lærere lave overleveringsforretning af børnene til klubpersonalet.

Tosprogede børn

Det er vigtigt, at bestille en tolk til forældremøderne, hvis forældrene har behov for det.

Årsplan for udslusning af 3 klasse eleverne:

Maj:

- Forældreintroduktionsmøde i klubben for 3. klassernes forældre. Klubleder og personale vil give en orientering om klubben og dens virksomhed.
- Her lægges vægt på temaer som: Klubbens dagligdag. Klubbens aktiviteter og betaling for aktiviteterne. Kommunikation mellem børn og

forældre, personale og forældre, børn og personale. Ansvar for egen virksomhed. Personalet som vejleder. Samarbejdet mellem skolens lærere på mellemtrinnet og klubbens pædagoger.

- En repræsentant fra klubbens forældrebestyrelse vil ligeledes give en orientering omkring bestyrelsens arbejde.
- Lærere fra Klasserne deltager også.
- Forældrene vil, inden møde, få udleveret klubbens velkomstpjece.
- På mødet vil SFO lederen tale med forældrene om, hvorledes man i SFO forbereder børnene på, at de skal i klub efter sommerferien, samt hvorledes forældre kan medspille på dette projekt.

Juni:

- 3. klassernes primærpædagog og koordinatoren vil gennemgå klassens børn sammen med medarbejdere fra klubben. Der er afsat ca. 45. min pr klasse. Der overleveres ligeledes mellem klasselærere fra 3. kl. og 4. kl. se skemaer. Se skema og anvisning for dette.
- Der afholdes konference mellem lærere og klubpædagoger om børnenes sociale kompetencer, bl.a. således at eventuelle støtteforhold kan planlægges.
- 3. kl. kommer til introducere en klasse ad gangen.
- Fra introduktionsdagene og indtil sommerferien vil det være tilladt for 3. klasserne, at besøge klubben når de har lyst.

Skema 5 – Skole til ungdomsuddannelse

Minimumskrav	Beskrivelse: Hvordan opfyldes kravet	Forslag: Ændringer og/eller tilføjelser	Egen Evaluering: Vurdering af hvor godt kravet opfyldes og dets relevans
A. Lovkravene følges			Ok.
B. UU-vejleder deltager i teamets planlægningsmøde ved starten af skoleåret.	UU-vejleder aftaler deltagelse i teammøde(r) ved skoleårets start		Kravet er relevant
C. UU-vejleder deltager i forældremødet i august/september i 9. og 10.klasse	På nogle skoler deltager Vejlederen i stedet i 8. klasse. Det giver bedre mening, når hele udskolingsforløbets vejledning m.m. skal beskrives.	Bør flyttes til 8. klasse	Kravet opfyldes
D. Eleverne får tilbud om at besøge ét uddannelsesstilbud i løbet af foråret.	I 8. kl. er der 5 dage med besøg, 3 på gymnasial uddannelse og 2 dage på teknisk skole. I 9. kl. tilbydes individuelle uddannelsesbesøg, som eleven aftaler selv.	Lovændringer pr. 1.8.2010 har ændret tidspunkter for besøg på ungdomsuddannelser. Den enkelte skole vælger om man ønsker besøgsdagene.	Kravet er relevant Kravet opfyldes
E. Der afholdes klassekonference om videre uddannelse med klasseteam, UU-vejleder og skolens ledelse inden elevernes tilmeldinger til ungdomsuddannelser/10 kl. afsendes.	Der afholdes møde inden skolens indstilling til evt. ansøgning om gymnasial ungdomsuddannelse, og inden elevens ansøgning om ungdomsuddannelse		Kravet er relevant Kravet opfyldes
F. Der afholdes skole-hjemsamtaler inden tilmeldingsfristen for ansøgning til ungdomsuddannelserne er udløbet.	Ja. Se oven for		Kravet er relevant Kravet opfyldes
G. UU-vejleder tilbyder samtaler med de forældre der ønsker dette.	Ja		Kravet er relevant Kravet opfyldes
H. UU-Nord tilbyder udannelsesaftener for klasser og forældre i 8. – 10.klasse.	Ja. Samlet for flere skoler i efteråret.		Kravet er relevant Kravet opfyldes
I. Skolens leder indberetter oplysning om behov for specialundervisning for kommende 10. kl. elever til den modtagende skole og til PPR.	Ja.	Bør medtages på dagsordenen ved mødet om ungdomsuddannelser mellem team, vejleder og ledelse.	Kravet er relevant Kravet opfyldes
J. Skolen indberetter oplysninger om behov for dansk som andetsprog for kommende 10. kl. elever til den modtagende skole.	Ja. Som oven for.	Ja. Som oven for.	Kravet er relevant Kravet opfyldes

BØRNEUDVALGET
DEN 19.05.2011
SAG NR. 7

Lovgrundlag

- Ungdommens uddannelsesvejledning (UU-Nord) skal sørge for at eleverne løbende arbejder med individuel uddannelsesplanlægning.
- UU-Nord har ansvar for at den enkelte elev i 9.- og 10. klasse udarbejder en uddannelsesplan, hvoraf det fremgår, hvilke mål eleven har for uddannelse efter grundskolen eller 10. klasse, og hvilke elementer, der skal indgå for at eleven kan opnå disse mål.
- Uddannelsesplanen udarbejdes på baggrund af uddannelsesbogen, og på 10. klassetrin udarbejdes den tillige på baggrund af uddannelsesplanen fra 9. klasse
- Elevens uddannelsesplan skal være udfærdiget senest 15. marts
- Ved ansøgning om optagelse på en ungdomsuddannelse medsendes elevens uddannelsesplan
- Eleverne tilmelder sig en ungdomsuddannelse på nettet www.optagelse.dk
- Eleverne skal afleverer tilmeldingsskemaet på deres skole senest 15. marts
- Skolen skal sørge for, at skemaet er korrekt udfyldt, herunder påført elevens karakterer, og sender det, med kopi af elevens uddannelsesplan, til den første søgte uddannelsesinstitution.
- Skolen såvel som UU-Nord kan indstille en ansøger til en gymnasial uddannelse til optagelsesprøve. Skolen giver ved ansøgning til de gymnasiale uddannelser oplysning om eventuel optagelsesprøve.

Informationsmateriale

Der kan søges om oplysninger på følgende hjemmesider
www.uu.nord.dk
www.optagelse.dk

Der udarbejdes hvert år en folder om Lyngby-Taarbæk kommunes 10. klasse tilbud.

Der vil blive udarbejdet informationsfolder til elever og forældre om overgangene til ungdomsuddannelserne.

Handleplan for inklusion 2011-2020

Udarbejdet af Specialtilbudsudvalget april 2011

Disposition

- 1 Baggrund for handleplanen
- 2 Fra rummelighed til inklusion
- 3 Vælges denne definition vil det betyde
- 4 Handleplan for inklusion i 2011-2020
- 5 Almenområdet
- 6 Specialområdet
- 7 Kompetenceudvikling
- 8 Økonomien i handleplanen
- 9 Styring
- 10 Visitation
- 11 Fremtid 2015-2020

1. Baggrund for ny handleplan

Udover vedtagelsen af en inklusionsstrategi i foråret 2011 er der især tre grunde til at formulere en inklusionshandleplan.

I Kommuneaftalen for 2011 indgået mellem Finansministeren og Kommunernes Landsforening fremgår det, at kommunerne i 2020 ikke må ekskludere mere end 3% af eleverne til specialforanstaltninger. Dette skal ses som en del af et samfundsmæssigt skift hen imod at udskille færre elever fra almensystemet til specialsystemet med henblik på at langt flere elever fremadrettet er inkluderet i almenområdet ved forskellige foranstaltninger og derved samtidig nedbringer udgiften til de dyre specialforanstaltninger.

Der er endvidere i forbindelse med budget 2011 indlagt en besparelse på specialundervisningsområdet på sammenlagt 4 mio. kr. årligt, hvoraf to af disse tilgår almensystemet i budgetperioden.

Der blev endvidere i 2009 vedtaget en styringsmodel for specialtilbudsområdet (skole) (26.01.2009). Disse vedtagelser har efterfølgende været udgangspunkt for specialtilbudsudvalgets arbejde med udviklingen på området.

Forslagene i specialtilbudsrapporten har indtil videre medført, at der ikke har været udgiftsstigninger på området siden 2008. Dette kan ses som et resultat af den strategi, der blev iværksat, hvor skolerne er økonomisk forpligtet i forhold til, at et merforbrug tages af det kommende års budget og at et eventuelt mindre forbrug fordeles mellem skolerne.

Der er ligeledes iværksat et treårigt kompetenceforløb (SAL) med henblik på at medvirke til en kulturændring hos samtlige medarbejdere i skolevæsenet. Dette tiltag har et systemisk udgangspunkt, hvor ønskede forandringer i en skolekontekst må starte hos de professionelle rundt om barnet med henblik på at udvikle egen praksis og læringsmiljø for at opnå en ønsket forandring hos en eller flere elever.

Endvidere resulterede rapporten også i nedsættelsen af et centralt visitationsudvalg. Udvalget er bredt sammensat af centrale interessenter. Udvalget er lykkedes med en langt strammere styring og tager stilling til alle placeringer uden for det almene skolesystem.

Fokus på udskillelse af færre elever til specialtilbud og implementeringen af SAL (Systemisk analyse af læringsmiljøer) har i 2010 medvirket til en begyndende kulturændring og ændring af den professionelle praksis.

Denne kulturændring og ændring af praksis er nødvendig for at øge inklusion, da den traditionelle forståelse af problemer med elever må forlades, fordi den medvirker til en u hensigtsmæssig stor udskillelse af elever til dyre specialforanstaltninger med fare for et mindre læringsudbytte i forhold til potentialer.

Det er i løbet af 2010 lykkedes at inkludere langt flere elever end tidligere i almensystemet, således at der allerede nu er konstateret færre elever i specialtilbuddene.

2. Fra rummelighed til inklusion

I gennem en årrække har man i skoleverden benyttet begrebet 'rummelighed'. Rummelighed forstås som en given elevs tilstedeværelse i et alment skoletilbud på skolens præmisser. I en rummelig skole lægges der ikke vægt på elevens oplevelse af sin situation i fællesskabet.

Inklusion er inspireret af Salamancaerklæringen og betyder, at elevens oplevelse af kvaliteten i sin tilstedeværelse i skolen er central. Der lægges især vægt på om eleven føler sig værdsat i fællesskabet og oplever sig som aktiv deltager i dette fællesskab.

Salamancaerklæringen fra 1995 har fokus på:

At styrke børns relationer

At alle børn har unikke egenskaber, interesser, evner og læringsbehov

At arbejde tværfagligt og trække specialviden ind i de almene tilbud

Refleksion over egen praksis og at undersøge, hvilke barrierer der modvirker, at alle børn kan blive en del af fællesskabet

I specialtilbudsudvalget på skoleområdet er der det sidste års tid arbejdet på en ny handleplan for inklusion i Lyngby-Taarbæk Kommune. Arbejdet har haft til hensigt dels at skabe en fælles praksis omkring inklusion, dels at skabe forudsætninger og udgangspunkt for øget inklusion og hermed færre specialtilbudspladser.

Den altafgørende forudsætning for at skabe øget inklusion vil være en enighed og opbakning til at udvikle inklusion, det vil sige at definere et fælles indhold i inklusion og at opnå en fælles forståelse for, hvad kommunen ønsker at opnå med denne inklusion. Herefter skal inklusion operationaliseres på de forskellige alderstrin og herefter udmøntes i en egentlig struktur.

Definition af inklusion:

Definitionen tager sit udgangspunkt i forskning og evidens på området:

Alle børn og unge skal ses og værdsættes som unikke personer og sikres ret til faglig, personlig og social udvikling i et ligeværdigt, socialt fællesskab.

Barnet skal føle sig som aktør i sit eget liv og opleve at kunne bidrage til og være værdifuld i fællesskabet.

Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces. Skolevæsenet skal skabe mulighed for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og et optimalt læringsmæssigt udbytte for alle børn. I denne proces skal der tages særligt hensyn til de børn, som er i farezonen for eksklusion.

Inklusion indebærer:

- at barnet deltager i de fælles læringsmiljøer
- et perspektivskifte fra individ til system
- fokus på befordrende læringsmiljøer, som inkluderer og imødekommer alles behov
- et almenpædagogisk ansvar. Kompetencer fra både almen - og specialområdet bringes i spil for at muliggøre størst mulig grad af inklusion

3. En ny definition indebærer ændrede tilgange og nye handlinger

Definition vil betyde, at bevægelsen fra specialområdet til almensystemet begrundes og muliggøres.

Konkret vil det betyde henholdsvis færre elever i specialsystemet og at flere elever forbliver i almensystemet.

Ændret visitationsgrundlag

Flere elever, der tidligere ville være henvist til specialtilbud, forbliver i almensystemet. Herefter vil en given diagnose ikke automatisk udløse et specialtilbud, men indebære, at eleven med hensyntagen til reelle behov og udviklingspotentiale inkluderes mest hensigtsmæssigt i almensystemet.

Den primære opgave er en inkluderende indsats i dagtilbud og stamklasse for at understøtte børns læring og udvikling af positiv identitet og selvværd.

En ny måde at møde barnet på

Inklusion handler om at skabe mulighed for at deltage ligeværdigt i et demokratisk samfund. Kompetencer til denne deltagelse læres bedst i almenskolens sociale fællesskab. Inklusion betyder at alle er forskellige på forskellige måder. Denne tilgang til forskellighed kan understøtte at man kan skabe rum for og legalisere social og kulturel forskellighed.

Et barns handlinger kan virke uforståelige set isoleret. Derfor må uforståelige eller urimelige handlinger ses som et svar på en situation, der er gået forud. Til tider kan disse situationer udvikle sig til uhensigtsmæssige mønstre. Dette kan ske, hvis de professionelle ikke lytter til elevens intention med sine handlinger. Derfor er det nødvendigt, at de professionelle handler og kommunikerer bevidst på elevers handlinger ud fra, hvad de gerne vil udvikle af kompetencer hos disse elever.

Elever udvikler deres selvbillede i forhold til, hvordan de mødes i de relationer, de indgår. Derfor er en anerkendende tilgang medvirkende til en mere hensigtsmæssig og positiv udvikling, både af barnets kompetencer og relationen til den professionelle. Dette er afgørende for elevens udviklingsmuligheder, da eleven ikke kan udvikle sig positivt, hvis omgivelserne har negative forventninger til eleven.

Et tværfagligt samarbejde, der sigter på at skabe nye handlemuligheder og udviklingsmuligheder i læringsmiljøet kan understøtte udviklingen af en inkluderende praksis. Her er det vigtigt at alle professionelle fastholder, at det individuelle perspektiv udvides med andre perspektiver.

Sagt på en anden måde betyder det, at inklusion fordrer et afgørende skift fra et individorienteret syn til et relationsorienteret syn. Reelle forandringer i læringsmiljøet vil kunne bryde uhensigtsmæssige handlemønstre og i stedet muliggøre realiseringen af større grad af inklusion.¹

---

¹ Professor, Susan Tetler, 2002

Det indebærer:

- at kommunens dagtilbud og skoler ikke skal fokusere på en given funktionsnedsættelse, men i stedet aktivt understøtte forandringer i kultur, handling og organisering, der er nødvendige for at kunne inkludere børn og unge.
- at konkret opbakning fra forvaltning og politikere er en nødvendig forudsætning.
- at forældregruppen anerkender, at inklusion har betydning for udvikling af sammenhængskraft i samfundet. Ved at øge inklusion gives alle børn mulighed for at møde en større variation af børn i andre vilkår end dem selv. Ligeledes viser forskning, at inklusion og øget kompetence til at arbejde i et felt med større variation i børns kompetencer (fx i Finland), øger niveauet i alle elevers færdigheder og kompetencer. Det vil sige, at de dygtigste bliver dygtigere, og de svageste profiterer fagligt af at forblive i gruppen i stedet for at udskilles til et mere homogent tilbud.²

---

² Professor, Thomas Nordahl, 2008

4. Handleplan for inklusion i skolevæsenet 2011-2020

Udgangspunkt for handleplanen er

- Regeringens udmelding om at udskillelse skal nedbringes til 3% i 2020
- Kommunalbestyrelsen vedtog i budget 2011-2014 at der skulle reduceres med 4 mio. kr. årligt på specialområdet, og at de 2 mio. kr. herefter skal overføres til almenområdet
- Specialtilbudsrapporten fra 2008
- Ny inklusionsstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune

Handleplanen falder i to dele

Den nuværende udskillelsesprocent er 4,6%

2011-2015 – Målet er at nedbringe udskillelsen til 4 %

2015-2020 – Målet er at nedbringe udskillelsen til 3 %

I de kommende år indtil 2015 koncentrerer indsatsen om 1. fase. 2. fase skal bygge på erfaringer fra 1. fase.

Handleplanen for 2. fase vil derfor først blive forelagt Kommunalbestyrelsen i 2014.

- En lavere udskillelsesprocent betyder:
- Langt flere elever inkluderes med forskellige støttesystemer
- En ny og mere fleksibel specialtilbudsstruktur
- Tilbagetrækning af elever, der er skoleplaceret udenbys
- Elever placeres så vidt muligt ikke i tilbud uden for kommunen
- Fortsat kompetenceudvikling af det samlede skolevæsen og af særlige specialistgrupper og ledelsesniveauet.

5. Almenområdet

Almenområdet består af 9 folkeskoler.

Handleplanen tager udgangspunkt i at flere elever skal inkluderes i almentilbuddet, i klasserne på folkeskolerne.

Midler, der frigøres i specialområdet - jævnfør at specialtilbud og almentilbud økonomisk er forbundne kar – foreslås løbende anvendt i almenområdet til at udvikle inklusion.

I 1. fase vil det betyde, at 100 elever flere end tidligere inkluderes i almenområdet, og fremover er ambitionen, at stadig flere elever skal inkluderes i almenområdet.

De økonomiske midler der frigøres foreslås brugt til

- a) fælles tiltag for det samlede skolevæsen
- b) skolernes lokale arbejde med at udvikle inklusion i forhold til den enkelte elev og klassen, og således også øget kvalitet i læringsmiljøerne.

Hjælperessourcer

A. Nye fælles initiativer

Inklusionskonsulent

Der foreslås ansat en inklusionskonsulent på åremål med henblik på at understøtte og fastholde fokus på inklusion og dermed implementere nærværende handleplan. Inklusionskonsulenten skal have et samlet overblik over udviklingen af inklusion på skoleområdet. Ligeledes vil inklusionskonsulenten stå for pædagogisk sparring i forhold til videnspersoner på de enkelte skoler. (Finansieret via sparede midler på specialundervisningen).

Konsultativt netværk

Inklusionskonsulenten er tovholder for et konsultativt netværk, der skal varetage pædagogisk sparring og konsultativ bistand i forhold til elever, der ikke tidligere var inkluderet i folkeskolen. Det drejer sig om elever inden for områderne ADHD, socio-emotionelle vanskeligheder, autismspektret og generelle indlæringsvanskeligheder. De nuværende konsulenter inden for disse områder er samlet i netværket.

Læsecenter 2

Et læsetiltag for elever i 7.-9. klasse i omfattende læsevanskeligheder. Eleverne placeres i stamklasser på en af kommunens store folkeskoler. En del af deres timer læses holddelt i dansk og matematik med henblik på at disse elever får mulighed for at tage folkeskolens afgangsprøve. Dette betyder samtidig, at dyre, eksterne læsetilbud ikke længere tilkøbes.

Dette tiltag etableres, når den nødvendige økonomi er til stede.

B. På den enkelte skole

Uddannet personale på skolerne

Inklusion indebærer, at der er brug for flere uddannede medarbejdere. Det prioriteres, at faste pædagoger og lærere kan varetage denne opgave for at sikre kvalitet og kontinuitet i opgaveløsningen.

Videnspersoner

I forbindelse med implementering af SAL er der uddannet ca. 10 tovholdere på hver skole. Disse tovholdere tænkes at få en funktion i forbindelse med at holde en systemisk og narrativ tilgang til beskrivelse af udfordringer i læringsmiljøet og i forhold til oplevelse af udfordringer i forhold til enkeltelever.

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)

PPR skal fremtidigt aktivt anvende deres faglige kompetencer til at understøtte inklusionsbestrebelse på dagtilbudsområdet og i skolen med det perspektiv, at stadig flere børn inkluderes i almenområdet. Samtidig er det vigtigt, at PPR kan medvirke til at vurdere, hvilke børn der har et så vidtgående behov, at de ikke vil kunne profitere af inklusion.

Arbejdsopgaver i den fremtidige udvikling

PPR arbejder aktivt med inklusion i almenområdet og indgår som en del af skolernes og institutionernes inklusionsbestrebelse. PPR arbejder inden for tre felter og samarbejder, inden for den fælles ramme for skoleafdelingens virksomhed, med skole- og dagtilbudsledelserne om, hvordan PPR indgår relevant omkring løsningen af en given opgave med henblik på at opnå øget inklusion:

- 1) SAL/LP- vejledning. Konsultativ bistand i forbindelse med udviklingsopgaver, rådgivning ud fra princippet "Hjælp til Selvhjælp" m.v.
- 2) Individuelle undersøgelser/udredninger i form af inkluderende pædagogiske, psykologiske vurderinger (ppv) med inddragelse af barnets perspektiv og kontekst. Inkluderende pædagogiske, psykologiske vurderinger udarbejdes med anbefalinger til, hvordan inklusion kan fremmes.
- 3) Intervention i form af samtaleforløb, netværkssamtaler, familiesamtaler, observationer med rådgivning, krisesamtaler, m.v. Interventionsopgaverne kan indgå i forbindelse med PPRs udarbejdelse af pædagogisk psykologisk vurdering.

Bevægelsen i PPR går altså fra at arbejde med individorienterede tilgange, hvor løsningen skal findes i diagnosticering og behandling af barnet i fx psykiatrisk regi til i højere grad at medvirke til skoleudvikling og medarbejdernes refleksion over egen praksis. Der arbejdes med konteksten og med at holde fokus på elevernes intentioner i givne handlinger og således medvirke til refleksion og en bevidst justering og differentiering i de udviklingsmiljøer, eleverne færdes i.

6. Specialområdet (frem til 2015)

Følgende beskriver en plan for reduktion af pladserne i Lyngby-Taarbæk Kommune og de pladser, som købes i andre kommuner.

Planen tager udgangspunkt i, at eleverne fremover primært skoleplaceres på en specialskole efter deres lærings- og udviklingspotentiale. Principielt vil kommunens specialtilbud være karakteriseret ved, at det pædagogiske miljø tilrettelægges ud fra de visiterede elevers behov, hvilket forventes at skabe fleksible pædagogiske og udviklingsorienterede læringsmiljøer.

For at sikre fleksibilitet og fortsat kvalitet i kommunens specialtilbud samles disse på kommunens specialskoler, Sorgenfriskolen, Heldagsskolen samt Hummeltofteskolen.

Forudsætningen for planen er dels befolkningsprognosen og dels stabilitet i elevtallet i forhold til den gruppe af elever, der vurderes ikke at kunne profitere af inklusion i almenområdet.

Overordnet vil antallet af segregerede elever efter planen i 2015 udgøre højst 4 % af elevgruppen i kommunen, hvilket forventes svarende til 231 elever. Disse elever forventes aktuelt fordelt i overensstemmelse med ovennævnte plan på nedenstående skoler. Det skal bemærkes, at antallet af elever på de enkelte skoler kan variere.

Herunder er en detaljeret gennemgang af skolerne.

Hummeltofteskolen:

I alt 21 pladser på klassetrinene 6-10. klasse.

Målgruppe:

Elever med gennemgribende udviklingsforstyrrelse med kognitiv funktion indenfor normalområdet.

Trongårdsskolen:

Trongårdsskolens gruppeordning nedlægges og eleverne overføres til Hummeltofteskolen sommeren 2012

Sorgenfriskolen:

I alt 92 pladser fra 0. klasse til 10.klasse.

Målgruppe:

- a) elever med generelle indlæringsvanskeligheder (50 pladser) og
- b) elever med vidtgående generelle indlæringsvanskeligheder (21 pladser). Begge elevgrupper har et kognitivt funktionsniveau under normalområdet.
- c) Skolen vil udover denne elevgruppe have 21 elever med gennemgribende udviklingsforstyrrelse med kognitiv funktion indenfor normalområdet.

Alle kommunens folkeskoler vil være potentiel skole for elever fra Sorgenfriskolen, der på et tidspunkt kan inkluderes i almenområdet.

Lundtofte skole

ADHD gruppen på Lundtofte Skole nedlægges og de fleste elever overføres til Heldagsskolen. PPR vil i samarbejde med forældre og gruppeordningens leder vurdere hver enkelt elevs skoleplacering i den forbindelse. Såfremt det politisk besluttes at flytte gruppeordningens elever, viser erfaringer, at det mest hensigtsmæssige for forældre, elever og personale er at gøre det så hurtigt som muligt for at reducere bekymring og stress og for at fastholde personalet.

Heldagsskolen:

I alt 50 pladser fra 0. klasse til 10.klasse.

Målgruppe:

Elever med gennemgribende udviklingsforstyrrelse og elever med vanskeligheder indenfor adfærd, kontakt og trivsel. Eleverne har kognitiv funktion indenfor normalområdet.

Heldagsskolen samarbejder med løbende med Fuglsanggårdskolen. Når elever fra dette tilbud kan inkluderes i almenområdet vil det primært ske på elevens distriktsskole.

LTU 10 kl.

LTU 10 kl. har ressourcer til at inkludere tre til fem elever fra specialområdet i 10.klassecenteret.

Tale-læseklassen, Virum Skole:

I alt 6-8 pladser fra 0. klasse til og med 2.klasse.

Fortsætter.

Elever med massive sproglige vanskeligheder. Kognitivt funktionsniveau indenfor normalområdet.

Udenbys specialskoler og gruppeordninger:

Som det fremgår af oversigten, sælger vi aktuelt 21 af vores specialpladser til andre kommuner. Fremtidigt forventes elever fra andre kommuner at udgøre en meget lille del af vores elevgrundlag, da de fleste kommuner er blevet selvforsynende inden for de største udviklingsforstyrrelser.

Lyngby-Taarbæk Kommune køber 49 pladser eksternt, primært til elever med vidtgående handicap og behandlingsbehov, som af forskellige årsager ikke kan tilgodeses i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Fremover forventes det, at Lyngby-Taarbæk Kommune kan undervise en del af de elever, som af amtet tidligere er visiteret til eksterne kommuner. Det drejer sig primært om de elever, som er visiteret til gruppeordninger og i mindre grad eksterne specialskoler. Fremover vil der formentlig kun være behov for at købe 27 eksterne pladser, måske færre på længere sigt.

Dag- og døgnbehandling:

Skoleafdelingen finansierer aktuelt 22 elevers skoletilbud på området. Det er Afdelingen for Børn og Familier, som visiterer på dette område. PPR godkender skoledelen af behandlingstilbuddet, men har ikke selvstændig visitationskompetence på området.

Samlet plan for 1. fase:

	Nuværende struktur 2010	Fremtidig struktur 2015
	Antal normerede pladser	Antal planlagte pladser
Hummeltofteskolen	28	21
Lundtofte Skole	21	
Trongårdsskolen	7	
Sorgenfriskolen, A-spor	99	50
Sorgenfriskolen, B-spor	14	21
Sorgenfriskolen, C-spor	14	21
Heldagsskolen	60	50
Tale-læseklasse, Virum	8	6
Læsecenter 2 (Engelsborgskolen)		
Udenbys specialskoler	49	27
Dag/døgnbehandling (Skoleudgiften)	22	22
I alt	322	218

Konsekvenser af 1. fase (Sammenfatning)

I 2015 vil 218 elever være segregeret fra almenområdet, hvilket svarer til ca. 3,75 % af den samlede elevgruppe. Det faktiske planlægningsstal er således lidt lavere end 4% af elevgruppen 05.09.2010, da der er brug for en vis margin i forhold til den faktiske implementering. Denne ændring af segregeringsprocenten til cirka 3,75% forudsætter følgende:

Hovedparten af elevgruppen i ADHD-gruppeordningen flyttes til Heldagsskolen.

Gruppeordningen på Trongårdsskolen flyttes til Hummeltofte Skole august 2013, som først på dette tidspunkt vil have ledige pladser.

Den økonomi, som frigøres ved planens gennemførelse, foreslås løbende overført til almenområdet, jf. handleplanens intentioner og rammer.

7. Kompetenceudvikling

SAL (Systemisk analyse af læringsmiljø) er et tre-årigt kompetenceforløb med henblik på at medvirke til en kulturændring hos de professionelle i skolevæsenet. Dette tiltag har et systemisk udgangspunkt, hvor ønskede forandringer i en skolekontekst må starte hos de professionelle rundt om barnet med henblik på at udvikle egen praksis og læringsmiljøet for at opnå en forandring for og hos en eller flere elever.

Dette er en nødvendig tilgang til øget inklusion, da den tidligere forståelse af vanskelige elever må forlades, fordi en sådan tilgang har medvirket til en u hensigtsmæssig stor udskillelse af elever til dyre specialforanstaltninger og disse elever forholdes mulighed for at udnytte deres faglige og sociale potentiale (jf AKF rapport 2008)

Implementering af SAL

Kompetenceudvikling af hele skolevæsenet kører til 2012. Derefter skal der ske en kontinuerlig vedligeholdelse, for eksempel i forhold til nye medarbejdere.

Generel kompetenceudvikling af de primære professionelle: i forhold til teorigrundlaget for SAL, klasseledelse, relationskompetence og undervisningsdifferentiering

Anden kompetenceudvikling

Yderligere kompetenceudvikling vil fortsat tage udgangspunkt i en systemisk og narrativ forståelsesramme og have til formål at styrke fagligheden både i forhold til almen- og specialpædagogik. Indholdet i denne vil blive udviklet i 2011.

Ligeledes vil det være vigtigt at udvikle en fælles tværfaglig tilgang til at udvikle inklusion.

Skoleledelserne

Udvikling af øget inklusion, formidlingsopgaven i forhold til forældre, fortsat fokus på udvikling af læringsmiljøet i en systemisk ramme, og en løbende kulturudvikling vil forde, at skolelederne er rustede til ledelsesopgaven og til dialoger med mange interessenter. Fortsat udvikling af skoleledernes praksiskompetencer i forhold til systemisk og narrativ forholdemåde, forandringsledelse over tid og kompetencer i forhold til befordrende kommunikation ses som afgørende i forhold til at udvikle inklusion.

Forældre

Forældrene er vigtige medspillere i ambitionen med at lykkes med at øge inklusion i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Derfor vil der være særlig opmærksomhed på formidling til henholdsvis bestyrelser, kontaktforældre og forældre generelt fx på forældremøder

Indholdet vil tage udgangspunkt i forskning der viser at mangfoldighed er en fordel for alle elever. Det vil sige, at elever der er dygtige på deres område vil blive dygtigere og at de mindre dygtige i højere grad vil udnytte deres potentiale.

Ligeledes er det vigtigt at alle forældre forstår, at de er aktive aktører med hensyn til at understøtte udvikling af trivsel. Dette gælder både for deres eget barn og de andre børn. Det er især afgørende i forhold til børn der, i en periode eller som et vilkår, lever i vanskelige livsforhold.

Her er det vigtigt at få forældre til at adskille barnet fra problemet, således at det ikke er barnet, men problemet der er problemet. Herved åbnes for nye handlemuligheder i det pædagogiske felt. Børn kan ikke udvikle nye handlestrategier og mønstre, hvis der ikke er tillid fra de nærmeste voksne til at barnet kan lykkes hermed.

8. Økonomien i handleplanen

Handleplanen for inklusion vil, som beskrevet i afsnit 7 Specialområdet, betyde en omstrukturering af et antal specialtilbud internt i kommunen.

Specialområdet indeholder i dag 12 gruppeordninger, 11 klasser for generelle indlæringsvanskeligheder, en Heldagsskole med ca. 70 pladser og 1 talelæseklasse. Konsekvensen af handleplanen er, at dette antal reduceres til 9 gruppeordninger, ca. 6 klasser for generelle indlæringsvanskeligheder, ca. 50 elever på Heldagsskolen og 2 talelæseklasser, indfaset over 4 år.

Den økonomiske konsekvens af denne omstrukturering vil være en løbende frigørelse af midler på specialområdet, som vil blive foreslået overført til almenområdet, således at inklusion her kan understøtte både i forhold til den enkelte elev og i forhold til klassen. I dette indgår både undervisnings- og fritidsudgifter samt manglende indtægt fra salg af pladser. Det er dog vigtigt samtidig at pointere, at skal tages med forbehold:

- Der er behov for yderligere beregninger specifikt omkring ressourcetildelingen til Heldagsskolen, som konsekvens af ændret elevsammensætning
- Ændret ressourcetildeling til Sorgenfriskolen og Heldagsskolen, som konsekvens af ændret klassestruktur
- Et generelt eftersyn af ressourcetildelingen til fritidstilbuddet på specialområdet.

I budgetaftalen for Budget 2010 – 2014 blev det besluttet at spare 4 mio. kr. på specialområdet hvoraf 2 mio. kr. skulle tilbageføres til almenområdet. Besparelsen / omfordelingen skulle indfases over tre år.

Som beskrevet i handleplanen foreslås omfordelingen primært i at tildele nødvendige øgede inklusionsressourcer til almenområdet, samt finansiere en talelæseklasse for de ældste elever, styrke videndeling og kompetenceudvikling på hele området, samt sikre ansættelse af en inklusionskonsulent.

9. Styring

Et væsentligt udgangspunkt og præmis for styringen af specialtilbudsområdet vil være den afsatte økonomiske ramme. Denne ramme har været den samme siden 2008 og vil i budgetperioden 2011-2014 blive reduceret med 2 mio. kr., som er den vedtagne årlige besparelse i budget 2011 (2 mio. kr. overføres til almenområdet).

Udviklingsmæssigt vil det fortsat være specialtilbudsudvalget, som overvåger udviklingen og igangsætter nye initiativer med det formål, at bevægelsen fra specialtilbud til almenskolerne fortsættes. Målet vil være 3% udskilte elever i 2020.

Umiddelbart vil der blive tale om dels en indirekte styring, dels en direkte styring af området.

Den indirekte styring vil være det partnerskab, som udgøres af det samlede skolevæsen, det vil sige de ni almene skoler, de to specialskoler samt skoleafdelingen.

Partnerskabets indhold vil være at arbejde på at udvikle bevægelsen fra specialtilbud til tilbud på de almindelige folkeskoler. Dette med den overordnede filosofi, at der både skal være funktionelle og fagligt forsvarlige specialtilbud, som tilbud om diverse hjælpeforanstaltninger på de almindelige skoler. Det ligger også i partnerskabet, at eleverne kan have kortvarige ophold på specialtilbudsskolerne/almenskolerne, hvis dette findes nødvendigt.

Til partnerskabet knytter sig hele den kulturændring, der p.t. er igangsat i forhold til SAL og dermed en videre kulturændring, som vil blive fortsat ved yderligere initiativer, dels i forhold til samtlige medarbejdere, dels i forhold til udvalgte målgrupper.

Direkte vil styringen ske fra forvaltningens side dels baseret på økonomi og økonomiopfølgning, dels baseret på statistik og central visitation.

Statistik

Der skal udvikles en række nøgletal, som er præcise og som er sigende i forhold til specialundervisningen på almenskolerne/specialskolerne. Et sådant statistiksystem bør så vidt muligt udvikles, således at det kan bruges i forhold til sammenlignelige tal fra andre kommuner. Når det er etableret, vil det være muligt at følge udviklingen via en række centrale nøgletal.

Central visitation

Siden 2009 har der været nedsat en visitationsgruppe, som har gennemført visitationen for skoleåret 2010/11 og senest for 2011/12. Visitationsudvalget har taget stilling til de børn, som ikke længere har kunnet profitere af almenskolerne. Det har videre været visitationsgruppens opgave at holde sig inden for den afstukne økonomiske ramme. Fremadrettet vil visitationsudvalget forestå al visitation på skoleområdet i overensstemmelse med den inklusionsstrategi, som vil være politisk vedtaget.

Visitationsudvalget afholder et månedligt møde, hvor aktuelle elever drøftes og hvor det sikres, at inklusionsstrategien og den rammesatte økonomi følges.

Udvalgets funktion vil være at tage stilling til elever, som den enkelte skole oplever ikke at kunne håndtere efter at have foretaget diverse forløb samt i sparringsforløb med centrale videnspersoner at tage stilling til elevernes behov. Det principielle udgangspunkt vil være, at alle elever starter i 0. klasse i almenskolen, og at alle elever modtager deres skoletilbud på distriktsskolen.

10. Fremtid 2015-2020

Den konkrete inklusionsplan for 2015-2020 vil stå på skuldrene af nærværende handleplan for inklusion. Det vil være vigtigt, at de næste fire år bruges til evaluering og erfaringsindsamling i forhold til nærværende handleplan og i forhold til, hvorledes planen skal være med henblik på at nå målet i 2020 om højst 3% ekskluderede elever.

Selve arbejdet med 2. fase af handleplanen forudsættes igangsat senest primo 2014 i specialtilbudsudvalgets regi. Opgaven vil være en detaljeret operationel plan for årene 2015 frem til 2020.

Rapport vedrørende Ungepakken udmøntning i Lyngby-Taarbæk Kommune (version 2.0)

1. Indledning – den politiske og lovmæssige baggrund for Ungepakken samt kommissorium for den kommunalt nedsatte arbejdsgruppe

Den landspolitiske baggrund for Ungepakkerne er nedenstående to politiske aftaler fra efteråret 2009:

- Aftalen om "Flere Unge i Uddannelse og Job" mellem regeringen (V & K), DF, S og R
  - Ungepakke 1 (praktikpladser)
  - Ungepakke 2 (på Undervisningsministeriets område)
  - Ungepakke 2 (på Beskæftigelsesministeriets område)
- Aftale om ungeydelse for de 15-17 årige mellem regeringen (V og K) og DF, (en ændring af børnefamilieydelsesloven)
  - Forudsætning, at den unge følger sin uddannelsesplan
  - Månedsvis udbetaling
  - Ydelsen kan i større omfang udbetales til den unge.¹

Nye love

Med baggrund i ovennævnte politiske aftaler blev der udarbejdet en række nye love – udover ændringen af børnefamilieydelsen til en ungeydelse – som oplystes nedenfor:

- Lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om produktionsskoler og lov om erhvervsgrunduddannelse m.v.
- Lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt forskellige andre love
- Lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.
- Lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.²

Kommunal udmøntning af lovgivning

UU-Nord har med baggrund i ovennævnte aftaler og lovgivning udarbejdet nedenstående oversigt i punktform, som beskriver de væsentligste problemstillinger i udmøntningen:

- Alle 15 – 17 årige får pligt til at være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet, der sigter mod at gennemføre en uddannelse
- Kommunalbestyrelsen (v. UU-Nord) skal føre tilsyn med, at 15 -17 årige unge overholder pligten. I yderste konsekvens kan ungeydelsen inddrages
- UU-Nord skal i forbindelse med uddannelsesplanens udarbejdelse gøre den unge og forældrene opmærksomme på, at hvis planen ikke overholdes kan ungeydelsen inddrages
- Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at de unge 15 – 17 årige, der ikke er uddannelsesparate får tilbud om særlige forløb, der gør dem uddannelsesparate
- Uddannelsesplanen bliver elevernes ansøgningskema til ungdomsuddannelserne. Alle unge skal have en uddannelsesplan, også de ikke uddannelsesparate

¹ fra Undervisningsministeriets informationsmøder om Ungepakken (i efteråret 2010)

² fra Undervisningsministeriets informationsmøder om Ungepakken (i efteråret 2010)

- UU-Nord vurdere efter 9.- eller 10.klasse om eleverne er uddannelsesparate. Der vurderes om de unge har faglige -, personlige -, og sociale forudsætninger for at påbegynde og fuldføre en ungdomsuddannelse
- Vurderer UU-Nord, at den unge har behov for personlig støtte for at blive uddannelsesparat, skal kommunen tilbyde den unge den nødvendige støtte
- For de elever, hvor der er en øget risiko for, at de ikke påbegynder eller gennemfører en ungdomsuddannelse, skal UU-Nord tilrettelægge en særlig indsats i forbindelse med overgangen til ungdomsuddannelserne
- UU-Nord skal kontakte 15 – 17 årige unge senest 5 arbejdsdage efter at UU-Nord er blevet bekendt med, at den unge ikke følger sin uddannelse. UU-Nord skal tilbyde den unge en ny aktivitet senest 30 kalenderdage efter kontakten er etableret
- Der etableres et fælles datagrundlag, der omfatter oplysninger om unge op til 30 år. Datagrundlaget skal bruges til udarbejdelse og opfølgning på uddannelsesplanen, herunder kontrol af, om den unge overholder planen
- Der etableres en national vejledningsportal med en tilknyttet national virtuel vejledningsenhed
- UU-Nord bliver en del af fastholdelsesindsatsen, i forhold til ungdomsuddannelserne og almen voksenuddannelse, for unge under 25 år.
- Aktiv indsats til 15 – 17 årige
- Strakstilbud til 18 – 19 årige
- Mere fleksibel mentorordning
- Læse- skrivetest til personer under 30 år
- Særlig virksomhedsrettet indsats for unge langtidsledige.

Kommissorium for kommunal arbejdsgruppe

I Lyngby-Taarbæk Kommune førte ovennævnte lovændringer mm., til at der i 2010 blev nedsat en kommunal arbejdsgruppe, der med udgangspunkt i Ungepakke 2, fik følgende arbejdsopgave/kommissorium:

- At skabe et overblik over målgruppen for indsatsen – størrelsesmæssigt og kompetencemæssigt samt socialt
- Danne et fælles overblik over lovgrundlag – både LAB, lov om vejledning om uddannelse og erhverv og lov om en børne- og ungeydelse
- Hvilke redskaber og tilbud har vi allerede og hvilke skal eventuelt nyetableres? Der lægges her vægt på udvikling af tilstrækkelig fleksible tilbud, som kan sættes i værk fra 1. januar 2011 for unge, som ikke er i gang, ikke følger uddannelsesplanen eller vurderes ikke egnede til ønskede uddannelse
- Beskrivelse af tilbuddene i et servicekatalog (nuværende tilbud?)
- Organisering og etablering af formelle samarbejdsstrukturer og arbejds gange for indsatsen – så alle har et klart overblik over hvem der gør hvad og i hvilken rækkefølge
- Hvordan skal eventuelle sanktioner i forhold til inddragelse af ungedydelser håndteres?
- Skabe overblik over eventuelle afledte budgetmæssige konsekvenser af lovens implementering – herunder DUT-kompensation
- Udarbejde en tids- og kommunikationsplan for lovens implementering og hvordan den vil blive håndteret i LTK – herunder information til skolesystem, forældre og elever, idet det jo er en forudsætning hvis sanktionsmuligheden skal være adfærdsregulerende, at forældre og elever kender betingelserne på forhånd.

2. Målgruppen – definition & antal

Den teoretiske definition af målgruppen

I forhold til en definering af målgruppe startede den kommunalt nedsatte arbejdsgruppe med at tage et teoretisk udgangspunkt - primært med baggrund i forskning fra CeFU – for at udarbejde en overordnet beskrivelse af målgruppen for Ungepakken:

- De unge fra målgruppen har en uddannelsesfremmed baggrund og mindre forældreopbakning
- De kan ikke overskue det meget komplekse uddannelses- & erhvervsvalg
- De unge fra målgruppe har behov for få, kendte og kompetente støttepersoner
- De unge fra målgruppen vil måske gerne have en uddannelse(el. job/lærerplads), men de gider ikke mere "skole". De føler sig fanget i et dilemma, hvor uddannelse er vigtig og ikke til at slippe udenom, men de vil for alt i verden ikke mere "skole" (skoletrætte)
- Ungdomsuddannelserne opleves at de unge som en anderledes og lukket verden, hvor der mange steder kræves individuelt ansvar og overblik. De unge har endvidere svært ved at gennemskue undervisningens mål og krav
- De unge fra målgruppe har et stort behov for at få hjælp til at opnå kontakt til virksomheder/lærerpladser
- De unge søger andre "skolemæssige" oplevelser hvor de kan opnå anerkendelse. Derfor er et pædagogiske møde mellem ung og underviser særdeles vigtigt. De unge søger typisk en meningsfuld, praksisnær undervisning, hvor det sociale læringsmiljø er helt centralt – både i "klassen", på lærerpladsen & evt. virtuelt?³

De udsatte unge kan overordnet set i flg. Noemi Katznelson(CeFU) inddeles i 4 "typer":

1. "Charterturisten" – typisk unge der er motiveret for noget gymnasialt. → har brug for faglig selvtilid og har et behov for at skulle følges i hånden
2. "Opdagelsesrejsende" – kan ikke afkode ungdomsuddannelserne → skal lære at afkode/studieteknik i en slags oplæring til den ønskede ungdomsuddannelse
3. "Den blinde passager" – undgår voksenkontakt og krav → fokus på relationskompetence i mødet mellem få troværdige voksne og den unge
4. "Daglejeren" – typisk ikke boglig & skoletræt, "Er jeg god nok" → skal via praksislæring få lyst & motivation til uddannelse.⁴

Den praktiske beskrivelse af målgruppen – inkl. en vurdering af antallet

Der var i arbejdsgruppen enighed om at det primært var unge fra gruppe 3 & 4("Den blinde passager" & "Daglejeren"), der havde brug for et særligt tiltag. Endvidere havde arbejdsgruppen behov for en lokal "praksis-beskrivelse" af de unge, der havde brug for et særligt tiltag – denne beskrivelse blev udarbejdet af UU-Nord med baggrund i de lokalt funderede UU-vejlederes erfaringer fra hverdagen(jf. nedenfor):

- Unge, som har svage sociale relationer og lavt selvværd – udadtil en dreng/pige med en "hård" skal, men indadtil en bange ung, som ingen ressourcepersoner har om sig
- Unge, som har social-kulturelle barrierer – f.eks. en sent ankommen nydansker/eller efterkommer, som har en sproglig barriere evt. kombineret med en intellektuel tilgang som besværliggør indlæring

³ beskrivelsen er inspireret af Ungdomsforskerne Mette Pless & Noemi Katznelson – begge fra CeFU(Center for Ungdomsforskning - <http://www.cefu.dk/>)

⁴ beskrivelsen er inspireret af Ungdomsforskerne Mette Pless & Noemi Katznelson – begge fra CeFU(Center for Ungdomsforskning - <http://www.cefu.dk/>)

- Unge, som har mistet mor, far eller søskende, er psykisk ude af balance eller har en depression
- Unge, som har en kriminel baggrund og tilgang til livet.
- UU-Nord anslår at det vil dreje sig om ca. 10 – 20 unge pr. år i LTK.

3. Allerede eksisterende redskaber og tilbud

UU-Nord har udarbejdet nedenstående oversigt over nuværende tilbud til de elever der ikke er uddannelsesparate efter 9. & 10. klasse:

- 10. klasse(primært et tilbud efter 9.klasse)
- EGU
- STU
- Produktionsskole
- Særlige forløb hvor man kombinerer undervisning og praktik
- Særlig forløb hvor man kombinerer brobygning, praktik og undervisning

4. Det nye tilbud

Med baggrund i beskrivelse af målgruppen(jf. afsnit 2) samt de allerede eksisterende tilbud(jf. afsnit 3), vurderede arbejdsgruppen at der var behov for at etablere et nyt og målrettet tiltag med udgangspunkt i nedenstående fokusområder:

- Et individuelt tilbud i en relationel & social ramme
- Få kompetente & troværdige voksne der påtager sig et medansvar for den unges uddannelse – både på uddannelsesstedet og på lærerpladsen
- Mere fokus på kompetencekvalificering fremadrettet end bagudrettet "lapning" af faglige mangler. Tilbuddet skal opleves som noget nyt & anderledes
- Anerkendende, praksisnær og meningsfuld undervisning/læring
- Studieteknik/afkodning i forhold den ønskede ungdomsuddannelse
- Stærkt & støttende netværk rundt om det enkelte ung

Rammer for nyt kommunalt tilbud

Formålet med det nyetablerede tilbud vil være at lave en individuel håndholdt indsats i forhold til unge, som ikke er uddannelsesparate. At udvikle og afklare kompetencer og evner, samt styrke den unges viden og kendskab til uddannelsessystemet og dets muligheder.

De allerede eksisterende tilbud er tilrettelagt som "fuldtidstilbud", og den unge kan således ikke modtage undervisning fra flere forskellige tilbud af gangen. Derudover er de eksisterende tilbud tilrettelagt således, at de løber over perioder af længere varighed end det er tiltænkt i det nyetablerede tiltag.

Det nye tiltag er derimod kendetegnet ved, at den unge og deres mentor/vejleder skal kunne sammensætte en "pakke" med flere af de muligheder som ligger i det nye tiltags rammer. Sammensætningen behøver ikke at indeholde alle elementer, men skal kun bestå af de elementer som er relevante i forhold til den enkelte unges uddannelsesplan.

Det nyoprettede tiltag som primært tænkes finansieret af DUT-midler(jf. afsnit 7), skal indeholde nedenstående elementer. Ved hvert delelement er der endvidere anslået en procentsats samt et kronebeløb, som angiver et forslag til fordeling af tiltagets økonomiske ramme(dvs. DUT-midler):

➤ **Mentorordning & vejledning v. UU-Nord**

(31% el. ca. 260.000 kr. årligt – jf. DUT-midler i 2011)

UU-Nord knytter en særlig vejleder/mentor til målgruppen, der bliver tovholder i forhold til samarbejdet med 10. klassecentret og Jobcentret. UU-Nords vejleder/mentor sørger for at de unge i målgruppen får en uddannelsesplan, der peger frem mod, at de er uddannelsesparate efter max. et år. I uddannelsesplanen kan indgå undervisning, brobygning, praktik, fritidsaktivitet, behandling osv.

➤ **Koordination af virksomhedspraktik v. Jobcenter Lyngby-Taarbæk**

(15% el. ca. 125.000 kr. årligt – jf. DUT-midler i 2011)

Formålet vil være at skaffe de unge adgang til praktikforløb på virksomheder (fx 2-3 dage om ugen), inkl. udgifter til kørsel og evt. "arbejdsdusør" (iht. til Serviceloven) til de unge. Endvidere kan der også i forhold til "særligt udsatte unge" blive tale om en godtgørelse til laveste kontanthjælps-sats (iht. LAB-loven)

➤ **Undervisning & fritidstilbud på LTU/Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole & 10.klassecenter (35% el. ca. 290.000 kr. årligt – jf. DUT-midler i 2011)**

LTU skal kunne tilbyde op til 12-14 ugentlige lektioner i dansk, matematik & faglige læsekurser på lukkede hold (dvs. kun for tiltagets elever), hvor det faglige fokus skal være på kompetencekvalificering fremadrettet i forhold til den kommende ungdomsuddannelse. I forbindelse med etablering af undervisningstilbuddet, vil der være behov for indkøb af målrettede undervisningsmaterialer & koordination af undervisningsdelen med den tilknyttede UU-vejleder/mentor.

Udover ovennævnte undervisningstilbud vil der være mulighed for at de unge bliver tilknyttet følgende tilbud på LTU:

- Relevante valghold i 10.klasse (uden yderligere omkostninger)
- Relevante Ungdomsskolehold, både indenfor de almene fag og de mere fritidsbaserede fag (uden yderligere omkostninger)

➤ **Tilkøb af evt. individuelle undervisningsforløb**

(19% el. ca. 160.000 kr. årligt – jf. DUT-midler i 2011)

En pulje administreret af Børne- & Fritidsforvaltningen som - efter indstilling fra den tilknyttede UU-Vejleder/mentor - kan bruges til tilkøb af meget individuelle & korte afprøvningsforløb som ligger udenfor mulighederne i brobygningsloven mm. Her under også muligheden for at udvide antallet af EGU-pladser (jf. eksisterende tilbud i afsnit 3).

5. Organisering af det nye tilbud

For at understøtte organiseringen af det ny oprettede tilbud (jf. afsnit 4) foreslås at der fremadrettet oprettes en "Ungepakke-arbejdsgruppe" samt en "Ungepakke-styregruppe".

Ungepakke-arbejdsgruppe

Der skal etableres en Ungepakke-arbejdsgruppe, hvis primære opgave er at samarbejde om de unges uddannelsesplan (dvs. for de unge der er vejledt til det nyetablerede tiltag). I Ungepakke-arbejdsgruppen indgår den tilknyttede vejleder/mentor fra UU-Nord (der også er arbejdsgruppens tovholder), samt en nøgleperson/koordinator fra henholdsvis Jobcentret & LTU. Det foreslås at arbejdsgruppen mødes 1 gang pr. måned, dels for at drøfte de enkelte unges uddannelsesplaner, dels for at drøfte organiseringen af det samlede tiltag for de tilknyttede unge.

For at sikre en tilknytning til Afdelingen for Børn og Familier i Børne- & Fritidsforvaltningen, foreslås det at Ungepakke-arbejdsgruppen får mulighed for ad-hoc at indkalde de tilknyttede sagsbehandlere, når en ung fra Ungepakke-tiltaget i forvejen har en sag hos Børn- & Familieteamet. Denne mulighed bør også være gensidig, således at Børne- & Familieteamet også har mulighed for ad-hoc at indkalde en vejleder/mentor fra UU-Nord til møder i Børne- & Familieteamet, når det er relevant i forhold til den enkelte unge.

Ungepakke-styregruppe

Der skal ligeledes etableres en Ungepakke-styregruppe med ledelses-repræsentanter fra UU-Nord, Jobcentret, LTU, Afdelingen for Børn og Familier samt Skoleafdelingen. Styregruppen mødes kvartalsvis for at koordinere den overordnede indsats indenfor Ungepakkens område – herunder det nyetablerede Ungepakke-tiltag.

6. Sanktioner

Følgende er gældende i forhold de 15-17 årige(& deres familiers) pligter:

- 15-17-årige har pligt til at være i uddannelse, beskæftigelse mv., med sigte på, at den unge gennemfører en uddannelse
- Uddannelsesplanen skal beskrive, hvordan pligten opfyldes
- Kommunen fører tilsyn med, at den unge overholder pligten og træffer afgørelse af om pligten overholdes
- Den unge kan i særlige tilfælde fritages for pligten, forældrene skal inddrages
- Kommunen kan fratage ungeydelsen eller give den til den unge selv

Det er UU-Nord der – på Kommunens vegne – skal føre tilsyn med at ovennævnte regler bliver overholdt. Hvis UU-Nord vurderer at den unge og/eller den unges familie ikke vil samarbejde, skal UU-Nord udarbejde en begrundet indberetning på chefniveau til Afdelingen for Børn- & Familier, som beslutter hvilke sanktioner der evt. skal sættes i værk i forhold til ungeydelsen. Denne beslutning videreformidles til LTK Borgerservice.

7. Økonomiske konsekvenser

LTK's andel af Finansministeriets DUT-midler i forbindelse med "Ungepakken" er i årene 2010-12 som følger:

- 2010: 0,496 mio.kr.
- 2011: 0,834 mio.kr.
- 2012: 1,349 mio.kr.

Midlerne fra 2010 har ikke været en del af den kommunalt nedsatte arbejdsgruppes grundlag, da det primære fokusområde har været at udarbejde et forslag, der kunne finansieres inden for de tildelte midler for henholdsvis 2011 & 2012. Forslaget til etablering af et nyt tiltag(jf. afsnit 4) har taget udgangspunkt i DUT-midlerne for 2011.

I forhold til de øgede midler der er til rådighed i budgetåret 2012, kunne man vælge at bibeholde aktivitetsniveauet i 2012 på niveau med år 2011, således at de ekstra DUT-midler fra 2012(forskellen på budget 2012 og 2011), kan henlægges til evt. uforudsete udgifter i 2012 – fx ved en øget visitering til tilbuddet fra UU-Nord i løbet af budgetåret 2012.

8. Afsluttende bemærkninger

Information til LTK borgere om ændringer som følge af Ungepakken

UU-Nord har informeret vedr. pligten til aktivitet for de 15-17 årige på flg. måde:

- Fra 1. januar har UU-Nord sendt breve til alle de 15-17 årige, der ikke er i gang med uddannelse, job eller anden relevant aktivitet jvf. lovgivningen knyttet til "Ungepakken". Brevet er henvendt til både forældrene og den unge. I brevet tilbyder UU-Nord vejledning og gør desuden opmærksom på konsekvenserne, hvis pligten til aktivitet ikke overholdes.
- Når eleverne til sommer forlader 9.- eller 10.klasse vil de i konvolutter med afgangsbeviset få en lille folder, der beskriver UU-Nords vejledningstilbud samt en reminder om pligten til at være i uddannelse, job eller anden aktivitet, hvis ungeydelsen ikke skal standses.
- På UU-Nords hjemmeside vil vi lægge en tekst, der fortæller om pligten og konsekvenserne, hvis den ikke overholdes.

UU-Nord foreslår endvidere at Lyngby-Taarbæk Kommune på deres hjemmeside også lægge en tekst ind, der fortæller om ungepakken, pligten til aktivitet og konsekvenser, hvis pligten ikke overholdes.

Etablering af nyt kommunalt tiltag

Tiltagets partnere der skal udbyde de i afsnit 4 nævnte delelementer, mangler kun den politiske godkendelse, for at kunne påbegynde selve etableringen af tilbuddet.

Endvidere kan det nævnes at der allerede (i marts & april 2011) har været henvendelse fra forskellige UU-vejledere, der ønske at få at vide, hvornår de første elever kunne indskrives/visiteres til tiltaget.

Rapport udarbejdet på arbejdsgruppens vegne af
Kenneth Brandt, Skoleleder LTU

I spidsen for 6000 elever

Lynghby-Taarbæk Kommune har indgået partnerskabet 'Elevenlig Kommune' med Udgåske Skolelever. Det er der blandt andet Kåhmet et fælles elevråd ud af. Formanden hedder Henrik Risvær og går i 9. b. på Lundtofte Skole

Af Signe Skjøttensen

ELVEDMØREREN Henrik Risvær på 15 år har de seneste fire år været en aktiv del af elevrådet på Lundtofte skole. Det seneste år som formand. Men for godt tre uger siden blev han i forbindelse med konstitueringen af et fælles elevråd for alle skoler i Lynghby-Taarbæk valgt til fælles formand. Dermed repræsenterer Henrik Risvær i spidsen for kommunens 6000 elever.

Og han er helt bevidst om, at der er næsten lige så mange holdninger til skolen. Men sammen med den reserende del af det fælles elevråd har han allerede nu været med til at udpege nogle markedsager for skolerne i Lynghby-Taarbæk.

"Ved godt, at skolerne skal

af deres tid på reel undervisning," siger Henrik Risvær.

Tørt rugbrød

Og han er godt inde i stoffet. Han har netop bygget sig igen nem den 74 sider lange kvalitetsrapport om Lynghby-Taarbæk skoler.

"Det var lidt som et spise et tørt rugbrød uden noget at skylle ned med," siger Henrik Risvær og griner.

Men han har læst den og i ugen, der gik var han sammen med næstformanden i det fælles elevråd indkaldt til et møde, hvor netop kvalitetsrapporten skulle diskuteres.

En rapport, der blandt andet viser, at karaktergen-
 Fælles Elevråd
 Danske Skolelever og Lynghby-Taarbæk Kommune har indgået partnerskabet 'Elevenlig Kommune'. Det er et projekt for de kommuner, der vil gøre en ekstra indsats for elevdemokratiet. Igennem et partnerskab mellem Danske Skolelever og kommunen hjælpes og serveres et fælles elevråd, som er en sammenslutning af eleverne fra kommunens skoler. For eksempel får fælles elevrådet egen økonomi, hjælp til kampagner og aktiviteter samt høringsret på skoleområdet.

nemsnitter blandt afgangseleverne i Lynghby-Taarbæk skoler ligger markant over landsgennemsnittet.

Alligevel synes Henrik Risvær, at der er masser af mærkesager at kæmpe for.

"Bare fordi det går godt, så betyder det jo ikke, at det ikke kan blive bedre."

Eksempelvis mener han, at timetallet er alt for lavt i 9. klasse i de fag, der potentielt kan udtrækkes til eksamen. Han mener også, at der er sparet for meget på lektiskolene.

"Skolerne har penge. De bruger dem bare på det forkerte. Eksempelvis har vi på Lundtofte skole fået en stor hjort af massiv eg træ, der står i et hjørne af skolegården. De penge kunne vi da godt have brugt på noget andet," siger Henrik Risvær.

Eleverne har også ansvar. Han er dog også parat til at vende blikket ind ad.

Han mener, at eleverne skal være med til at tage ansvar for skolen og passe på den. Det nytter ikke at klage over, at der er grint og basket, hvis man

Hillemønstret Henrik Risvær startede gymnasiel. Til den tid nå han fem overborte formandskabet for det fælles elevråd til svunden. I mellemtiden har han dog tænkt sig at tilbagekæmpe for at skabe nogle ledere for fælles skoleelever.

KØB DYRUP FØR
OG SPAR PENGE PÅ SKI
 ONSDAG-TORSDAG-FREDAG-LØRDAG
GORI Træbeskyttelse
 Vælg mellem alle GORI træbeskyttelser og vinduesmalinger og grundere mm.

KØB NU OG I GORI
GORI 2.1
 GORI 188
 GORI 31,99

Overvejer du nye døre & vinduer, nyt tag, nyt gulv, ny facade eller måske ny udestue?

Kom forbi Store Torv i Lynghby Storcenter i påskeugen, hvor vi udstiller.

På gensyn!

Tømrerfirmaet

Lasse Friis

Tlf. 70 26 70 01/21 29 00

selv har været med til at overtegne tolvtefter. Og så håber han på, at skolerne kan blive bedre til at lære af hinanden.

Tilgode nu er vi gang med at få opereret en hjemmeside, hvor man kan se, hvem vi er, og hvad vi arbejder for, så bliver det også lettere at skrive til os, hvis man har nogle spørgsmål til vores arbejde," siger Henrik Risvær.

Han er selv blevet væsentligt klogere på elevrådets rettigheder og pligter i forløbet. Blandt andet ved han nu, at elevrådet har et budget, de kan disponere over, og at de har ret til at være repræsenteret ved alle skolebestyrelsesmøder.

Og der er ingen tvivl om, at Henrik Risvær vil gøre sin stemme gældende.

"Mange elever er trætte af,

Orientering om aftale om lærernes arbejdstid 2011-2013 samt udmøntning budget 2011 på skoleområdet.

Indstilling

Børne – og fritidsforvaltningen anbefaler at,

1. Aftale om lærernes arbejdstid 2011-2013 tages til efterretning.
2. Udmøntningen af besparelsen i ”andre opgaver” tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2011 og overslagsårene er det besluttet, at lærernes undervisningstid skal øges ved at reduceres i andre opgaver. Der skal årligt reduceres med 3 millioner kroner gældende fra august 2011.

Fra budgetaftalen:

”Fra og med skoleåret 2009/2010 blev der grundet ny central aftale på lærerområdet indgået en ny lokal arbejdstidsaftale med Kreds 22 for lærere ansat i Lyngby-Taarbæk Kommune. Aftalen løber i to skoleår og skal således genforhandles i foråret 2011. Budgetforligspartierne ønsker, at antallet af øvrige opgaver reduceres med det formål, at undervisningstiden kan øges. Forvaltningen anmodes om i god tid inden forhandlingerne startes at fremlægge et forslag til forhandlingsmandat – der tager højde herfor og angiver, hvilke opgaver der kan fjernes.”

Forslag til forhandlingsmandat blev forelagt Økonomiudvalget den 25. januar 2011. Her blev formuleringen i budgetaftale for 2011-2014 fastholdt, idet Økonomiudvalget lagde vægt på, at der i forhandlingerne skulle fastholdes ressourcer i forhold til fælles udvikling af skolen.

Forhandlingerne med Lyngby-Taarbæk Kommunelærerforening er afsluttet, og aftalen er underskrevet af Kommunelærerforeningen.

Den planlagte aftale indeholder ikke de store ændringer i forhold til den aftale der gælder nu:

- Ny faktor 1,13, maxtimetallet er 792
- Nyt nettoarbejdstimetallet i kommende skoleår 1687,2
- Ny formulering om de 20 kursustimer i faktoren: ”Timerne kan anvendes til alle former for kurser”, hvilket er en væsentlig udvidelse af anvendelsesmulighederne.
- Der er ikke ændret ved aftalen om 6. ferieuge - teksten er den samme som i gældende aftale.

Besparelsen på de 3 millioner skal hentes i "andre opgaver". Den vil blive fordelt forholdsmæssigt på skolerne. Samlet er der tale om 10.700 timer.

I forhandlingerne med Lyngby-Taarbæk Kommunelærerforening har det ikke været muligt at nå til enighed om at pege på aftalebelagte områder inden for "andre opgaver", hvor besparelsen kunne placeres.

Forvaltningen har herefter diskuteret placeringen af timerne i "andre opgaver" med skolelederne.

Forslag til reduktioner er herefter modtaget fra skolerne. (Skal formelt forhandles med TR på skolerne.)

Forslagene er blandt andet i reduktioner i lejrskoler, koordinering, møder, tilsyn, pædagogiske dage, kursus og skemalægning. Skolerne har valgt meget forskellige konkrete udmøntninger.

Økonomiske konsekvenser

Udmøntning af besparelse på 3 millioner kroner på lærernes arbejdstidsaftale.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget den 26. april 2011:

Ad 1 + 2

Godkendt.

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE
Børne- og Fritidsforvaltningen
Dagtilbud og Børnesundhed

Journalnr. :
Dato ..... : 05.05.2011
Skrevet af : gika /3009

N O T A T
om

Afholdelsen af fælles pasning i ugerne 28, 29, 30 sommeren 2011

I forbindelse med budgetaftalen for 2011 blev det besluttet at indføre fælles pasning på i alle dagtilbud i Lyngby-Taarbæk Kommune i ugerne 28, 29 og 30. Beslutningen blev vedtaget sammen med en samlet reduktion af institutionernes budgetter. Reduktionen virker med 7/12-effekt i 2011 svarende til 1,38 mio. kr. og med fuld effekt for 2012 og fremover svarende til 2,76 mio. kr.

Børne- og Fritidsforvaltningen har beregnet besparelsen på baggrund af en opgørelse over det faktiske antal passede børn forhold til det normerede antal børn passet i ugerne 28, 29 og 30. Antal passede børn i de tre uger varierede fra at være på 43% i uge 28 til at være på 35% de to efterfølgende uger 29 og 30 i forhold til det normerede antal børn. Besparelsen er udregnet på baggrund af det faktiske fremmøde i 2010. Da juli er en af de måneder på året med flere indskrevne børn end normeret, vil procentsatsen for fremmødte børn være lavere, hvis antal passede børn var beregnet i forhold til de faktisk indskrevne børn.

På Børne- og Ungdomsudvalgsmødet den 20. januar 2011 tog Børne- og Ungdomsudvalget processen om tilrettelæggelsen af den fælles pasning til efterretning, herunder principper og retningslinjer for fælles pasning.

Åbne dagtilbud

Beslutningen om, hvilke dagtilbud der holder åbent i ugerne 28, 29 og 30, er udlagt til de 5 samarbejdende geografiske områder og netværk. Beslutningen om hvilke og hvor mange dagtilbud, der holdes åbent er truffet på baggrund af, hvor mange børn, der skal passes.

Følgende dagtilbud holder åbent i ugerne 28, 29 og 30:

1. Børnehuset Emil-Pipers Vej (Børnely/Ulrikke) – Område Ulrikkenborg, Svanen og Chr. X
2. Børnehuset Åkanden – Område Virum Nord, Åkanden og Brede Børnehavn
3. Børnehuset Eremitagen – Netværket Lundtofte, Drivhuset og Lærkereden
4. Børnehuset Spurvehuset – Netværket Sorgenfri, Prinsessehøj, Grønnevej og Blomsten
5. Børnehaven Carlsrock – Netværket Lyngby, Dansk Røde Kors og Lyngby Menighed
6. Vuggestuen Carlshøj – Netværket Lyngby, Dansk Røde Kors og Lyngby Menighed
7. Børnehuset Stoppestedet – Netværket Lyngby, Dansk Røde Kors og Lyngby Menighed
8. 1 specialgruppe i Børnehaven Bondebyen – Netværket Lyngby, Dansk Røde Kors og Lyngby Menighed

9. Børnehaven Skovbo- Tårnbæk Børnehus

I alt holder 9 dagtilbud åbent i sommerferien. Forvaltningen har ikke blandet sig i netværkenes og områdernes beslutning om hvilke og hvor mange dagtilbud, der holdes åbent.

Alle områder/netværk har valgt at holde 1 dagtilbud åbent, dog holder Lyngby Netværk fire dagtilbud åbent. Det skyldes dels at det er en børnehave og en vuggestue og ikke et børnehus der holdes åbent, og dels at netværket har vurderet, at de konkrete specialbørn i Bondebyen som det ser ud i år, ikke for en kort periode, kan passes i andet dagtilbud. De øvrige netværk har valgt at holde åbent i børnehusene, der huser specialgrupperne.

Desuden har bestyrelsen i puljeinstitutionen valgt at lade Skovbo Skovbørnehave åben. Idet der er tale om en puljeinstitution, kan kommunen ikke beslutte at ændre åbningstiderne her. I forlængelse af bestyrelsens beslutning har Forvaltningen besluttet, at de i alt 4 børn (max to pr. uge) fra Taarbæk Børnehus, der har behov for pasning i sommerferien passes i Skovbo af hensyn til forældrenes kørsel.

Den fælles personalebemanding og ledelse i husene er udpeget og varslet efter gældende regler. Det er netværkene og områderne, som giver forældrene besked om hvilke dagtilbud, deres barn skal passes i.

Antal børn

Oversigten nedenfor viser hvor mange børn, hvert område passer uge for uge.

	Ulrikkenborg++	Virum nord++	Lyngby og Taarbæk++	Lundtofte ++	Virum Sorgenfri +++
Uge 28 Vuggestuebørn	41	25	22	41	38
Uge 28 Børnehavebørn	64	36	63	86	53
Uge 28 Specialbørn	0	0	0	0	4
	24%	16%	17%	20%	12%
Uge 29 Vuggestuebørn	34	20	19	34	30
Uge 29 Børnehavebørn	46	26	55	62	37
Uge 29 specialbørn	0	0	0	0	2
	18%	12%	15%	15%	9%
Uge 30 Vuggestuebørn	29	26	20	35	24
Uge 30 Børnehavebørn	48	25	59	66	42
Uge 30 specialbørn	0	0	0	0	2
	17%	14%	16%	16%	8%
Ubekendte	13	0	0	0	21
	3%	0	0	0	3%
total antal børn	275,62	158,42	238,48	324,51	253,32
Gen. antal børn pr. uge	91,87333333	52,80666667	79,49333333	108,17	84,44

Uge 28 er ugen med flest børn, men ingen af netværkene/områderne når op på den fremmødeprocent som de tildeles ressourcer efter. De geografiske områder har en gennemsnitlig tilmeldingsprocent på ca. 18 %. Områderne Ulrikkenborg og Lundtofte har en tilmelding som er højere.

Den gennemsnitlige samlede fremmødeprocent for hele kommunen de tre uger er ca. 15 %. Noget tyder derfor på, at forældrene som følge af beslutningen i år har valgt at tage på ferie eller finde alternativ pasning til deres børn i ugerne 28, 29, 30.

De ubekendte børn er børn som endnu ikke er visiteret eller startet og som derfor endnu ikke har givet tilbagemelding på deres pasningsbehov i ugerne i juli. Ved visitering og udsendelse af breve til forældre med oplysning om, hvor og hvornår de har fået tildelt plads, oplyses forældre om den fælles koordinerede pasning.